

Přílohy

Příloha č. 1.....	2
Příloha č. 2.....	5
Příloha č. 3.....	30
Příloha č. 4.....	42
Příloha č. 5.....	58
Příloha č. 6.....	72
Příloha č. 7.....	89

Příloha č. 1

Medailonky

Aleš (17, 5 let; 1. týden pobytu) se do diagnostického ústavu pro mládež (dále jen „DÚM“) dostává v momentě, kdy se vyhrotily rodinné spory mezi ním a pěstounským otcem. Prvních šest let života prožil v dětském domově, než se dostal k současným pěstounským rodičům. Zlom nastal v 11. letech, kdy začal být fyzicky trestán. V období dospívání se role obrátily a Aleš začínal mít doma navrch a otce fyzicky zastrašoval. Ve škole se mu nyní podle něj daří, má za sebou přestup z jedné střední školy na druhou, kvůli velkému množství neomluvených absencí. Nyní je znovu v druhém ročníku, chce školu dodělat a plánuje si práci v oboru jako počítačový grafik. Nějaký čas se věnoval distribuci trávy, byl to také jeden z motivů, proč chtěl přejít na školu do jiného, většího města (levně nakoupím- prodám draž). Svůj pobyt v DÚM bere jako neadekvátní trest. Problémové situace převážně nereflektuje, případně je bagatelizuje. Jeho krédem je užívat si a bavit se.

Bořek (16, 10 let; poslední den pobytu) se do DÚM se dostal poté, co kradl na brigádě. Poslední rok bydlel v dětském domově, kam byl umístěn spolu se svou mladší sestrou na základě vlastního rozhodnutí, a to z důvodu neuspokojivých rodinných poměrů. Tato změna prostředí mu pomohla mimo jiné v tom, že se dostal z prostředí drog, které ho doprovázely zhruba od jeho 10 let. Vnímá, že tato situace mu pomohla vymanit se z minulosti, která tímto byla do určité míry smazána. Nyní se obává, jak bude okolí reagovat na jeho návrat z DÚM. Učí se druhým rokem na kuchaře, poté by si chtěl udělat dálkově nástavbové studium managementu a vydat se za prací do Německa, za svou starší sestrou a bratrem. Chtěl by se postarat o svou mladší sestru, za kterou cítí zodpovědnost. V prvním ročníku přestupoval na jinou školu. V tu dobu na školu dle svých slov *kašlal*, věnoval se kouření trávy a vše ostatní mu bylo jedno. Droga mu zúžila jeho životní prostor pouze na přítomný okamžik, ve kterém budoucnost či doděláním školy nehrály roli. Kvůli podmíněčnému trestu za napadení přišel o možnost jít na hotelovou školu a byl tak nucen volit jiné cesty. Kouření trávy před rokem zanechal, především kvůli zdravotním komplikacím se srdcem. O své budoucnosti má nyní jasnou představu a směřuje k ní, ačkoliv se již několikrát ocitl na rozcestí a volil náhradní cesty. Jako jediný problém v tuto chvíli vidí to, aby se po dobu, která mu zbývá do dokončení

studia, udržel v dětském domově a aby mu na věcech záleželo, a byl tak schopný vytrvat ve svém usilování.

Cyril (17, 10 let; 2. týden pobytu) se ocitá v DÚM, jelikož mu bylo prokázáno spolupachatelství na trestné činnosti, konkrétně krádeži. Má za sebou bouřlivé období provázené braním drog, o kterých mluví s pozitivní konotací jako o *dobrotách*. Dříve se věnoval závodně hraní fotbalu, navštěvoval také sportovní základní školu a následně gymnázium, ze kterého se později rozhodl odejít, kvůli četným absencím a neschopností dostavit se na opravné zkoušky. Jeho ideálem je skloubit zvládnutí školy s občasným užíváním marihuany. V rozhovoru s ním se objevuje silná reflexe potřeby režimu. Vnímá, že volnost, která mu byla v rodině i ve škole dopřávána, není dobrá. Nyní se chce zaměřit na dodělání školy. To, že je mu téměř 18 a stále se „plácá“ v prvním ročníku (ačkoliv dříve měl i vysokoškolské ambice) v něm vyvolává pocity studu, zmaru a lítosti. Jako problém vidí především to, aby pro to *něco dělal* a dával větší *pozor*.

Dan (17, 8 let; 5. týden pobytu) přichází do DÚM poté, co nenastoupil do několika jiných výchovných zařízení. Také z DÚM na počátku pobytu utekl. V nedávné době se stal členem party, se kterou několikrát řídil auto a byl kvůli tomu vyšetřován Policií ČR. Kvůli partě také zanedbával docházku do školy. Po prvním ročníku přecházel kvůli neprospěchu z oboru elektrotechnického na strojního mechanika. Vůči svým problémům se vymezuje, je přesvědčen, že za vše může parta, která ho do problémů „namočila“. V této skupině, kde vládl princip „všechno je všech“ se po čase přestal cítit dobře, nyní se od nich distancuje. U Dana doma vládl poměrně přísný režim, od útlého věku se do školy musel pravidelně učit. Měl pocit, že pravidla nastavená matkou respektuje a plní, avšak po opětovných rozporech a výčitkách se rozhodl, že už nic dělat nebude. Má kurátorský dohled. Vracet domů se nechce, raději by chtěl *dostat devatenáctku*, tj. prodloužený ústavní pobyt do 19 let věku, dodělat školu a začít nový život, v novém městě. Pobyt bere jako spravedlivý trest, ale vyjadřuje svou nelibost nad některými pravidly a režimem. Pobyt se mu zdá nesvobodný a omezující. K pracovníkům DÚM pohlíží s despektem a má potřebu vymezovat se vůči systému a jeho mantinelům. V kolektivu je spíše samotář, raději si hledí svého.

Emil (15, 8 let; 2. týden pobytu) je jako jediný v DÚM na tzv. dobrovolný pobyt. Zároveň je nejmladším respondentem, čerstvě po absolvování základní školy začal mít problémy se záškoláctvím. V minulosti se s partou dopustil krádeže, má nyní probační dohled. Dlouhodobě také řeší rodinné problémy, které se vyhrocují ve vztahu k sourozencům. Své problémy má

tendenci spíše *bagatelizovat*. Především zpočátku rozhovoru vnímáme jeho tendenci na problematické otázky odpovídat zastírajícím způsobem, snahou stavět se do pozitivního světla. Tento poznatek je mu v průběhu rozhovoru reflektován. Sám se vnímá jako nadprůměrný až geniální, s tímto svým postojem také často „naráží“ ve svém okolí. Na základní škole zažil stěhování a přestup na novou školu. Má za sebou také pobyt v psychiatrické léčebně a ve středisku výchovné péče. Své zkušenosti s ústavní výchovou by chtěl uplatnit při studiu vysoké pedagogické školy. Nyní se věnuje studiu informačních technologií na střední průmyslové škole.

Filip (17, 4 let; 6. týden pobytu) uzavírá sérii rozhovorů a svým reflektivním postojem objasňuje mnoho témat, které se v rámci průběžné analýzy a kódování začaly vyjevovat. Rozhovor sytí hlavní témata a uzavírá tak fázi sběru dat. Filipovy problémy mají dlouhou historii, která se začala psát již na 1. stupni základní školy, kdy Filip začal krást doma peníze, aby si mohl „kupovat“ kamarády. Tyto krádeže se poté opět začaly objevovat, když se Filip dostal do party a potřeboval si obstarat drogy. Doma měl kvůli tomu četné problémy a vztahy s matkou se tak výrazně narušily. Věnoval se také distribuci drog a nyní má vyměřený podmíněčný trest za krádež. Zlom v jeho životě nastal díky dívce, o kterou usiloval. Silnou pozitivní autoritou pro něj byl také vedoucí z letního tábora. Dle svých slov se začal měnit zase zpátky. Ve škole býval premiantem, na základní škole se účastnil mnohých olympiád. O to překvapivější je jeho masivní záškoláctví a problémy na elektrotechnické střední škole. První ročník nedodělal, přestupoval tehdy na jinou školu, do jiného města. Vysvětlení této proměny tkví v hodnotě, kterou pro něj tou dobou měla parta (namísto školy). Dříve nikdy nezažil takové uznání a možnost být mezi svými vrstevníky. Tento silný motiv se dostal do popředí a on se snažil být nejlepší, tentokrát v sociální skupině. Vnímá, že nyní nad sebou potřebuje *pevnou ruku*, aby byl schopen situaci zvládnout.

Příloha č. 2

Pilotní rozhovor: Aleš (17, 5 let)

Datum rozhovoru: 19. 10. 2015

Já bych se tě na začátek zeptala, jak se stalo, že seš tady?

Jak se to stalo? Já sem vlastně z pěstounský rodiny, takže od šesti let, v šesti letech sem odešel z dětskýho domova a přestěhoval sem se s rodičema nevlastníma. A prostě to normálně šlo, už sem u nich jedenáct let, no a od nějakejch jedenácti let mě začal fyzicky jakoby prostě mlátit táta a ne jakože mi dal třeba pěstí, ale třeba pleskal o zeď jakoby za kraviny, protože on už je starší a prostě měl nervy a takhle. No a mamka je prostě úplně zlatej člověk, oproti němu, stará se o všechno, fakt úžasná. No a právě že poslední dobou jakoby jak mě furt mlátil, mě to furt štvalo no a poslední dobou, poslední rok, jak sem vyrostl a zesílil a všechno, tak se to prostě obrátilo, role se obrátily. Když on chtěl něco udělat, tak dostal von, nechal mě třeba na měsíc, pak zase něco a takhle a už ho to štvalo, že v tý rodině není nahoře, ale že sem nahoře já, v tom baráku. Pak jakoby naposled, když jsme se o prázdninách poprali zase, tak sem utekl na tejden pryč, ale dával sem o sobě vědět každěj večer kvůli mamce, aby se nestresovala, tak sem o sobě dával vědět, vrátil sem se za tejden domu a už to bylo, jakože takový, ono když utečete a pak se vrátíte, tak už je to takový trošku jiný. Neukončil sem, další věc, že sem neukončil lyceum, sem neukončil, protože sem propadl z němčiny v druháku na konci. Měl sem tři dny na to si vybrat školu, ono to bylo grafický lyceum. Vybral sem si teda tady grafickou školu, polygrafie a tisk, tam sem teďka teda znovu v druháku. Tam do tý školy vopravdu chodim rád a chci tam chodit, já fakt kdybych moch, tak tady budu bydlet pod mostem, a stejně do tý školy budu chodit. Protože jakoby já tam mám v tý škole mám jakoby přítelkyni a takhle a mám fakt strašnou motivaci tady odsud rychle vylítnout a zase dělat to, co mě bavilo. Protože ta grafika a takhle to mě fakt bavila, byl sem tam asi dva tejdny a hned sem vyhrál nějakou grafickou soutěž za celou školu.

A ta předchozí škola, to lyceum, to bylo jak zaměřený?

To bylo taky podobný, akorát tam k tomu byla fotografie, grafika, animace a tuty věci výtvarný, i jsme tam kreslili, pak jsme tam ještě jakoby dělali webový stránky, 3d animaci a 3d grafiku. Učili sme se prostě všemu, fakt měli sme školu od osmi do pěti hodin do večera

většinou každé den, takže tam to byl masakr a ty lidi tam to už vůbec nedávaj. Teďka jakoby ta moje třída je ve třetáku a a co já vim, tak prostě nemůžou, nedávaj to.

Hm, je to jakoby hodně náročná škola.

On je to hlavně jakoby nový obor. Škola není náročná, ale ten obor je vlastně nový.

Ty si říkal, že to nedávaj, co konkrétně?

Za první časově, za druhý, že mají třeba čtyři hodiny kreslení v kuse, pak mají jednu volnou hodinu a pak mají čtyři hodiny animace třeba, a že to je prostě hodně zdlouhavý, že jo. Pro ně by bylo lepší prostě, normální obor, normální předměty, tak to je tam matematika, čeština a dva jazyky a dějiny umění, takže těch předmětů a je jich dohromady asi čtrnáct a zbytek jsou prostě ty vedlejší předměty ty už teď jakoby hlavní skoro. A teď se z toho poslední rok maturovalo, teda první rok se z toho maturovalo, jak je to nový předmět, a asi z jedenácti lidí to dali tři. Protože prostě hrozně moc nastavili hranice.

Jasně, ty si říkal, že je to nový, takže teď asi koukaj teprve, jak to vlastně ty lidi budou zvládat.

No a já sem vlastně na tu školu dělal talentovky. Za první sem musel mít dobrý vysvědčení na základce, za druhý sem dělal talentovky a dostal sem se ze sto padesáti, vybírali patnáct lidí do třídy, a tam sem se dostal.

Takže je to hodně prestižní. Co na tý základce, jak se ti vlastně dařilo?

Na základce, tam sem prvních pár let vlastně asi do šestý třídy, do druhýho stupně se mi dařilo jako dobře, tam sem byl od třetí třídy a to bylo fakt jako v pohodě, sice sem byl takovej ten šašek, že jo, jak takovýdle kluci někdy jsou, ale zase sem byl chytřej, zase sem to zvládal poměrně, třeba sem dělal kraviny, ale zase sem tu látku uměl. Šestá, sedmá, polovina osmý, to už bylo takový horší, ale jakoby, tam sem byl taky trošku šikanovanej, jelikož sem měl ještě brejle a byl sem takovej hubenej, malej, vlasatej a prostě sem byl šikanovanej. Takže mě se vlastně, nechci to na to svádět, ale prostě se mi zhoršil prospěch. Já sem se prostě jako nikdy moc neučil, ale tady ty vychovatelé jak tu jsou, tam sem pro ně jakoby prostě mezi těma klukama jako dost, jako hodně moc chytřej, tady třeba ty kluci neumí ani číst skoro.

Jasně, takže sou tu velký rozdíly. Ty si říkal, že se to nějak jakoby zlomilo v tý šestce...

To byl druhý stupeň a úplně se nám tam smíchali žáci. Protože to bylo jako a, b, c, d, a pak vzniklo jenom áčko a béčko.

Takže byl nověj kolektiv?

Přesně tak, úplně nověj, nějakých pár spolužáků tam se mnou zůstalo, ale né moc a bylo to prostě blbý no. A pak jakoby když sem si prostě vybral tu školu a zjistil sem, že mě táhne ta grafika, tak sem si s mamkou a s nějakou psycholožkou jsme vybrali tuto a začal jsem makat. Takže já sem měl třeba v sedmý třídě čtyřku na vysvědčení.

Z čeho to bylo?

To byla asi matika, musel bych se podívat. Ale potom v osmičce, v druhý polovině osmičky a devítky celý, jsem měl z tý matiky dvojku. Z češtiny to samý, tam sem měl taky trojku nebo dvojku maximálně.

A jak to, žes to takhle vytáhnul? Čím to?

Protože sem začal kašlat na ostatní a při těch hodinách, prostě sem něco dělal, ty lidi, ta učitelka, byla ze mě dost překvapená jako, že už prostě nelezu pod tabuli, nedělám tam kraviny, neházím po ostatních křídý a takovýhle věci. Najednou úplnej převrat a jel sem.

Takže v tomhle tom byla jakoby ta změna.

To sem si prostě řekl já sám, že na tu školu chci no.

Jo, byla to taková tvoje motivace ta střední, nějak se z toho dostat, z těch špatnejch známek.

Pak sem vlastně přešel na střední, a jak sem samozřejmě slyšel od svých starších příbuzných a kamarádů, na střední škole se může zapejkat. Tam na to kašlou. Takže hned první rok, s učením sem tam neměl prostě problém, kromě matiky, protože matika, tam měli problém všichni ze třídy, protože prostě učitelka byla taková prostě moc rychlá, my sme měli dvě hodiny matiky týdně, jak sme byly umělecká třída, ale ta učitelka jela jak prostě s normálníma lidma, no tam byla prostě matika problém, ale dal sem to nakonec na čtyřku, ale měl sem v prvním nebo druhým pololetí asi dohromady sedmdesát neomluvenejch hodin, a za třicet pět už je vyhazov.

Kdes to nasbíral?

S kamarádkou ze třídy, která bydlela kousek ode mě, takže místo abych šel do školy, tak sem jel k ní, protože její rodiče odjížděli, tak sem jel k ní, tak jsme hráli na kompu, pak sem jel zpátky a dělal sem, že sem byl ve škole a takhle.

Říkal si, že si věděl od starších, že se dá na střední zapejkat. Jinak by tě to nenapadlo nebo?

Ne já sem nikdy nějak školu vůbec nezapejkal.

S tím nebyl na základce problém.

To vůbec, to snad jenom když sem třeba přišel o hodinu dýl po doktorovi. Já jakoby nejsem ten grázl ve škole, kterej by chodil pozdě i na základce. To je to samý jako ty kluci, který tu říkaj, jenom příklad k tomu, že kluci tady říkaj, že kouří od jedenácti let.

A ty to máš jak?

Já to mám od patnácti. Takže dva roky, skoro tři.

A ještě si říkal, že si nebyl takovej ten grázl v tý škole, tak tys byl jakej?

Já sem byl takovej, když sem byl s nějakým dobrým kámošem a měl sem dobrou náladu, tak sem prostě jakože dělal kraviny, jako typickej puberták, že jo, prostě v tý třídě a takhle. Ale ne takový kraviny, abych někoho házel ze schodů třeba.

A jaký typy kravin si dělal?

No jakože sem prostě mluvil a dělali sem si z těch učitelů srandu, nebo třeba učitelka to byla, mám hrozně hezkou historku, že prostě byla učitelka na chemii a ona byla starší a my jsme s klukama vymysleli, že budem prostě potichu říkat chci tě chci tě, nebo chceš sex chceš sex, a ona prostě mluvila na třídu, něco psala na tabuli a my teďka prostě chceš sex, a učitelka prostě jo ten bych si dala, prostě na něco to řekla a celá třída prostě výbuch smíchu. A takovýhle blbosti prostě.

Takže takový spíš vtípky jo.

Já sem byl, já osobně mám strašně rád, když prostě můžu rozesmát někoho. Mě to dává prostě dobrej pocit, když můžu nějakýho člověka rozesmát, nebo přímo celou skupinu. Jakoby ne, že bych to dělal kvůli tomu, abych měl pozornost, protože já prostě osobně nepotřebuju, že jo, já vim kdo sem, vim, co sem zažil, takže nepotřebuju od někoho pozornost, ale prostě mám fakt rád, když rozesměju někoho.

Když je ta sranda, jo. A s tímhle typem chování si ve škole nějak měl problém na tý základce nebo?

Na základce jsem měl nějaký problémy no, ale sem vždycky nějak pak, měl sem problém, pak se něco stalo, ale dvojku z chování sem nikdy nedostal, nikdy.

Tak jaký to byly problémy?

To bylo, že tam třeba přišla mamka do té školy a takhle a teďka najednou, samozřejmě sem dostal od táty přes hubu, to byl prostě pořádek denní, a pak sem jako přišel do té školy znovu a na učitelku, který sem to udělal, pani učitelko, já sem vám hrozně omlouvám a úplně sem jel na těch jejích hodinách, byl sem úplně nejlepší prostě.

Začal ses snažit a nějak sis to vyžehlil, jak se říká. Mamka musela často chodit do školy?

Na základce, asi ta šestá, sedmá třída. A na střední chodila dost, do té školy, protože tam bylo to kvůli těm hodinám neomluvenejm a takhle.

Co táta, taky někdy chodil do školy?

Táta tam byl dvakrát, jednou na základce, jednou na střední, protože on prostě celkově fakt se o mě vůbec nestará. Jakoby když se tam prej podávaly ty papíry, na dítě z dětskýho domova, tak chtěl sportovního kluka. Já sem vyzkoušel přesně devět sportů za svůj život a nebyl na ani jednom mym zápase třeba. Takže to mi je taky prostě líto, že jo. Doma se o mě stará, jakoby výchovu mám jenom od mamky. A teďka kvůli tomu tátovi mám prostě jak se tomu říká, prostě když někdo udělá blbej pohyb rukou, tak já okamžitě takhle sebou cuknu.

Jo, takovej tik.

Ale aniž bych chtěl, prostě sebou cuknu a pak lidi říkaj, hej co děláš, prostě. A mám to takhle no. No a ještě jak sem se sem prostě dostal, tak to byl prostě ten měsíc, jak sem utekl o těch prázdninách, tak sem utekl na tejden, vrátil sem se, našel sem si tu školu, našli jsme se mamkou, začal sem tam chodit, byl sem tejden tady na intru a v podstatě jeden a půl dne doma. Jenže sem přijel a to bylo prostě, jako fěr sem viděl, že jak sem grafik a jakože víc sem přes ty počítače, protože je nová doba, tak sem vždycky přišel domu, jo čau ahoj nazdar, utratil sem tolik a tolik, vrátil sem účtenky, a šel sem nahoru na počítač a vždycky sem tam chtěl zůstat přes celej den, protože jakoby já sem tam s sebou neměl noťas, já mám jenom stolní počítač a chtěl sem tam bejt přes ten víkend a teďka prostě táta úplně prostě, to si děláš srandu, jakože on přijede a bude celou dobu na počítači, a tak dále bla bla bla, přitom my sme se nemohli vystát, když jsme se viděli na schodech, jelikož on se bál mě a já sem si mocht dělat úplně co sem chtěl a von radši nic neudělal, protože se bál, že mu ublížim. Najednou

prostě z drsnáka, kterej mlátil malý děcko, se stal prostě posera. A mně se to prostě hrozně líbilo, že se mě bojí, protože prostě celejch těch jedenáct let sem byl takovej pro něj nic a najednou prostě poslední rok nastoupila mi sedmnáctka a on prostě nemoch jako se mnou už jako nic, mě se to jako líbilo, že sem mu to moch všechno vrátit.

Co mamka, jak tohle to prožívá?

Mamka ta dost blbě, protože všechno to šlo přes ni. No a když se to řešilo, tak táta nechtěl ustoupit, no co bych se měl měnit a bla bla bla a já sem ustoupil tak, že sem se s nim přestal bavit, což bylo asi to nejlepší, co sem moch udělat. Protože my bysme se nedokázali bavit nějak, prostě když sem tam za víkend, tak prohodíme maximálně dvě slova, a to je čau a nazdar, čau když přijdu a nazdar, když odejdu, jinak nic víc. A když prostě vždycky na mě něco řek, prostě co co co jako, co tam jako dělá tamto, uklid' si to, a prostě vim, že ta máma, že to mam třeba dovolený od mamky, tak na něj vyjedu a on prostě hned radši sklopí uši a odejde a to dřív neudělal, dřív kdybych na něj takhle že, jo, tak po mě něco mrskne a ještě s sebou šlehnou o zem.

A ty si říkal, že to se změnilo teď s tím, jak si nějak dospěl, že je ti těch sedmnáct?

Jak sem, no přísahám před jedním rokem, rokem a půl sem měl stopadesát centimetrů, teď už mám sto osmdesát. Takže sem takhle brutálním způsobem, aaa naposled teda co sem přijel asi po třetí domu z intru, ale byl sem ale jako už naštvanej ze školy, teda jako ne přímo ze školy, to je jedno, a přijel sem domu a měl sem zrovna odjíždět, teda měl sem odjíždět asi ve tři hodiny a v devět ráno za mnou přišel táta, ať si prostě sbalim věci a vypadnu, a jako to si děláš prdel, budeš se se mnou takhle bavit, já sem tady doma, a on jako prostě úplně na mě vyjel prostě, odešel, zavřel oči, protože mu bylo jasný, že bych na něj zase vystartoval, zavřel oči, zavřel dveře a odešel dolu. Takže sem si řek, nebudu ho srát jako, sbalil sem si věci, sbalil sem si a to za mnou přišel znovu, jako co tady ještě děláš, vem si peníze na lince a jdi, tak si balim věci a on jako úplně zase něco prohlásil, super mě naštvál, ještě víc, zase odešel. No, a když přišel po třetí, tak já sem měl v pokoji, mám od malička mačetu. Aaa von to věděl všechno a von přišel, já už sem si zavazoval boty, kdyby přišel o tři minuty dýl, tak se nic nestane, já sem si zavazoval boty, a teďka von votevřel, vedle nohy sem měl tu mačetu a úplně prostě jakoby úplně na mě zařval, chtěl mi dát kopačku, já sem klečel a chtěl mi jakoby kopnout takhle do brady, prostě už jako naznačoval a teďka mě viděl, jak mam vedle sebe tu mačetu, a úplně, co to tady dělá, děláš si prdel a já sem se už úplně natahoval pěstí. Sice se mě bál, ale už byl fakt naštvanej. Já sem si jenom stoupl, měl sem tu mačetu, takhle mi ležela

vedle ruky, měl si ji takhle v ruce a říkal sem mu, šáhneš na mě a něco ti udělám. On okamžitě otočil, běžel za mámou a řval na ní, ten zmrď na mě chtěl vzít mačetu. Tak sem prostě šel, s těma botama, měl sem tu mačetu v ruce, teďka máma pod schodama, máme dřevěný vrzavý schody, takže mě úplně viděla, jak jdu s tou mačetou a prostě koukam jak vrah a úplně, co deš dělat a takhle a teďka tat'ka mě viděl, tak sem přišel k tomu tátovi do tý kuchyně a táta se schoval do rohu a úplně se bál, co udělám. Tak sem tu mačetu vzal, chytil sem ji za ostří a dal sem mu jí do ruky a řek sem mu vem si to, a on hm teďko mi to je jedno, teď pro tebe stejně jednou policajti, a já dobře, ať jedou. Pak sme se pohádali, jakože se o mě nic nestaral a takhle a on se úplně obhajoval a takhle, prostě úplně sem ho sundal jenom v konverzaci, takže vůbec nic nemoch říct, přijeli pro mě policajti a já sem jim dobrovolně přišel.

Hm, takže to byl vlastně ten poslední konflikt, a od té doby seš tady nebo?

Ne, od té doby nejsem tady. Pak sem byl přemístěnej, jelikož se čekalo na soud, až mě to tady potvrdí, tak táta úplně ne, a já prostě drž hubu a tak dále, a prostě nechci, nevozte mi to ho sem. No a pak se o to začal starat ospod a nejlepší prostě bylo, že ty dva tejdny, než to jakoby ten soud odsouhlasí, tak sem byl v dětskym domově nebo takhle, ústav pro děti pro okamžitou pomoc, tak sem tam jel a tam byli malý děti a byl tam jeden sedmnáctiletej kluk a šestnáctiletá holka a s tím klukem sem samozřejmě ležel na pokoji a s tím sme si strašně rozuměli. Já sem si fakt s jinym klukem nikdy v životě tak nerozuměl. Jedno ráno, to bylo po těch dvou tejdnech přesně v pondělí před tejdnem, tak přišla za mnou teta, mě probudila asi v deset hodina, řekla, sbal si věci a běž se najíst a já jako co je, no oni pro tebe přijeli z toho pas'áku a já cože, z jakýho pas'áku.

To si nevěděl.

Ne, vůbec sem to nevěděl, ráno mě probudili a já prostě ještě se musim rozloučit s tím kámošem, on neví, že odjízdim, a von úplně hm to je blbý no, on přijde až ve tři a ty musíš jet teďka, takže prostě hned, pak mi prostě začly stýkat slzy, protože já sem toho kluka měl fakt prostě rád, fakt sme si strašně rozuměli, byl sem hrozně moc naštvanej, ještě k tomu mam přítelkyni a tý sem jenom ráno stihnul napsat vezou mě do pas'áku, pak se mi vybil mobil a tady mi ho sebrali. Takže teď ta vůbec nic teďka neví, s tou sem se teda spojil, doufam, že mi od ní dneska nebo zejtra přijde dopis, abychom se mohli dál domlouvat. Neměl sem peníze, neměl sem vůbec nic, sbalil sem si věci, odvezli mě, tady se mě ptali, jestli sem na něco pozitivní, tak na trávu sem byl pozitivní, ale to bylo ještě z dřívějšíka, asi tejdnen nazpátek sem

hulil. A tak mě jako sem převezli a jako to si děláš prdel ne, a teďka sem jenom slyšel prostě ty lidi, ty kluci, co tu sou a za co tady sou a já sem se tak jako zamyslel a říkal sem si, jako vopravdu tady sem, jako fakt za takovou věc tady sem, když sem se toho táty ani nedotkl, ani sem se ho nedotkl a tady kluci sou tady prostě za to, že prostě prodávali pervitin ve velkym, že jo, šňupou, že jo, nejenom, že hulí, ale já třeba hulim, sice ne tak často, ale hulim. Ale oni pervitin, kokain, tohle, všechno to tady projíždí.

Takže když sis to takhle pro sebe porovnával, tak jak ti to přišlo?

Jako úplně příšerný, jakože tady vůbec něco dělám, a pak sem se ptal ještě jednoho kluka jako proč tady je, a on, já sem měl problémy s mym tátou, jo tak konečně někdo podobnej a on, no já sem ho zbil do krve, a já no hm tak dobře fajn. A nevím, prostě no, to jako prostě, ještě k tomu mi dali předběžný opatření, což znamená, že voni mi teda řeknou, že tady budu měsíc, tak tady budu tak dva měsíce a pak pravděpodobně pujdu ještě do jinýho ústavu, do osmnácti let. A to sem úplně řekl, že někam mě pošlou a já všechny postřílím, protože to není možný tohle to, to mě prostě strašně moc naštválo, protože já sem tady prostě jen za to, že můj fotr je prostě, že sem prostě nedodržel nějaký pravidla, ale na pasťák to určitě není, na tuten pasťák to určitě není. I ty vychovatelé tady jako říkaj prostě, že fakt nejsem, že sem prostě nepatřím jakoby, že sem na ty kluky jakoby moc hodnej. Tady když se učíme, tak učitel prostě, jo máš to dobře, dobře ty, dobře ty, já tě zase pochválím na radě, a vždycky prostě, nevím no. Jako ale dá se s nima bavit, ty kluci sou v pohodě, že jo, tady sou víc v pohodě, ale nevím, jaký sou venku, to prostě nevím, oni prostě jedou na nějakou dovolenku, když sou na víkend doma a stejně přijedou zfetovaný, i když nesmí.

Co ty, už jsi byl doma? Seš tady tejdén, takže domu pojeděš až za dva tři tejdny asi.

No to já nevím, mamka mi včera volala a říkala, že za měsíc až, asi myslela od začátku toho pobytu se ňák sejdou pro mě, že prej asi třicet, ona totiž nechce, abych tady byl, on za to může hlavně ten táta, asi třicet nějakých psychologek a sociálů a takhle, tak o mě jakoby prostě úplně vo mě řeší všechno a takhle, jako že se vrátím domu, že bych se asi měl vrátit domu, protože voni ví, že jestli se domu nevrátím, že budu strašnej prostě. Protože teďka kdybych měl jít domu, tak tomu tátovi nic neudělám, nic mu neřeknu, ale jestli mi tady ještě pošlou do ňákýho ústavu a já se v těch osmnácti letech vrátím, tak mu to necham strašně sežrat.

Hm, hm, no a jak je to teď s tou školou, ty si říkal, že si teď v září přecházel, to si přišel jo.

Do tý školy teď vůbec nechodim, teď se jen čeká, teď by mi měly přicházet emaily od tý má spolužačky, jenže nefungují teď zase počítače, teda nějaký heslo je změněný, takže to nefunguje, takže se tam nedostanu a prej ještě se to snaží vyřídit, ještě s tím ředitelem a takový blbosti a že prej bych mocht do tý školy chodit až asi po měsíci, co bych tady byl. A to by pro mě bylo fakt strašný, protože já do tý školy sem neměl sem tam ani jednu hodinu, já sem tam fakt chodil úplně strašně rád i na normální předměty, jelikož prostě to vypadalo prostě tak, sice to teď bude vypadat blbě, ale já sem prostě, to se divila tady hlavně pani psycholožka, já sem jel hlavně do tý druhý školy, měl sem dva důvody. Hlavně kvůli tomu, že je to grafická škola a za druhý kvůli prodeji trávy. Protože doma je ta tráva prostě levnější, ale tady ji prodám draž.

Takže to byla tvoje motivace, přestoupit na tuhle školu.

I jakoby k prodeji, ale povedlo se mi to, za první tejdny sem vydělal asi pět hadrů navíc pro sebe. No ale neprodával sem to jako prostě ve velkym, jako prostě tam na tý škole, je to soukromá škola, tak prostě hulí, berou čáry a tohle, a já sem jenom čistě prodával a ještě k tomu sem samozřejmě ještě hulil, vždycky třeba o přestávkách a tohle, a ty lidi tam v tý třídě ty lidi mě jenom viděli a začli se smát a takhle a úplně sem viděl, jak se smějou a byl sem zas rád, že jo, a dělal sem při těch hodinách, vždycky sem něco vyhlásil.

Takže to pořád pokračuje jako na tý základce.

Ale teď vůbec problémy nemám, ty učitelé se tomu smějou se mnou a to je pro mě ještě úplně lepší, takže mě to tam hrozně baví a hlavně já v tý škole, sice tam dělám takovýdle blbosti, ty učitelé se tomu smějou, ale ještě k tomu tam mam nejlepší prospěch jako.

Takže funguješ dobře.

Za ty dva tejdny sem tam napsal dva testy, a jak znovu opakuju druhák, tak prostě čau, dvě jedničky z matiky tak ostatní měli čtyřky, pětky.

Už to asi znáš ty věci z toho loňska. A co to prodávání tý trávy, jak ses k tomu dostal?

Už sem to ukončil, teďka už fakt jen když budu ve stresu, tak si třeba dam a takhle.

Ty hulíš jako dlouho?

Já nehulim dlouho, tak jako nikdy sem nehulil jako furt jako v kuse jako každěj den, já sem asi poprvý sem měl v patnácti letech tak nějak, to mě jako začlo, jako kouření normálních

cigaret od patnácti a o dva měsíce pozdějc sem si dal první brko a tak dále. No a pak jenom to bylo, že jednou za měsíc dvakrát maximálně. A třeba bong, vázičku, tu sem si třeba poprvý vyzkoušel asi tuty prázdniny, a to bylo fakt jenom, že sem si dal jednou a šel sem a třeba dva tejdny sem nehulil. Ale tady, jak sem byl v tý škole, tak sem sice hulil každej den, protože sem mohl.

Jak jako, že si mohl?

Že sem měl tu trávu u sebe, ale neovlivňovalo mě to v tom, že bych někoho mlátil, abych byl nějak agresivní a takhle. Já totiž sem, když sem zhulenej, tak sem fakt hrozně zajímavěj člověk, já všechno vim, mám prostě uplně o kolečko navíc a ještě k tomu prostě dokážu vnímat víc věcí najednou a nevypadam tak jakoby, že bych chodil po jedný noze, prostě normální člověk, akorát mám prostě červený oči a víc se směju.

A co na to okolí, věděli to lidi kolem tebe?

Jo věděli, a nevadilo jim to, protože tam hulí strašně moc lidí.

A co mamka?

Mamka to taky ví a já sem jí třeba jednou sem přišel domu a řekl sem, hele mamko, ted'ka sem zhulenej, tak se na mě koukej, jak se budu celej den chovat, nebo ty čtyři hodiny toho stavu a prostě sem to řekl, ted'ka už sem v pohodě a ona na to, já sem na tobě vůbec nic nepoznala. Prostě nic jakoby, mamka to ví, že hulim, dávala mi i testy a nevadilo jí to. Možná jí to vadí, ale nezakáže mi to. Neřekla, přestaň hulit, to mi neřekla. Řekla mi jenom prostě, ona ví, i že kouřim a jediný co nechce, abych kouřil v baráku, protože naše celá rodina sou nekuřáci. Takže tak, no.

Hele a ještě když bych se vrátila k tý základce, tak měl si někdy nějakou dvojku z chování nebo něco takovýho?

Maximálně ředitelskou důtku jsem měl, to sem měl ale jednou, jinak z chování sem neměl.

A vzpomeneš si, za co to bylo ta důtka?

Za co to bylo, to bylo jo, že sem ve třídě já hrozně rád dělám s počítačema, tak já sem se naučil vypnout přes můj počítač všechny počítače v učebně a třeba nastavit tam, že kdykoliv se ten počítač zapne, tak bude pět minut fungovat a pak se zase sám vypne. A to sem si takhle sám zapnul v tý učebně, napojil sem na to všechny počítače, to bylo asi v šestý třídě, sem to

viděl na youtube nějaký tutorial, tak sem to hned musel vyzkoušet, tak sem to takhle udělal a byl tam samozřejmě ředitel a jakoby já sem vypínal i ten jeho počítač ne a úplně všichni nadávali ředitelovi, co to je, to nefunguje, to se tady jako mám učit, no a nakonec všichni viděli, že jedinej já mam zaplej počítač, že jo, takže jim to přišlo trošku divný.

A proč si to dělal, tohle to?

Protože mě to hrozně bavilo, měl sem z toho strašnou legraci a úplně sem to prostě chtěl vyzkoušet, něco novýho prostě.

Jo, že sis to někde přečetl, tak sis to chtěl zkusit, aha. A to byl jedinej nějaký větší průšvih na tý základce nebo toho bylo víc?

Jednou sem tam, asi ve čtvrtý třídě, ale to se nepočítá, to sem byl nějaký fakt mimo, úplně sem dostal, úplně nějak mi přeskočilo, sem byl fakt naštvanej, šel sem k oknu a praštil sem do něj fakt docela málo hlavou třít a rupla ne, to sem taky něco dostal. Pak ale jakoby velký průsery jako abych někoho třískal, sprejoval na zdi, a takhle, to ne.

Řikal si, že v tý čtvrtý se to nepočítá...

To byla prostě blbost, učitelka si ze mě dělala prdel, že budu blbej a takhle. Fakt jako srandu si ze mě jenom dělala, akorát říkala, pak tam přišel školník, zalepil to izolepou a prostě to tam asi je nebo já nevim.

A co tě k tomu vedlo?

Já sem asi byl naštvanej asi za nějakou pětku nebo za něco a prostě šel se, opřel sem se a křič.

Takže nějaký takovej vztek, jo. To máš taky teďka nějak?

Jako od té doby, co sem začal víc hulit, tak ne, tak sem takovej pohodovej, ukecanej mnohem víc než dřív, to sem byl hrozně moc uzavřenej, protože kvůli té základce jakoby jak mě mlátili, ještě k tomu z domova a takhle. Takže sem byl takovej do sebe a teď už sem prostě v klidu, protože mám školu dobrou, dobrou přítelkyni, no vlastně všechno co chci no.

Takže seš teď vlastně spokojenej. Ta základka byla nějak jako těžší?

To byla jazykovka, speciální. Tam sem měl němčinu od šestý třídy a angličtinu od třetí, takže tady taky umim už plynule, umim anglicky mluvit, protože i jakoby na té střední byla ta angličtina víc vyvinutá, asi v prváku sem napsal maturitní test na dva. A z té němčiny, to sem

bral od šestý třídy a stejně sem z ní propad, protože sme byli vlastně s tou kámoškou hrozně moc namyšlený, ty jo jako umíme německy, tak sme celej rok nic nedělali, řekli jsme si, že napíšem poslední test za dobře a já sem na ten poslední test chyběl, protože sem byl zrovna v nemocnici, takže sem propad no.

V nemocnici?

Já sem, já sem jakoby chodil do posilovny a nějakej dement mi prostě nabídnul nějaký steroidy nebo něco takovýho no, a já jakože žiju jenom jednou, tak jakože to vyzkouším, dobře. No a bohužel to byla pravděpodobně nějaká droga, takže sem to do sebe vzal a od té doby sem začal kašlat krev. No a začal sem kašlat krev třeba po nějakym fyzickym výkonu, a pak to došlo do toho stádia, že sem prostě kašlal krev, přestal sem dýchat, spadnul sem, přestalo mi tlouct srdce.

To bylo v tom prváku, teda v druháku na tom lyceu.

Jo, tam prostě hned přítelkyně běžela, zavolala mi záchranku a tak dále, a byl sem právě, že na poslední dva měsíce školy úplně aut. To sem prostě nemoch nic dělat.

Takže tu němčinu už si nedohnal, a pak si z ní propadnul. A jak ses vlastně rozhodnul pro tu další školu. Tys tam mohl asi pokračovat, buď bys propadnul, opakoval bys ročník...

Ale to rodiče nechtěli, abych opakoval, mamka říkala, že tam propadnu a pujdu někam jinam. Že nechce už tam do té školy chodit, protože já sem prostě tam měl ještě v tom prváku ty neomluvený hodiny, tak tam chodila dost často a už jí to jako štválo, takže mi řekla, že v druháku tam půjde jednou a prostě pudu na pracák, ne to byla sranda, ale prostě že byla na mě naštvaná, tak sem měl přísnější podmínky a tak dále.

Aha, taková dohoda.

Takže za první půlrok sem měl nula omluvených i neomluvených hodin, to sem tam byl nonstop a za druhý pololetí sem tam měl jen omluvený hodiny za doktory a takhle v tom druháku. V tom prváku sem zapejkal.

Takže ty si přišel na tu střední a byla to nějaká větší změna, nebo jak to vypadalo?

No byla to to dost velká změna, za prvý kolektiv, za druhý ta škola byla taková jakoby prestižní, ale zase tam ty lidi sem slyšel, že ty lidi tam zapejkaj. Tak sem v tom prváku

zapejkal, to se vyřešilo a v druháku sem jel zase na normál, bez zapejkání, akorát sem nakonec propadnul z tý němčiny kvůli tý svý blbosti.

To si nestihnul nějak dohnat. To zapejkání, to mě ještě zajímá, jak to probíhalo?

To probíhalo úplně normálně, třeba sme měli prostě odpoledku a nešli sme na tu odpoledku, jeli sme prostě domu nebo sme šli někam na jídlo, ale to se tam dělo prostě furt, to sme nedělali jenom my, to dělalo strašně lidí.

Ty si říkal, že s tou kamarádkou si takhle chodil. I sám někdy si šel?

Ne sám ne, právě.

Takže vždycky s někym, jo.

Akorát, když sem teď přišel na tu střední, na tu soukromou, tak tam je to horší, ještě horší to zapejkání. Tam teda nezapejkam, ale jak vidim ty ostatní, fuu to je masakr, týpek třeba nejde na čtyři dny do školy a přijde jenom na pátek a řekne, že byl celou dobu doma.

No a teď tady nezapejkáš proč?

Protože mě to baví. Předtím to bylo fakt náročný, to bylo psycho, já sem přijel domu v sedm hodin a musel sem ještě dělat věci do školy, a pak se vstával zase v šest hodin, každý den rok v kuse.

Hm, to chápu, že pak si člověk jde jak kdyby odpočinout, bejt tam takhle celej den v tý škole bylo asi dost náročný. A co ty lidi na tý střední?

Ty ty sou z toho taky mimo úplně, ty maj jenom jediný štěstí, já sem nepropad jedinej, oni maj jediný štěstí, že tam ještě sou, všichni se tam bojí, že neudělaj třet'ák s tim, co maj teďka za předměty.

A jaký byli, jak sis s nima rozuměl?

No byli všichni, až moc slušný se mi zdá, kromě tří lidí, tak byli všichni takový, no musim tady bejt, musim napsat test na jedničku, jestli dostanu dvojku, tak se rozbřečím, prostě šprti, nesnáším šprty.

A ty tři, ty byli jaký?

To byli dva kluci a jedna holka, ta jedna holka ta hulila a ty dva kluci ty chlastali. Takže byli takový veselí.

A to byli lidi, se kterejma ses třeba víc bavil?

Ne ani ne, jakože byli takový v pohodě, ty ostatní byli takový moralisti, takový strašný.

A tady v té třídě je to teď jak?

Tady, to je úplně tak, jak sem si přesně představoval.

A to je?

To je žádný moralisti, že prostě se umí ty lidi bavit, dělaj si srandu ze všeho a tak dále. A ta škola je taková volnější, za prvý není tak dlouhá, za druhý máme školu třeba od půl devátý, někdy od sedmi čtyřiceti, někdy ale od půl devátý a nevim třeba do jedný, a když máme praxi, tak máme od sedmi čtyřiceti do tří, ale mám praxi to, že sedim za počítačem a dělám si ty věci, který mě baví, takže sice tam sedim za kompem každej den celej tejden, ale baví mě to.

Baví tě to, a to je důležitý.

A nedělám tam třeba prostě kraviny, když to udělám dřív, tak třeba udělám ještě něco a je to úplná blbost, učitel se zasměje, všichni se zasmějou, já se zasměju. I ty učitelé jsou tam takový prostě, že prostě kašlou na nějaký pravidla prostě, dělaj si srandu i s těma studentama.

Takže jaký sou ty učitelé?

Sou takový jakože třeba fetujou ne, to ne, ale choděj takový vypálený, zhulený, jak kdyby chodili, bavili se a všechno, třeba na někoho zavolám a on neví, tak zavolám podruhý a von zase neví, tak volam pane učiteli, vy mi neslyšíte nebo co, já tady na vás celou dobu řvu a von jee ja sem tě neslyšel, promiň a začnou se úplně vmlouvat a já z toho mám srandu, úplně mě to baví ta škola a de mi ta škola, takže úplně nejlepší, co mě mohlo potkat než chodit na nějakou nudnou školu, který by mě fakt nebavila.

Takže to vidíš jak, až se dostaneš odsud?

Pujdu do školy a budu tam makat jako dobytek.

Co potom?

Co potom, až udělám tu školu, mam maturitní obor, tak buď bych šel do grafický firmy, kde grafikové berou fakt dost peněz nebo bych si šel ještě dělat vejšku a moch bych machrovat s listem.

Jak vlastně si přišel na to, že ses přihlásil na tuhle střední?

Chtěl sem pokračovat v grafice a žádná jiná v okolí tady nebyla.

A tenkrát v devítce, když ses rozhodoval?

No protože sem podle všech dobře kreslit, takže mamka našla tu a ještě jednu, ale tam byla ještě fotografie a grafika a tyjo ty bláho grafika, tam chci, sem z toho měl vánoce, sem tam vlítnul jak malej.

Si tam vlítnul a co bylo potom?

Pak to bylo takový, že sme se koukali, co se tam děje, jak to tam funguje a takhle, začal sem si tykat se školníkem, mi furt bral cigára dobytek jeden, sem ho měl zmlátit za to, ještě mi je nevrátil. S těma učitelem, já sem byl takovej voдрzlejší a oni se se mnou bavili, ne jako no ty máš tedka hodinu, tak čau bla bla bla, ty si udělal tu blbost, ale učitelé se tam třeba zastavil sem ho na chodbě a bavil se mnou třeba deset minut a třeba o kravinách a ty učitelé se tomu smáli, já sem takovej typ člověk, kterej i tvrdýho moralistu dokáže sundat na zem, kterej se bude smát a plazit se po zemi.

S těma učitelem si teda spíš vycházel, mi přijde podle toho, co říkáš.

S učitelem sem vycházel, s těma spolužákama dřív sem nevycházel.

Ne, co bylo špatně?

Hej, pudete večer někdo na pivo, ne já se musim učit. A to sem třeba šel jenom jednou za měsíc, a voni asi za ten měsíc nešli a přitom vyprávěli, jak támhle chlastali na párty, jak se tam vožrali, jak tam zpívali s Ektorem, nic z toho se vsadim, se na to tak leda koukali v televizi na to, že jo.

Hele a na tý základce, tam byli ty spolužáci jaký?

Jo, tam se měl dost dobrý spolužáky, akorát náky ty individua, to byla prostě šikana, že si ze mě dělali třeba srandu a takhle, a stejně sem se s nima jakoby bavil.

To muselo bejt dost těžký s tou šikanou.

No to bylo hnusný no, ještě k tomu zjistili, že sem z děcáku, tak to bylo ještě horší, takže proto sem prostě byl takovej fakt jako zavřenej do sebe, ale vlítnul sem na tu střední a řek sem si, že se to musí změnit a čau změnilo se to. Bohužel, se to asi měnit nemělo teda, nebo já sem rád, že se to změnilo, já sem osobně rád, že to takhle dopadlo, že sem tam na tý škole, na který sem.

Že seš tady, kde seš, hm. Je ještě něco, co tě napadalo, když jsme se bavili tady o těch věcech, co ještě si třeba ještě nezmínil?

Hm, co sem nezmínil?

Něco třeba, na to sem zapoměla, něco důležitýho.

Mně se zdá, že sem vám řek takovej svůj životní příběh, od nuly do stovky v podstatě, která se furt naplňuje, takže jakoby já sem ani lidem moc neříkal, co sem dělal na škole a takhle a takhle nemám s tím problém to říct.

Dřív si to neříkal, ve smyslu jakoby, nesvěřoval?

Hm, ani těm psychologům, jako tady tý psycholožce, tý sem jako jenom vyprávěl, jak sem se sem dostal a jak je to nefér, aby mě prostě odkud hodně rychle zpakovala pryč a ona mě litovala jo, a to sem přesně chtěl.

Chtěl?

Ne, jen vždycky když sem se bavil s nějakým psychologem, tak sem jednomu řek něco a druhému zas úplně něco jinýho, dělal sem si z nich hroznou srandu, protože já už sem potom, ze začátku sem říkal pravdu a oni mi vůbec ty dobytci nepomohli, tak sem si řek, že na to kašlu, že prostě budu si z nich dělat prču a vůbec nic nezjistí anebo zjistí něco jinýho, než by měli. No a prostě úplně sem si z toho dělal srandu, když byl nějaký psycholog, tak já sem říkal, jojojo klidně, třeba na čtyři hodiny, je mi to jedno. Vám říkam jako fakt pravdu, protože jste mladá a atraktivní a mě se to líbí, ještě k tomu je to do diplomky, to já chápu, když je to ke škole, protože škola je důležitá přece.

To já sem ráda, že jako si mi to takhle řek, protože některý ty věci sou poměrně těžký si na to zpětně vzpomínat, člověk by radši už koukal na to, co bude, jak to bude veselejší.

Já už mám všechno nalajnovaný, držim se toho a nepustim se toho a jestli se toho pustim, tak se toho stejně nepustim a chytim se toho znovu.

Máš plán?

Jo, mám jednoduchej plán, chci dostudovat tuto školu, nejlépe teda, jestli budu mít ještě svoji stávající přítelkyni, tak s tou už to máme taky trochu načrtnutý, protože tam u nás to nevypadá, že bysme se nějak hádali a takhle, my jsme oba takový vysmátý. Ona sice nehulí, ale je úplně vysmátá mnohem víc než já, když sem zhulenej třeba, a prostě fakt k sobě sednem a tak dále bla bla bla, a máme to takový nalinkovaný, že prostě šup dokončím školu, dokončíme školu, já jdu do práce, ona jde do práce, našetříme na byt, hodíme byt, koupíme se salašnickýho psa, budeme žít, budem mít dobře dvě děti oukej, jestli to bude holka, tak to bude kluk, já to okamžitě odoperuju a bude mi to nějak jedno a pojedem zas normální život, jako prostě mladej pár, že jo. No, a když budu bez té přítelkyně, tak si stejně ty prachy našetřim a budu si platit kurvy (smích). Ne to byla taky sranda, já prostě chci žít jako normální člověk, jako fakt, sice si nemyslím, že sem úplně normální člověk, ale chci bejt.

To chápu, to je potom silná motivace.

To jo. Já chci dodělat školu, protože mě baví. Pak budu říkat, jojo já mam hotovou grafickou školu a co ste vy, zedníci, budu se jim úplně smát, že já sem za kompem a oni tam mejou omítku.

Hele a ty si říkal, že si často mluvil s nějakějma psychologkama, to jako kdy nebo kde?

To bylo kvůli tomu, že sem byl z dětskýho domova a oni nevěděli, co se ve mě děje a proč se chovám takhle a takhle, tak prostě už ze začátku prostě jo fajn, dobře, něco ti řeknu a bla bla bla, pak sem třeba začal i odmítat jo, nic ti neřeknu, nebudeš pracovat, nebudeš mít žádný peníze, šel sem odsud pryč. A pak prostě sem si řek, je to zabíjení času, stejně nemám co přes den dělat, tak prostě si z ní budu dělat srandu.

To ste tam takhle docházeli s mamkou?

Jo, s mamkou, já sem vždycky tam něco tomu psychologovi říkal, pak sem šel za druhym další den, a mamka, co to říkáš, vždyť včera si říkal úplně něco jinýho, a já, hej neruš mě, sem to já, kdo tady má mluvit, nebo ty, a mamka jo, dobře, už sem zticha. A úplně ten psycholog nevěděl, vůbec nevěděl, co si o mně má myslet. Ale třeba když sem byl na těch IQ testech, tak sem nadprůměrně chytrej. Sice ve škole jakoby sem takovej průměr, ale dokážu lidi

zmanipulovat a takhle, ne vám to fakt nedělám. Takže dokážu lidi zmanipulovat a mám dost velký IQ.

To vypadá, že máš na víc, než to někdy vypadá, vid'.

Jakoby sem byl na těch IQ testech a prostě sem to měl na papíře a prostě to prohlíží a hmm, tak mi ti pošleme za měsíc zprávu, jak to dopadlo, tyjo, mamka mi to ani nechtěla dát přečíst, ne byla úplně překvapená.

A to bylo kdy, tyhle testy?

Tak ve třinácti letech, v Praze tady.

Jenom tak, nebo to mělo nějaký důvody?

No já sem to chtěl vědět, hlavě to bylo taky od nějaký společnosti, která je z těch dětských domovů, že to nabízeli, jakože je to levnější. No a ještě další část života, která je docela u mě důležitá, měl sem asi v nějaký osmý třídě, v devátý třídě, takže čtrnáct, třináct let, sem měl takový trauma, najednou prostě sem asi to bylo kvůli věku, měl sem takový trauma ze smrti, brutální ale, třeba v noci sem neusnul, třeba tejděn v kuse sem nespál, protože sem se bál, že už se neprobudim. A prostě měl sem fakt strach ze smrti, přemejšlel sem, že umřu a prostě už tady nebudu a všichni ostatní tu budou žít a já prostě letim z té planety a koukám se na tu planetu z vesmíru a něco se se mnou stane a měl sem z toho hrozný schízny a mamka řekla prostě, že bych si měl jít odpočinout na psychiatrickou léčebnu. Hm tak sem tam přišel, byl sem tam dva tejdny, a po těch dvou tejdnech, většinou sou tam lidi tak dva měsíce minimálně, po těch dvou tejdnech přišla hlavní doktorka a říká, no tak mi tě musíme pustit, proč mě musíte pustit, mně se to tu líbí, prostě sem byl menší a měl sem tam mobil, no prostě ty seš úplně zdravěj, my tu s tebou nemáme co dělat. Tak mě pustili, úplně v pohodě.

Tam si jedl nějaký léky, nebo jak to tam probíhalo na tý léčbě?

Ne nic, normálně, tam sem tam jako chodil do školy jako tady, i když si myslim, že to tam bylo těžší než tady, nebo sem zase chytřejší teď já. Nooo probíhalo to tam tak, že sem se ráno probudil, šel sem se nasnídat, mimochodem tam vařili fakt dobře, pak sem měl tu školu, pak sem se šel naobědvat, pak sme měli nějaký program, kde sme něco povídali navzájem, něco sme hráli, pak byla večere, pak sem se šel osprchovat, pak sem dělal kraviny na pokoji, a pak sem šel spát. A takhle to bylo furt.

A co se změnilo, během těch čtrnácti dnů, ty tvoje problémy?

Nic, já sem tam totiž do té psychiatrický léčebny přišel a za dva dny mi to zmizelo a to se mnou vůbec nic nedělali. Prostě najednou tšš a zmizelo to, takže to bylo prostě nějaký období debilní, takže já sem tam přišel a prostě fakt druhej den, co sem tam byl, já sem jakoby tam přijel asi ve dvanáct odpoledne a druhej den ve dvanáct odpoledne už sem byl prostě v pohodě. A teďka prostě úplně hhh doktorka, tak co, jak to teďka máš, spal si, no a co ta smrt, pověz mi o tom všechno, a já, já už to teďka nemám, jak jako, že to nemáš, když seš tady dva dny a už do mě jela, ryla do mě ne.

Jak to přišlo, tak to odešlo jo.

No takže sem tam byl zase zbytečně, stejně jako tady.

A pak už ses nikdy neléčil?

Ne, já sem od malička zdravěj člověk, měl sem maximálně angínu, nikdy sem nebral žádný léky, no dobře, měl sem šestkrát zlomený končetiny, protože sem úplně blbej.

Jak to?

Protože, měl sem třikrát zlomenou nohu, protože sem špatně chodil, špatně sem ve škole došlápnul na schody, v té samý škole třikrát zlomená noha kvůli schodům. Potom to samý ve škole zlomená ruka, když sem lez jako u nějaký učitelky na hodině na hřišti na síť a tam pod tou sítí byly kořeny a já sem chtěl machrovat, hrát si na Tarzana, takže sem prostě pustil ruky a jenom sem po těch provazech, pustil sem se omylem a jak sem dopadnul, tak sem přesně takhle na ten kořen sem si tady třř zlomil ruku, takže sem ji zlomil. Pak mi ji zlomil asi nějakej blbeček na fotbale, když sem byl v bráně, když kopnul míč, já sem nebyl trénovanej na golmana, tak mi prostě nezpevnil sem ruku a jakoby mi jí úplně sundal. A to byly asi tak všechny moje zlomeniny, třikrát noha, dvakrát ruka. Ale to byly fakt jenom moje kraviny, blbosti, i když furt jakoby piju mlíko, tak stejně mám ty kosti takový huuu.

To si se zas snažil někoho pobavit jo?

Ne, to sem nechtěl nikoho pobavit, sem se chtěl pobavit sám, já se taky chci někdy bavit sám pro sebe.

Ještě se tě zeptám, jak jako by podle tebe měli vypadat ty učitelé, jak podle tebe vypadá dobrej učitel?

Dobřej učitel? To je úplně jednoduchý. Dobřej učitel musí umět dobře, vtipně, s nějakým ponaučením vysvětlit látku. To je celý, sou to jenom tři jednoduchý věci, a ty učitelé většinou nemaj ani jedno. Sou to prostě moralisti, teďka to uděláš, jestli to neuděláš, tak dostaneš poznámku, zavolam si mamku a tak dál. Magoří prostě a pak se ty děti diví, že ne, že to neumíme tu matiku.

A ty tři věci sou teda který?

Takže ještě jednou, umět vysvětlit látku, bejt u toho udělat to třeba přes nějakou legraci aaa mít jakoby z toho nějakej výsledek jakože, takže já třeba udělám nějakou logickou úlohu, nebudu vědět a třeba ne, že ten učitel bude čekat, až to všichni udělaj a pak napíše výsledek na tabuli a ty děti si z toho vůbec nic nevezmou, ale třeba řekne nějakou nápovědu, jakože třeba nevim, tady ten krok, tak ten učitel napoví. Dneska sem třeba měl logickou úlohu, já sem ji samozřejmě udělal, ostatní ne. To byla logická úloha úplně jednoduchá, bylo to matematický, bylo tam napsáno, že z jednoho prkna z jednoho tlustého prkna dřeva se za třicet minut vyřeže šest prken a teďka za kolik minut se jich vyřeže dvanáct těch prken. Jo a teďka všichni, jo za hodinu prostě, jo to bude půlka prostě, tak to bude hodina, a prostě jenom sem se na to podíval a došlo mi, že mám prostě prkno a chci ho rozřezat na šest kousků, takže to bude pět řezů, takže jeden řez trvá pět minut a dvanáct kousků dřeva je jedenáct řezů, takže je to x krát, to je šedesát šest, vypočítal sem to asi za tři minuty, dal se mu to a dobře čau naschledanou, a prostě voni tam jakoby, pak jim prostě poradil, nakreslil jim na tabuli to prkno a těch pět řezů a řekl jim, no máte tam pět řezů, a teďka jakoby prostě dvoum to nacvaklo, že jo.

A to byla ta nápověda.

To sou prostě přesně ty nápovědy, kdy to pro ně nebude prostě to, že úplně prostě budou na to koukat, že jo, co s tím mam jako do prdele dělat, vždyť to nejde, pak to vypočítá na tabuli a voni si to nějak vopíšou a dou dál a nenaučí se z toho vůbec nic.

Hm, a potkal si nějakýho takovýho učitele, kterej by splňoval jedno nebo dva z těch tří?

No potkal a většina je z nich na tý škole. Tady na tý soukromý, tady sou dva učitelé, který to taky takhle dělaj.

A na základce byl taky nějakej takovej?

Ne. Jo, vlastně jo, ředitel náš, ten nám pouštěl prezentace, opisovali sme si z toho, a testy byly na a, b, c, to bylo úplně sme ho milovali všichni tam. A pak jednou to mám taky docela dobrou historku, já sem byl fakt střelenej, když sem byl na tý základce a ředitel tam přišel, měli sme biologii a řekl nám, že nám přines nějaký hezký kameny, tak sem se podíval, to sme zrovna brali horniny, takže nám to prostě takhle pustil ty kameny, sme si prohlíželi a přijel ke mně nějaký modrej kámen, ty jo modrej kámen že, jo, asi v sedmý třídě, tyjo, co to bude, a teďka sem pane ředitel, co to je, modrá skalice, hm tyjo, to zní dobře, tak jako vůbec nevím proč, ale vzal sem ten kámen a prostě sem ho olíz. Modrou skalici. Je to prej jedovatý, nemá se, volíz sem to, jazyk sem neměl normálně, jak byl mrtvej z toho, hnusný to bylo, bylo mi ještě blbě čtyři dny, všichni si ze mě dělali prdel, ty si debil a takhle a úplně já mimo ani kola, vypil sem čtyři litry koly prostě za den a furt nic, ten jazyk byl takovej ble. Uplně si to pamatuju do teď, jak to bylo hnusný. To zase sem rozesmál celou třídu i ředitele, takže dobrý. Takže to dopadlo super dobře.

Ještě si říkám, jak ses třeba připravoval do tý školy?

Do tý školy, já sem se neučil, nikdy sem se neučil, ne vůbec nikdy.

Nikdy?

Aaa furt jako sem vepředu no, i když se neučím. Fakt možná tak na nějaký velkej test jako sem si to třeba přečet desetkrát třeba předtím, ale mě to nepomůže, já prostě když se učím, tak mi to nepomůže a když se neučím, tak stejně mám dobrý výsledky.

Když tohle ti nepomůže, tak co ti pomůže?

Já nevím, mně se zdá, že mi to do tý hlavy skáče samo.

A kdy to tam skáče?

Když se učím, když sem ve škole no, tam prostě něco řeknou a pak se mě na to zeptaj, třeba o dva tři roky pozdějc a já mu to stejně řeknu, že to tak je.

V tý škole si nějak píšeš?

No tam si píšu občas, všechno si píšu, ale z těch sešitů se neučím. Prostě pochyтім všechno jakoby z tý, co ona říká ta učitelka. Jinak prostě tu školu beru, já ji neberu jako tu školu, na který já teď sem, ta mi fakt pomohla jo, že tu školu neberu tak, že se mám nadrtit věci, ale beru to jako praxi, takže řekněme, že mě něco ta učitelka naučí a já prostě budu, ale že mě to

naučí ne jako formálně ale neformálně. Takže když tě někdo naučí třeba dějepis, takže třeba naše dějepisářka třeba říká, támhle Kája čtvrtěj, ten měl propíchnutej krk a tak dále, nějaký blbnosti k tomu řekne a řekne to hrozně vtipně a já si to pamatuju, a mně to strašně moc pomůže a já okamžitě upe mi to nalítne do toho mozku a pamatuju si to do teďka.

Snadnějc si to zapamatuješ.

Dějepis teď momentálně dějepis mám na výbornou úroveň, přírodopis úplně to samý. Akorát teda matika pokulhává a při češtině tam byla taková přísná učitelka a já sem jí vlez do prdele, prostě u jediné učitelky, sem si prostě sem si stounul dopředu, a pančelko, teďka to tady rozbalíme, budu dostávat jedničky, hm to sem na tebe zvědavá a hrozně sem z toho měl srandu ne. No a prostě, i když sem dostával čtyřky trojky, tak ta učitelka měla radost, viděla jakoby, že se fakt snažim. Ale prostě jakoby fakt nepřijdu domu, fakt nepřijdu domu a neotevřu si sešit a nebudu se to učit, vůbec.

Hm, a jak to teda pak vypadá, když si, jak vypadal tvůj den?

Na základce, na střední nebo na druhý střední?

Tak si vyber.

No, základku, jo tak třeba řeknu příklad dne na základce. Řeknu od každýho jeden příklad, takže příklad dne na základce, řekněme osmá třída, měl sem prostě takovýho kamaráda prostě dost dobrýho, kterej bydlel cestou, když jedu domu, tak je to cestou, já sem bydlel kousek mimo město a on bydlel taky na kraji. No a prostě skončili jsme školu, ne takhle, ráno sem se probudil, vyčistil sem si zuby, to přeskočíme, přišel sem do školy, tam sem se učil, odešel sem ze školy, s kámošema a vždycky po škole tam devátáci organizovali fotbálek, prostě měli jsme velký hřiště nějaký nový prostě, s umělou trávou a takhle, tak jsme si vždycky vzali jeden kluk nějakěj míč a šlo nás třeba hrát ze sedmičky, osmičky, devítky lidi, šli jsme hrát na dvě hodiny, na hodinu, dokud sme nemuseli, tak šli hrát fotbal. Tam sme byli třeba hodinu, hodinu a půl, pak sme jeli, pak sme šli k Vietnamcům a my sme byli hrozně závislí na energitákách, hrozně nám to chutnalo, furt sme to jako zkoušeli, jako příchutě a tak a měli sme z toho hrozný Vánoce, sme si koupili nějakěj novej, nebo když byl výprodej, tak sme šli, nakoupili sme energitáky, jeli jsme k němu domu, cestou sme vypili jeden energiták, vždycky sme si kupovali dva, přijeli sme k němu domu a šli sme hrát nějakou hru na počítač, vypili sme druhej energiták a já většinou, když už se nějak tak stmívalo, okolo tý sedmý hodiny sem byl vždycky domluvenej s mamkou a jenom sem seběhnul od něj z baráku na

autobusovou zastávku, to je pět minut a jel sem domů. Přijel sem domů, najed sem se, zeptal sem se, jestli můžu jít na počítač, šel sem na počítač, pak sem se osprchoval a šel sem spát. A ráno sem vstal a tak dál. Střední škola, hm, střední škola vypadala tak, že sem prostě zase přišel do školy, tam se se úmorně učil, přišel sem, hhh skončila škola a s tou mou kamarádkou, tak buď sem šel třeba s někým někam na brko a pak na autobus nebo sem šel s tou kamarádkou, šli sme normálně my sme jezdili jakoby ona bydlí o dvě vesnice za mnou, takže spolu vždycky ráno i večer a jeli sme prostě domů každé a buď třeba někdy sem jel já k ní přímo a nebo někdy ona k nám a tam sme dělali nějaký kraviny na počítači a takhle a nebo sem normálně přijel domů, najed sem se, šel sem na počítač, ani sem nevečeřel a šel sem spát. Takhle to bylo. No anebo sem třeba, nebo to bylo i tak, že sem prostě šel jakoby za kamarádem a šli sme do hospody na cigáro a takhle, a pak sem šel spát, ráno, ale to se většinou stávalo v pátek. No a teď ta střední škola, to je asi to nejlepší z toho. Přišel sem do školy, teda takhle, já mám intr od té školy pět minut autobusem, takže vždycky sem si ráno vstal a měl sem školu od osmi třiceti, takže sem vstal v osm, osprchoval sem se, upravil se, vlasy, voňavka, takhle, vzal sem si prostě trávu a baťoh a šel sem do školy, měl sem pět minut, přišel sem ke škole a hned prostě koupil sem si zrovna bong, víte co to je, že jo, a takovej malej, jenom přenosnej, a prostě sem přišel před tu školu třeba o deset minut dřív, šel sem si do Lidlu koupit jídlo, přišel sem před tu školu a teďka úplně mě viděl kámoš, hej zdar zdar hej kámo, jdem na bong před školou, takže sme přímo u naší školy vyšli a bong každé jeden kotlík, byli sme v náladě tak jako super a dolítli sme do školy, takhle sem tam rozesmál jako zase půlku školy, jako masakr v té třídě úplně strašná sranda v té škole, úplně sem si to užíval. Dvacetiminutová přestávka, další kotel. Hodinová přestávka, tak sme šli na písek ke škole a zase další tři bongy a myslim, že sem se nikdy nepřehulil, já sem jakoby pořád furt stejnej, vysmátej, úplně sem si tu školu užíval, a bylo by mi to jedno, kdybych měl prostě do šesti hodin prostě. Odešel sem ze školy a teďka jako jo, víš co, domluvili sme se na zítřek a takhle a buď sem šel třeba ještě někam nebo přímo na intr, kde sem si jakoby lehnul do postele, byl sem na mobilu, šel sem si koupit jídlo k vietnamcovi a hrát ještě na umělku s kámošem fotbal, jakože já sem fotbalista, a tam sme byli třeba do sedmi do večera. V půl osmý sme měli bejt na intru, tak sem přišel v půl osmý na intr, zase sem se najed, osprchoval, kouknul sem se na nějaký film na mobilu a šel sem spát většinou. Takže jakoby já sem když sem třeba hulil, tak sem hulil dopoledne, možná někdy odpoledne, ale večer už ne, to sem se chtěl jako hezky vyspinkat zase na to ráno.

Já přemejšlim o tom, jak teda zapadá to hulení, do té školy, do té výuky?

Mně se zdá, že se v tý škole nějakaj moc chytřej, když hulim.

Co myslíš, je to tvůj dojem, co ty učitelé na to?

Oni na mě koukaj, jako kdybych spadnul z nebes.

V jakym smyslu?

Jakože sem chytřej, jak praxe, jelikož praxe ovládám fakt brutálně, jelikož sem vyhrál i tu soutěž, tu grafiku, tak i to učení prostě, oni prostě na mě vidí, já se tam sice směju takhle, ale pak se mě na něco zeptaj a já se jim vysměju do ksichtu, protože to vim, aaa já sem to hned věděl, že to budeš vědět a takhle prostě. A tam ty učitelé ví, že žáci hulí třeba, já i vim o učitelích, co sami hulí, jakoby ne ředitel sice nehulí ale, pššš, to sem neřek, ty to taky nikomu neříkej brácho (obrací se na diktafon), ředitel, když zná nějaký ty větší dealery tý trávy v tý škole, tak když maj přijet benga, policajti, tak řekne den předtím jako, aby to s sebou netahali, aby neměla škola problémy a takhle. A oni to nevezmou a zase pozdějc to zase jede. Takže jakoby ten ředitel je jakoby férovej, že ví, že sice je to nelegální, ale má tu trávu v rukách každej druhej člověk už.

Takže se o tom jak kdyby ví...

Ale zase ať už jde o pervitin, o koks, o tuty věci, víš co tak vypadni ze školy, to tady nebude, a takhle, ale nehulí, ale prostě nevadí, nějak to nezakazuje, takže pohoda, je fakt v pohodě ten ředitel, i mi pučil kilo na vlak, když sem utratil omylem, teda takhle musel sem zaplatit učebnici stovku fakt nutně, tak sem pak za nim přišel a pane ředitel, já bych potřeboval, je mi to fakt trapný, mě nějak nevyšly peníze, potřeboval bych stovku na vlak, no jasný, vytáh peněženku, hodil mi stovku a přines mi to v pondělí, jo pohoda, tak sem tu přines a zase čau pohodička.

Takže takhle to nějak funguje.

Uplně skvěle to funguje, líp to fungovat nemůže už.

Ještě napadá tě něco, už pomalu budeme končit si říkám, aby něco nezůstalo nedotaženýho.

To by mělo napadnout vás, já nejsem psycholog, já sem klient. Ještě teda ten sport, že sem, když sem byl malej, tak sem hrál dva roky hokej, pak sem hrál sedm let fotbal, mezitím sem dělal osm let gymnastiku posilovací a sportovní, pak sem ještě dělal, hrál sem házenou, to už je šest sedm, tyjo já sem toho měl fakt dost, pak sem měl florbal a hokejbal.

Co z toho tě bavilo?

Všechno mě bavilo, akorát sem, pak přišla ta střední škola a všechno sem to musel vypnout, takže vlastně sem v té rodině od šesti, protože sport sem dělal od šesti do patnácti a stih sem devět sportů nebo osm, já nevim, kolik toho napočítám. Možná sem něco zapomněl.

Říkal si, že s tou střední se to utlo.

Protože nebyl čas, vůbec nebyl čas, většina lidí, který tam hráli, něco dělali, taky to všichni taky byli i našťvaný, jakože cože my máme do pěti hodin, když nestíhám tréninky.

Takže všechno stranou.

Hm, jenom škola jo a stejně sem tu školu neudělal, ale teď sem strašně rád, fakt, sice sem tady, ňák sem si tady zvykl, a jestli tady mám bejt měsíc nebo dva, tak to vydržim, ale pak vlítnu do té školy a budu jak Zohan, frajer, rozlítnu se zase úplně všude.

Kdo je Zohan?

To je ten kadeřník, takovej úplně, jak ho maj všechny ženský rádi a takhle.

Tak jo, skončíme, moc děkuju za rozhovor.

Příloha č. 3

Rozhovor č. 2: Bořek (16, 10 let)

Datum rozhovoru: 27. 10. 2015

Tak já bych se tě na začátek zeptala, jak se vlastně stalo, že seš tady?

Tak já sem byl na brigádě, v Penny Marketu, já sem z dětskýho domova, takže já sem tam ukrad nějaký věci asi v hodnotě dva a půl tisíce korun postupně, no a tím, že sem z dětskýho domova, tak se domluvili, že mě sem daj na rediagnostiku, jako aby se ukázalo, v čem je ta chyba a aby mě posoudili a umožnili mi návrat zpátky, protože mě chtěli dát do nápravnýho zařízení. Hlavně kvůli tomu, že sem kradl v tom obchodě, když sem tam byl na brigádě.

Hm, hm, ty krádeže, to bylo nějak takhle poprvý nebo?

No, to bylo poprvý.

Co tě k tomu vedlo?

Tak hlavně, že to bylo jakoby umožněný, že tam byla jedna kamera, která vůbec neviděla v tom skladě a pracoval sem tam furt sám jakoby, jen šéf v kanceláři, no a to mě k tomu asi vedlo no. Tak sem to zkusil a prošlo to, a pak už se to vezlo.

Ty si říkal, že seš z dětskýho domova, tam seš jak dlouho?

Tam sem třičtvrtě roku, od ledna. Tam sem zase kvůli tomu, že prostě matka je alkoholička, gamblerka a už sem toho měl dost, tak sme se se ségrou sebrali i s bráchou starším, ten už tam sice nebydlí, ale pomohl nám a šli sme na sociálku matku jakoby udat.

To bylo zhruba před tím rokem, říkáš třičtvrtě roku seš tam. Jak to probíhalo? To muselo bejt dost těžký.

No, to bylo to spíš úleva pro mě, protože já sem jenom přišel na sociálku, řekl sem, co se děje a paní mi zařídila ten odjezd, všechno, rovnou do děcáku, že nepujdu přes diagnost'ák. Takže pro mě to byla úleva, těžký to bylo spíš předtím no.

Jak to vypadalo, ty poslední měsíce?

Ježiš, to bylo, no já vám to řeknu takhle. Když byla s mým tátou, tak bylo všechno v pořádku, asi do mých jedenácti let. Pak jsme se přestěhovali, oni se rozešli prostě a přestěhovali sme se a byli sme tam v azylovym domě, protože si sháněla jakoby to bydlení. Práci měla, takže rychle sehnala bydlení, ale pak si začala hledat přítele a chodila s nima furt do hospody, den co den prostě, takhle do mých šestnácti let, když sem to už nevydržel. To bylo furt dokola.

S tím taťkou, byl s váma do těch jedenácti.

No, do jedenácti, tomu už je teď šedesát pět let, ten už nemá na to nás vychovávat.

Vidáte se?

Jo, když má práci teda, tak přijede, jinak on bez peněz prostě nepřijede, nevim proč, i když může, on je prostě takovej. A často mi sem volá třeba. Sem rád, že mi zavolá. S nim mám jakoby dobrý vztahy, ale s mámou fakt, já ji neberu jako mámu.

Hm, hm, kde je teď ségra?

Mladší ségra, ta je teď v děcáku, kam jedu dneska zpátky, mám ještě dva sourozence. Ségru, tu mám nejradši no, to je přímo moje ségra, máme stejného tátu i mámu. Jinak starší ségru tu mám v cizině, tam pojedu, až se vyučím a bráchu, ten je tam s ní už.

Čim se učíš?

Kuchařem.

Kolikátym rokem?

V druháku sem.

Jak sis to vybral, že půjdeš na kuchaře?

No já sem, mě to baví už od mala, já sem vařil s tátou, protože táta, to bylo čistě moje rozhodnutí, vaří úplně luxusně, dělá ty pikantní jídla, tak mě to začalo bavit, a tak sem se k tomu tak nějak odhodlal a začal sem to dělat. A jak mě převezli, tak sem šel zase na kuchaře.

A kdy si přestupoval, kolik času si byl na tý první kuchařině?

Já sem byl jenom půl roku v prváku a to já sem moc nechodil do školy, já sem šest let hulil marihuanu, a prostě sem kašlal na tu školu, vzbudil sem se a zase sem si lehl. Takže sem

musel hodně dohánět, nechtěli mě vzít na hotelovou školu, tak sem musel zatím na toho kuchaře, a že by se to tam mělo zlepšit prostě a jakoby přejít pak na tu hotelovou školu, protože to je éčkovej a háčkovej obor, takže docela rozdíl. No a na tý kuchařině sem to pokazil tím, že prostě já sem měl vyznamenání, udělal sem si vyznamenání, ale objevil sem se s tou podmínkou no, za zmlácení jednoho kluka, takže mě nevzali. To bylo kvůli penězům, on mi dlužil.

Vyřizování účtů. Ty si říkal, že by se to mělo zlepšit, že si přecházel z jedné školy na druhou, že tam si nechodil moc, že si hulil. Čím by se to mělo zlepšit?

No, teďka chodím jakoby pořád, sem hlídanej v tom děcáku, nehulim už skoro rok, takže se to zlepšilo dost, akorát že sem si udělal ten problém, a nemůžu jít na tamtu školu, na kterou chci.

A jak to vnímáš, že tam nemůžeš teďka?

Mně to nevadí, akorát já musím do toho třetáku, co budu na tamté škole, to je éčkovej obor, to je takový prostě moc jednoduchý, já spim, dostanu písemku a mám za jedna.

Jak jakože spíš?

No já, všechno prospim, ale mám jedničky. No a právě já si chci udělat v tom oboru, když mi nevyšla ta hotelová škola, protože nechci zase z druháku do prváku, tak si chci udělat nastavbu, protože to i z éčkového oboru jde, když má tři roky, tak přímo tam si ještě udělám management.

Co bys potom chtěl do budoucna?

Já bych chtěl hlavně za tou ségrou do té ciziny, ona mě tam chce, už mi tam teď hledá práci, že už to mám zařízený. Hlavně se vyučit, to je jedinej problém jako. Beru to jako problém, jako problém to není.

Bereš to jako problém, ale není to problém?

No protože pro mě je spíš problém zůstat v tom děcáku, udržet se tam, abych se vyučil. Protože nechci skončit někde v pašáku, abych se nemoch učit, kde nic nedovolej prostě a zase začít od prváku, to bych se na to vykašlal. (pauza) A tak tu nastavbu, tu zvládnou, bych řek.

Jo, věříš si v tom.

Jo, tak výučák budu mít hned, když tam vydržím a nastavbu tu už bych klidně dělal dálkově, o ten rok navíc, to už bych měl práci, všechno. (pauza) V tý cizině bych chtěl, no ne jako úplně vařit, tím, že si chci dělat tu nastavbu, jakoby stánek si otevřít nebo nějak podnikat s tou kuchařinou. A to by mi pomohla ségra, že by mi jakoby našla praxi tam, že bych nejdřív dělal v nějaký kuchyni, a pak bych to rozjel sám, i finančně by mě zabezpečila, auto a různý. Ona už je tam nějaký ten pátek, tak mi pomůže dost. I když jakoby my se ani moc nevidáme, občas přijede sem, ale je to furt ségra.

Takže u ní máš takovou oporu do začátku.

Ona ví, že jí to jednou vrátím. Třeba u mýho druhýho bráchy, tam tu jistotu nemam, on se ve třetáku vykašlal na školu, on už moch mít výučák, ale prostě nepřišel a prostě začal na to kašlat, taky kvůli tomu hulení. On mě do toho namočil, do všeho hlavně. No a teď když ho vzala tý ciziny, prostě mu práci sehnala, ale taky ho to nebaví furt a přitom má dost dobrý peníze.

Do čeho tě to brácha namočil, kdy to bylo?

No, to mi bylo deset let, sme začali hulit spolu, no a různý takový ty stanovačky, máma mu věřila, jakože jdu se starším bráchou, že s nim nebudu pít a takhle.

Stanovačky, tím myslíš?

Normálně sme stanovali třeba u rybníka, o prázdninách hlavně to začalo, tam sme měli boudu postavenou vlastní dvoupatrovou a dělali sme tam blbosti, chlastali, on i fetoval v tu dobu, takže to bylo takový divný.

To ti bylo deset, to je poměrně málo...

No, jemu bylo čtrnáct, nebyl o tolik starší, ale už mohl mít rozum.

A když si začal s tím hulením, co se všechno změnilo, jak to vypadalo?

Tak ze začátku to nic neměnilo jakoby, ale tak po tom roce, to sem začal fakt hodně a táta ten mě dost finančně zabezpečoval, ten mi dával každej pátek třeba ty dva tisíce, on si myslel, že si něco kupuju a tak, občas sem si něco koupil, ale většinu sem dal do bráchy hlavně, za to hulení s tím, že on mi za to něco dal, tak sem měl radost. A pak se začalo měnit to, že sem byl prostě, na mozek mi to lezlo, a teďka poslední dobou, no ne poslední dobou, ten rok a půl zpátky, já hodně cvičím, a tím, že sem cvičil a hulil sem do toho, sem dostal srdeční arytmií,

takže sem prostě musel přestat a i jakoby mentálně se mi to zlepšilo, že to vnímání toho okolí, to všechno, že sem to nebral na lehkou váhu. Mi k tomu pomohlo to, že sem nebyl v tom městě, ale přestěhoval sem se do toho děcáku, tak ze dne na den sem přestal.

Po šesti letech?

Po šesti letech. Před třema měsíci sem přestal kouřit po osmi letech, takže docela všechno vadí na tu srdeční arytmiu, nebejt takovej důvod tak asi nepřestanu.

Přeci jen, ty zdravotní problémy, není ti zas tolik let, možná to člověka i vyděsí.

No právě, sem si řek, co bude za deset let, už nebudu lapat po dechu nic, budu ležet nebo, a to mě asi donutilo přestat. S tím kouřením to bylo docela těžší, to sem přestával tak měsíc sem se o to snažil, a pak sem nějak neměl na to, že bych moch kouřit, jeden den sem nekouřil, tak sem si řek druhý den, že když sem nekouřil jeden, nemusim druhý, no a nakonec z toho byly tři měsíce no.

To je bezvadný. Takže teď seš čistej?

Teď sem čistej. Je to dobrej pocit, nemusim za nic utrácet, takový lepší. Vim, že jednou budu zdравej, třeba sou lidi, který můžou kouřit a chtěj a budou zdravý, ale já vim, že já to takhle nikdy mít nebudu, tak proto radši přestat a dožít se vyššího věku, postarat se o tu rodinu.

Co to pro tebe znamená, postarat se o tu rodinu? O kterou rodinu?

Hlavně o ségru, protože ta je, já sem jedinej koho má vlastně, protože tátu toho vidí jednou za měsíc třeba. Ségra, ta když přijede, tak ji jenom někam vezme, pokecá s ní trošku a odhodí ji zpátky do děcáku, takhle to řeknu, no a já sem jedinej, kdo se o ní může postarat, vzít jí dřív z toho děcáku a hlavně ona mě má strašně ráda, je jí třináct let, ale vona fakt se chová tak na dospělejší věk, i tak vypadá no. Prostě mám ji rád, jednou se o ni chci postarat, a jestli se to stane, jestli se budu moct postarat i o tátu. Doufám.

To je moc pěkná motivace. Vrátila bych se ještě k tý škole, jestli můžu, říkal si, že v tom prváku na tom kuchaři, žes tam moc nechodil. Co se stalo?

No já sem měl za sebou devět let základní školy, takže prostě mě to přestalo bavit, jakoby praxe mě bavila, tam sem chodil, ale jakmile sem měl jít do školy, tak prostě vůbec, já už od šestý třídy sem dělal problémy ve škole, prostě mě to nebaví se učit. Ale poslední dobou sem řek, že to skousnu, no a tam se prostě dělo to, že já sem začal hodně hulit a i přes tu srdeční

arytmii sem hulil a já sem jediný co sem ráno zaznamenal, bylo bongo, který mi leželo na okně, tak sem vstal, dal sem si a šel sem si zase lehnout. Takže takhle sem kašlal na školu, a pak se mi to takhle vrátilo, sem to musel dohánět všechno.

No a to, že si začal hulit víc, to se stalo jak?

Já sám ani nevím, ne že bych víc, ale prostě věděl sem, že mám tu volnost, že máma chodí po hospodách, že do té školy nemusím. Já hulil vždycky hodně, ale prostě už sem měl tu volnost, devět let základky za sebou, nemusel sem chodit do té školy, tak sem nechodil a hulil.

Ty si to teda vnímal nějak tak, že ta základka, kterou sis odchodil, a říkáš, žes měl volnost...

Mě to bylo všechno jedno, když sem měl to hulení, já sem byl úplně vypatlanej z toho, fakt, strašně moc, já sem zapomínal, co sem udělal před, co sem měl k obědu, sem zapomněl večer. Takže mě bylo úplně šumák, jestli se vyučím, nebo co se mnou bude v budoucnosti. Mě záleželo prostě na tom mít tu drogu u sebe a to bylo všechno. Prostě sem myslel jenom na to hulení.

Když si hulil hodně, co to znamená, to je kolik?

Já sem stihl i těch padesát bongů za den si dát třeba (smích). No ale já nevím, mě to nic moc nedávalo, až potom, když sem měl tu srdeční arytmii, tak mi z toho bylo špatně, prostě motala se mi hlava, ale i přes to sem hulil dál a tím, že sem pak zmizl z toho města, tak se to zlepšilo.

Hm, hm, a hulil si sám nebo s někým?

Hlavně s bráchou teda, a jinak ještě dva nejlepší kamarádi no a s těma sem hulil každý den, to bylo furt, bez pauzy sme hulili, když nebylo co, šli sme to sehnat prostě.

Taková partička ste byli.

Tam je to jednoduchý v tom městě, proto sem byl rád, že sem se odtamtud dostal. Možná kdybych tam byl, tak nevím, za dva roky umřu na tu arytmii podle mě.

Jednoduchý to bylo v čem?

No, že prostě, že sem zaprvý sem se měl jak k tomu dostat a byli tam ty kamarádi, co šli a začali kouřit tu trávu přede mnou. Prostě já už sem poslední dobou už sem kouřil tu trávu málo, už mi to začalo vadit, zkusil sem i perník, jestli to bude lepší a fakt to lepší nebylo (smích) a první den jo a druhý den už to bylo hrůza, kor na to srdce. No a lepší to teď bylo ve

všem, že sem byl v jiný situaci, že sem neměl starosti s mámou, měl sem jakoby rodinu tam. A byl sem se ségrou, která mě podržela hodně, v tom to bylo lepší.

Ty problémy nějaký, to si říkal, že to nebylo jen na tý střední, ale že už to začalo na základce.

No začlo to už šestou třídou, já měl do pátý třídy vyznamenání, a já nejsem hloupej, ale ňák mě vyhodila učitelka třeba za dveře a já sem tam dělal kraviny furt klepal sem do zdi, bouchal sem do zdi, no a když mě vzala zpátky, tak se ptala třeba po celý hodině se zeptala lidí, co jakoby si pamatujou z tý hodiny a já jedinej, kterej sem celou hodinu dělal blbosti, byl sem na chodbě, sem jí odpovídal. Ta ženská mě nechápala, ale já sem třeba byl hodně drzej, šel sem si zahulit před školu, byl sem drzej hlavně na ty učitele no. Spíš na učitele, ne na učitelky moc ne. Od šestý třídy se to tak začlo vést, ten přestup na ten druhej, na ten druhák, sem začal s těma devátákama, v tý šestý třídě no.

A jak tomu rozumíš, že to bylo právě s tou šestkou, co bylo jinak?

To já, no, asi to, že sme byli, hlavně ty rodinný problémy tam byly, s tou mámou. No a hlavně nevim, ta šestka prostě tam začíná skoro každej dělat ty hlouposti, ta puberta a všechno to přichází takhle. Já sem byl takovej ten třídní šašek, sem dokázal každýho ztrapnit z učitelů, tak sem si to myslel až moc, že si můžu dovolit, a pak když mi to chtěli zatrhnout, tak sem byl ještě horší.

Řikáš, žes byl takovej ten šašek.

Ze začátku jo, a pak už sem byl takovej ten, kterýho se spíš všichni báli.

Jak k tý proměně došlo?

Já už sem si pak, oni mi jakoby říkali, ať udělám tohleto, udělám tamto, a já sem si to nechtěl nechat líbit, tak sem se začal i prát docela dost, docela sem hodně lidem ublížil, takže už se mě začali bát i ty učitelé a ne že by se mě přímo báli, ale prostě už mě chtěli vyhodit do pasťáku nebo něco se mnou udělat, tak mi začali prostě, i když už sem se chtěl spravit, v tý osmý devátý třídě, tak prostě furt na mě dělali nátlak za to, co sem jim udělal předtím.

Už se to s tebou tahlo, to vypadá.

Právě to zlepšilo hlavně to, že sem byl v tom děcáku. To mi ta minulost se docela smazala no. Dalo se to napravit.

Takže si začínal teďka nanovo.

A teď mě to čeká zas, takže zase se vrátit, páč dneska odjíždím, tak zase se vrátit do těch starejch kolejí, vydržet to tam v děcáku, to se bojím nejvíc prostě, tý školy, tý praxe, jak se na mě budou koukat, že sem byl tady.

Čeho se na tom teda teď bojiš nejvíc?

Já nevím, aby se to zase se mnou nevezlo. Kor na tý praxi, protože sem udělal takovej přestupek, že s tím to hodně souvisí s tadytim. Já vim, že už to v životě neudělám prostě, ale jak se na mě budou koukat ostatní, to už je jejich věc. Hlavně sem dost zameškal z tý praxe, tím, že sem byl tady, takže to tam budu mít těžký no. Takže jakoby nověj začátek. Musim se snažit, abych tady zase neskončil.

Takže dneska odjíždíš, to máme takovej poslední rozhovor před novým začátkem.

Sem zvědavěj, jak to bude probíhat všechno, sem rozklepanej.

Asi to nebude úplně jednoduchý vrátit se tam.

To určitě ne, hlavně mě se tady líbí z toho důvodu, že sou tady moji vrstevníci, a tam přijedu a tam je tříletá holčička, desetiletěj kluk, co já tam mezi nima budu dělat, jedine chodit na fotbal, do práce, do školy, musim se nějak udržet, abych to tam vydržel.

Nemáš tam k sobě moc nikoho.

Jenom tu ségru no, ale to je strašná pubert'áčka, takže ta už taky není tak jak bejvala.

S klukama tady, jak sis rozuměl?

S klukama, se všema dobře, i teďka my děláme na účku děláme hodnocení toho, kdo odchází, prostě aktivita a prostě jak se choval za ten pobyt a zatím sem dosáhl nejvyšších bodů, takže já bych řek, že mě všichni berou.

Taková zpětná vazba pro tebe.

Akorát prostě v mý skupině se to úplně nelíbí, protože já sem rázněj a jakmile začnou mluvit, tak tady jako pan vychovatel, kterej je hodně drsnej, tak prostě řeknu, že nejdou kouřit, jako nekuřák, tak je mi to jedno no a voni sou pak naštvanej, ale tak jako to si musí zvykat, život není peřinka.

A co na ty střední, jak sis rozuměl se spolužákama?

Na střední, to už nebylo takový, že sem byl ten šašek, kterej je ten nejhorší, tam sme si byli skoro všichni rovni, až na ty výjimky, takový ty co se nezapojovali. Já mam dobrý vztahy jakoby v komunitách takhle, se všema se bavim, nedělám jakoby problémy těm komunitám, spíš těm nadřízenym. Ale teď už ani to, už sem se naučil respektovat dospělýho a tak, už nedělám takový problémy. Už jenom tím, že skoro sem taky skoro dospělej, tak asi.

A jak to tak přišlo, ta proměna, ten respekt k těm autoritám?

Asi od té doby, co sem v tom dětskym domově, se to změnilo, tím že sem je musel poslouchat, nemoch sem si dělat, co sem chtěl, to co mi řekli, sem musel udělat, ale zase to bylo v mý dobro, že to že mi nadávali a to že neuklízim, to má svůj důvod, jednou bych to nedělal ve svý domácnosti prostě. Takže takhle mi to jakoby vlastně došlo a tím, že sem přestal hulit a začal sem trochu myslet, tak mi to došlo, že je nemám takhle jakoby to, odsuzovat jenom za to, že sou dospělí a že mi něco navelí. Takže sem se na ně naučil respektovat, poslouchat a snad se mi to vyplatí ještě v životě.

Takhle jak to od tebe poslouchám, tak mi přijde, že to máš srovnaný, máš na to náhled...

To mám, to když člověk vyrůstá v těch podmínkách co já, tak nemá čas bejt ani dítě, prostě musí dospívat rychle a musí si hodně věcí uvědomovat, třeba to, že jeho máma není jeho máma prostě, v životě mě třeba nepohladila a takhle. Musim brát věci jinak a nesmim bejt zas tak moc lítostivej a přemýšlet o jiných věcech. Přemejšlet dopředu hlavně.

Hm, hm, to chápu, že to takhle máš. Jestě když bysme se vrátili k tý základce, k těm spolužákům, jak tam to vypadalo?

No oni mě brali už od první třídy, sme byli kamarádi, velký kamarádi, ale tím, že já sem začal nerespektovat ty vyučující, tam po mě to začli využívat a všechno co se stalo, to bylo prostě na mě. Takže oni mě měli jako takovej ten, tu záchranu tam. No a, když už sem jim na to začal kašlat prostě, nedělal sem, tak už to bylo horší. Jeden kluk prostě, tomu se to nelíbilo, to byl prostě dvojitá tvář, choval se úplně hrozně, ale přetvařoval se před nima, před dospělýma, takže toho to hodně štvalo, protože když něco udělal, tak už to bylo na něj, ne jenom na mne. Já sem si to nenechal líbit, no a právě to se mu nelíbilo, ale jinak se všema doteďka vycházim dobře.

A co tě ve škole nejvíc bavilo?

Mě tam asi nebavilo nic, jediné tělocvik, jinak mě bavilo bejt s těma lidma a to mě baví doteďka a nějak když se fakt třeba tady sem si uvědomil, že i poznávat nový věci, že mě to taky baví, třeba sem viděl na vlastní oči žlučnickovej kámen a tak prostě. A dozvěděl sem se tady tolik věcí, co sem nevěděl, takže mě to baví jakoby poznávat nový věci, kor v tý kuchařině když třeba nějaký semináře a takhle, tak rád se toho zúčastním, takže ale na základce mě nebavilo nic. Jenom asi to, že sem vypadnul z domova.

A připravoval ses do školy?

Já sem měl nahozený všechno v jedný tašce a jenom sem chodil tam, zpátky, jinak já sem úkoly nedělal, nic. Vůbec sem se nepřipravoval. Ale stejně já, mě to stačí jednou slyšet ve škole a ten tu výuku a hned si to pamatuju prostě. To mám tu výhodu, kdybych tu vlastnost neměl, tak sem doteďka v sedmý třídě, protože bych furt propadal (smích).

Řikáš, že hodně vnímáš, jak to slyšíš, psal sis taky?

Já sem si moc nepsal, jako píšu si už, hodně si píšu, ale i to, co třeba i ty zajímavosti, ale dřív mě to, jako psát, to sem si radši lehl a poslouchal sem a za to sem měl hlavně ty problémy, tu kázeň a tak.

Takže to byly problémy takovýhle v tý škole.

Hlavně, že sem hulil a nic mě nezajímalo.

Aha, a co ty učitelé, jak tys je vnímal?

Já, já sem jako vnímal dobře, učitele sem vnímal dobře, ale když se něco dělo, tak sem byl nepřítetnej prostě, výbušněj, hlavně sprostěj, hodně sprostěj, to sem se rychle odnaučil, no a já nevim, já mam vždycky s dospělým dobrej vztah, ale nesmim to přehánět ale jakoby.

V jakym smyslu?

To že prostě už ta slušnost přesahuje v drzost a už si prostě, už si začnu mluvit úplně jinak, jakoby mluvím furt slušně, ale ty učitelé a nadřizený to vnímaj jako drzost.

A ty to vnímáš jak?

No, tak jako jasně, že si to uvědomuju, že je to trošku opovážlivý.

Uvědomuješ si tu změnu v tom, co tě k tomu vede?

Já hlavně když mě něco naštvete jako, jinak ne. A právě tím, že sem se je jakoby naučil už respektovat, tak už když mi nadávaj, tak jedním uchem tam, druhým ven, ale to se mi nestává třeba na pracovišti nebo tak, že by mi někdo nadával, protože když chci, tak umím makat. Ale ve škole třeba mi dělá největší problém naučit se, nemít to někde, tu práci, psát to a tak, to je ten největší problém.

Nemít to někde.

No (smích), no tam no.

A ještě ty učitelé, jak podle tebe vypadá nějaký jako dobrý učitel?

Dobrý učitel, to je tady pan učitel, kterej prostě, ne že by to byla přímo škola hrou, ale moc si nenapišem, ale spíš nám to říká, vykládá a dává nám k tomu příklady, že nám k tomu dává příklady, po kterých, někdo se nás na to zeptá a my si vzpomenem přímo na tu situaci a hned to víme. Takže to je podle mě, takovej psycholog je dobrý učitel prostě, kdo ví prostě jak nám to do hlavy natlouct a nedělá to tak, že prostě zklidněte se a poznámky, to je prostě k ničemu bych řek. Tím víc by mě to asi naštválo a dělal bych problémy.

Napadá tě ještě něco teďka, o čem jsme nemluvili, a přišlo ti na mysl?

To nevím, no o tý škole sme to probrali, o tom hulení docela taky, i když no je to horší s tím hulením prostě, hlavně s tou arytmií, ale to už mám za sebou a nějak já nevím, já bych řek, že s každým vycházím dobře, akorát ten problém je prostě nemít to, prostě aby mi na tom záleželo nějak. A tím, že sem se naučil koukat do budoucnosti, tak, tím se to zlepšilo všechno. Já nevím, o čem jsme nemluvili.

Spíš jen kdybys chtěl ještě něco zmínit, abys měl možnost něco povědět.

To asi ne.

Tak já bych se tě ještě zeptala na poslední věc, chodila mamka nebo taťka do školy kvůli tobě někdy?

No matka měla, ale vůbec sem nechodila, prostě vona, vona trpí tím co já, brácha tomu říká vpíčismus (smích), prostě ona všem problémům se chtěla vyhejbat. Občas tam zašla, ale nic nevyřešila. Tím, že tam zašla, tak to bylo ještě horší, pak už sem byl drzej i na ní, protože se mi nelíbilo její chování, no a prostě byly větší hádky a neunesl sem to prostě no a kor kvůli mý malý ségře. Ona měla, moje máma chodila s kamioňákem, jakože její přítel, a v podstatě

vždycky když přijel, tak do hospody a tak, a pak se třeba celou noc hádali a my sme šli do školy nevyspalí a ségra, ta už toho měla přes hlavu. No a tak sem to nevydržel a hlavně kvůli tý ségře sme to udělali. Já bych to přežil ty dva roky ještě, vydržet to s ní, i když by to nebylo lehký a něco bych asi proved, ale hlavně kvůli malý ségře, který je tři čtrnáct vlastně už, aby to nějak vydržela jinde, aby poznala jakoby tu ne jakoby mateřskou, ale lásku.

Tak moc děkuju za rozhovor.

Příloha č. 4

Rozhovor č. 3: Cyril (17, 10 let)

Datum rozhovoru: 10. 11. 2015

Tak já bych se tě nejdřív ze všeho zeptala, jak se vlastně stalo, že seš tady?

Takže jako ohledně těch problému nebo co proč, no protože sem měl nějaký prostě průšvihy, vždycky když sem se opil, nejdřív to bylo nějaký spolupachatelství při krádeži a vniknutí na cizí pozemek. Protože se to nějak nabalilo. Nějakej kluk, co vzal auto a byli sme jakoby všichni opilí a von prostě, že jde do nějakýho baráku. No a my sme jako nikam nešli, jenom sme tam prostě stáli, ale pak sme prostě, pak sem prostě taky udělal tu chybu, že sem taky vstoupil na cizí pozemek, no a von přines nějaký věci prostě kradený a my sme si to od něj vzali, takže to bylo nějaký spolupachatelství a potom nějaký sprejování, do toho na sociálce sem dostal nějaký náhodný testy, sem byl zrovna pozitivní na nějaký věci. No a tak se to všechno nějak tak skloubilo, a prostě z toho vyšlo to, že sem tady no.

Je toho teda nějak víc, to tak vypadá.

No drobet no, a ještě je taky hafo věcí, na který se naštěstí nepřišlo (smích). Takže to tu musím prostě vydržet no. Naštěstí mám narozeniny brzo, osmnáctý, takže snad nějak vypadnu.

A jak to teda vlastně vnímáš, to že seš tu, jaký to je pro tebe?

No ze začátku, já sem to hlavně vůbec nevěděl, že sem pudu, většina těch kluků to věděla, že sem pude a já sem prostě přijel v devět ráno na sociálku, kam sem chodil prostě každých čtrnáct dní tak půl hodky tam mluvíte s tou kurátorkou no a vona mi prostě najednou řekla, ještě mě někde chytli policajti v noci opilýho no a zjistila, že já nevim, prostě mi tím vyhrožovala, já sem tomu furt nevěřil, prostě normální škola, nejsem blbej, to mě přeci nemůžou odvézt někam do nějakýho takovýho zařízení. Furt sem nevěřil, a potom sem tam přišel prostě na tu půl hodinku tam s ní mluvit a najednou tady je pán od soudu a jedeme. A já vůbec sem tomu ani nevěřil a najednou sem tady.

Takže takovej šok.

No jo, docela jo. No a tady jakoby se snažím bejt prostě v pohodě, je to na ty body různý tady, to víte asi, no takže se snažím bejt bez těch mínusovejch, nějak to tady v pohodě zvládnout, abych nedostal ještě nějakou tu devatenáctku nebo takový ty věci.

O ten rok ještě prodloužení.

To bych nevydržel prostě, heh. No a chci dodělat tu školu, jediný co, tak ta škola mi jakoby i tak jakoby nejspíš vyjde vstříc, že bych mocht mít jednou za tři tejdny nebo jednou za měsíc jakoby přezkoušení přes skype. Takže prostě, prostě se tu učí jakoby normální ty věci, co ten vychovatel připraví nebo ten učitel v té třídě, no a já si jakoby studuju na svym no.

S tebou to teď bude jak, odsud pujdeš kam?

No domu, určitě.

A ta škola, že ti vyjde vstříc, takže vlastně budeš chodit zpátky do té, kde si přerušil?

Já sem nepřerušil, já furt právě pokračuju, ta sociální pracovnice říkala, že vlastně tím, že sem tady, tak je to jakoby nějaký jakoby státní náky nevim prostě, ale jako že sem v té škole omluvenej.

Jo, školský zařízení.

No přesně tak, takže sem jakoby omluvenej no ale potřebuju, kdybych nebyl půl roku ve škole, tři měsíce, tak to není úplně dobrý. Vlastně sem tam druhým rokem, ale furt v prváku, že jo, protože já sem byl nejdřív na gymplu, ze základky sem šel na gympl, na dvojky, přijímačky, všechno v pořádku. Noo, ale pak sem to začal flákat, pak přišli nějaký ty různý úlety a takhle, no a měl sem v pololetí nějak strašně pětěk, sem na to prostě úplně kašlal, a na konci, že se jako budu snažit, ale stejně sem jednu pětku nedohonil, a pak už sem tam nepřišel na opravy, protože sem si jakoby uvědomil, že prostě na vejšku už nepudu a takhle, takže gympl k ničemu, takže sem přestoupil na sportovní a podnikatelskou a říkal sem si, že tady to bude pohodička no a zase sem to trošku na to kašlal (smích). No já sem teďka potřetí v prváku ne, debilita hrozná prostě, když v pololetí devítky sem měl čtyři dvojky ne. No a, teď to dělám jakoby potřetí, a už sem prostě sem se začal snažit, fakt sem chodil, já sem předtím měl hroznou absenci, třeba prostě osmdesát procent ne, já sem tam jednou za tejdny přišel na tři hodiny, pak v pátek na dvě hodiny a šel sem domu prostě.

Jak to, žes to takhle měl?

Tyjo nevim, protože jsme šli radši s klukama někam na jointy, než abysme šli prostě do školy no, to už je docela dlouhou dobu. No a potom sem si to nějak všechno uvědomil, ale ty problémy mě dohnaly zezadu, takže sem prostě tady a už sem si říkal, že prostě i známky, v pohodě něco málo sem dělal v tý škole no a najednou sem tady. Takže prostě teď jenom se učim to svý a snad doufam, že mě tam jakoby nějak nechaj.

Chtěl bys tam zůstat?

No strašně moc, chci to dodělat konečně, protože vim, že nejsem debil, a přece neskončim jako nějaký zedník ne, to fakt jako.

Takže jak to vidíš teďka do budoucna nebo co je teďka ten tvůj plán?

No můj plán je prostě přežít to tu teď nějak, že to dopoledne prostě ty učitelé vyndaj nějaký ty látky, učeť tu látku, tak já se učim prostě to svoje aaa, dostal sem i nějaký učebnice zbylý prostě a mám jakoby nějaký i učební plán jakoby na měsíc dopředu, a pak by mělo být to přezkoušení přes ten skype no. Takže se to učim a snad doufam, že to jako nějak mě z toho oznámkujou v pohodě a prostě na konci roku, já mám narozeniny v lednu, takže a tady je to jakoby do osmnácti, když od soudu nedostanete tu devatenáctku.

Takže tady nějaký dva tři měsíce a pak bys šel domu, v těch osmnácti...

No v těch osmnácti bych šel domu. Ale vlastně tím, že sem tady zatím deset dní jako nebo jak dlouho, a prostě jako tak taky jako ve škole sem byl drzej, samý dvojky z chování, poznámky, nonstop prostě kraviny a takže sem tady a prostě hrozí mi, jakože bych moch dostat tu devatenáctku, to radši sem radši v pohodě no, to jako náč sem si uvědomil, že to jako nikam nevede. Takže prostě radši sem tu v pohodě, a i ten pan náčej ten co je, že když něco řekne, tak tady má pravdu nebo tak to nějak je, je tady dlouho, tak mi řek, že by chtěl mluvit s mámou a že bych se moch domu dostat na konci roku no, nejdýl na začátku novýho. Dostal bych nějakou jako podmínku, potom mi bude osmnáct za těch dvacet dní. No a pak prostě chodit do školy, dodělat to, zvládnout to no. Což jako nebude problém jako ohledně toho, že bych byl blbej, a musel sem se učit pět hodin, ale prostě abych něco dělal. Stačí v tý škole dávat pozor prostě.

Do týhle doby to bylo jak v tý škole?

Jako ty minulý roky nebo teďka? Já sem tam nechodil. Já sem tam fakt přišel jednou za tejdén na dvě hodiny nebo dvakrát prostě a to sem tam přišel v deset, o dvě hodiny dýl a odcházal

sem v půl dvanáctý prostě. No vona to byla jakoby volná docela škola, takže sem nemusel mít žádnou jakoby milion vomluvenek a ještě ke všemu sme měli takovou paní třídní učitelku, která byla prostě mladá hodně, byla jako hrozně v pohodě, byla na mě strašně hodná, takže já sem třeba jen zved mámě telefon a napsal sem jí esemesku, dobrý den, bla bla bla, omlouvám veškeré absence mého syna a ona mi škrtla třeba tři měsíce všechny neomluvený dozadu, všechno mi omluvila. Takže já sem to jakoby tak trošku vojebával. Ale nechodil sem tam, že jo, takže sem prostě neměl šanci to udělat, my tam máme jakoby, že prostě když nepíšete test, tak máte nákejch čtrnáct dnů na to, si ho dopsat. A já sem to nikdy nestih třeba prostě, protože sem tam nechodil, že jo, takže sem měl strašně pěttek. Prostě pětky úplně zbytečný, vim, že kdybych tam občas byl, tak ty testy prostě napíšu na dva, v pohodě, s přehledem.

A co tomu teda nějak bránilo?

Bránilo tomu to, že sem furt lítal venku, hulil a dělal prostě hlouposti no. To kdyby mě nepotkalo, tak myslim, že už sem někde ve čtvrtáku nebo ve třetáku. Fotbal bych hrál furt, sem hrál dlouho, no dlouho, celej život. Tam to taky potom ohledně těch průserů, sem se na to taky tam vykašlal.

Kdy to bylo?

To já nevím, tak čtvrt roku zpátky třeba. Sem byl v dorostu vlastně už, sme jezdili furt po turnajích do ciziny, docela jako fakt na vysoký úrovni no. Ale pak sem se na to jako taky fakt vykašlal no, prostě radši sme šli na jointy, než abych šel na trénink nebo do školy.

To bylo nějak důležitý ty jointy a tak?

No, nevím prostě mě to bavilo no, v tu dobu, holky, večery pátky, soboty sem nebyl doma vůbec, prostě to jakoby tomu bránilo no. Jinak bych byl fakt už v tom třetáku a moch mít za rok za dva odmaturováno a místo toho trčim tady a budu rád, když mě na tý škole nechaj a dodělám prvák.

Tak přemýšlíš, co a jak dál.

No jasný. Je to škoda, hrozná škoda. Teďka se těším, no jako těším, musim se doučit ty věci a snad prostě uvidim, jak proběhne to první, no já si to ani nedokážu představit ne, že prostě zapnu počítač a budu na skype zkoušenej od nějakýho učitele, přijde mi to hrozně divný, tak vůbec nevím, jak to bude vypadat, ale když to proběhne nějak dobře, tak si myslim, že to bude dobrá cesta a že mě tam nechaj na tý škole a tak no. No ona ta třídní učitelka věděla, ona mě

znala už z minulýho roku, tak věděla, že sem na to kašlal, ale když sem přišel, tak v tom jejím předmětu sem měl taky hrozný známky no. Ale potom, teďka je naše třídní, předtím ne, a prostě viděla, sem tam začal chodit, začal sem se všechno prostě v pořádku, tak asi si myslím, že i to pomohlo v tom, že mě teďka nevyhodí, že jo.

Jo, daj ti tu šanci. A teď vlastně, ty si říkal, že tam byla nějaká ta hodná mladá učitelka jo?

Mladá no, tý mohlo bejt tak dvaadvacet třiadvacet prostě, docela i hezká tak prostě nevím, sem jí napsal jenom blbou esemesku a ona mi omluvila tři měsíce, takže sem tam prostě vůbec nemusel chodit a měl sem to prostě úplně, ostatní, když někam nešli, tak hrozně dlouho řešili, kde seženou omluvenku a takhle a já sem to takhle vždycky no.

A teďka ta učitelka, kterou máš, tak ta je jaká?

Taková starší paní, v pohodě, ta mě zná z toho minulýho roku z těch předmětů, co mě učila. Tak ta je taková, že prostě jako v pohodě, ale na všechno tohle dává pozor. I když odcházim ze školy, tak musím podepsat papír, kam jdu, tohle všechno a je to úplně jinej režim prostě. Což je i asi lepší prostě, v tu chvíli si říkáte, ty vole to je supr, mám takovouhle učitelku, že mi všechno vyjde, ale pak zjistíte, že to možná ani dobře nebylo.

K čemu to vede, že jo. Takže ten režim teď, v čem spočívá, co ona vyžaduje?

No vyžaduje to, že vona mi řekla, že teď když tam nebudu chodit, tak to jakoby zjistí ta kurátorka a takže prostě sem měl takovou páku nad sebou nebo jak to říct. Já sem tam vlastně chodit musel, a když sem odcházel z tý školy, předtím sem odcházel furt, to sem přišel v deset a odcházel sem ve dvanáct a za další dny to samý, přišel sem v devět a odcházel v jedenáct, tak teďka musíme mít ty papíry, prostě vyplňovat to, kam dete, potom přinést omluvenku od doktora a tak prostě, už je to jakoby těžký to obejít. Takže prostě sem musel něco dělat, a dělal sem to.

A kdyby ses měl zamyslet a říct si, kdo je dobrej učitel, pro tebe, jak by vypadal?

No, jak by vypadal? Nevím, třeba jako vy, ne dělám si srandu (smích). Jako vzhledově nebo?

Nene, teďka jako přemejšlim nad tím, ty si vlastně povídal, jak to měla ta jedna učitelka, ta mladá, a teďka, jak to měla ta starší, tak si říkam, jak ty to jako vnímáš, co je vlastně dobrý?

No, to sem vlastně říkal ne, že v tu chvíli vám přijde dobrý, že prostě všechno vám jako vyjde, a pak zjistíte, že je lepší prostě když, to jako musí mít nějaký ten řád, protože se nedostanete, prostě neskončíte v pasťáku. Někam to vede určitě no.

Taková ta příliš volnost...

Není dobrá prostě. Sem to měl vlastně i doma no, a pak to skončilo tak, že sem furt někde lítal no, i když s mámou sem měl jako vždycky dobrej vztah, prostě všechno, ale moch sem jakoby hafo věcí. Peníze sem na to taky měl, takže. Ale jako moch sem se vyhnout tady tomu prostě blbýmu zařízení, prostě kdybych se támhle vopilej nenechal namotat na to, že sem si vzal nějaký blbý věci, který vzal v nějakým autě, ani sem toho člověka neznal ne, prostě sme ho potkali. Prostě kdybych se do toho nenamočil takhle blbě, tak sem normálně teďka tu školu dělal dál, nikdo by nic neřešil, na nic by se nepřišlo. Takže jako i kdybych to vojebával, hulil a všechno prostě, tak sem si jistej, že bych to stejně zvlád. No, ale pak sem se dostal sem, heh. A tady že jo, v šest ráno vstáváte, já vstával každej den v deset, v šest patnáct rozcvička, takže prostě úplně je to pro mě fakt jinej režim, vo hodně, vo hodně.

Tomu věřim.

Spát chodíte v devět, ty vole, já nemůžu nikdy usnout, protože sem chodil spát ve tři, ve čtyři ráno, tak je to takový prostě rozdílný vo hodně no. Ale i se jakože, jak máte za všechny ty mínusový body, tak to taky možná něco nějaký návyk to přinese, nevím.

Možná potom uvidíš, až se vlastně dostaneš odsud a budeš mít šanci najet nanovo.

Jasný no, jestli to zvládnou. Já sem asi budu stejně dojíždět dál asi na testy, já než sem se sem dostal, já sem vlastně chodil u nás, je to vlastně nějaký záchytný bod pro mladý nebo takhle, tam sem chodil na testy, potom, co mi daly ty testy na tý sociálce, takže jakoby pak sem měl testování dvakrát tejdně, jednou tejdně terapii, prostě něco jako detox nějaký. No a, pak už sem byl na všechno nějak negativní, a pak sem se dostal sem, takže já už sem třeba měsíc a půl čistej, takže si myslím, že pohoda. Jestli budu pak docházet ještě sem, tak to bude do toho ledna, třeba čtyři měsíce.

A seš čistej?

No sem.

To je bezva.

No je no, i když jako chybí mi to všechno, to je jasný, ale na druhou stranu všichni mi říkají, že až mě tuto všechno skončí, takže hned kamarádi prostě na koule a nebudu spát bůhví jak dlouho a takovýchle věcí, že jakoby hned budu zas řídit dál, ale prostě já si myslím, že se to jako dá vydržet potom.

Záleží, co chceš.

Já chci skloubit obojí, všechno spojit dohromady, abych prostě zvládal tu školu všechno, ale abych prostě i hulil a takhle všecko. Jakože prostě si myslím, že se to dá skloubit, protože aby to pak nebylo nonstop, že jo, od pátku do neděle, ty vole, nespíte, do školy nechodíte, tak je to prostě špatně. Ale když si potom budu chodit do té školy všechno, v pátek nebo ob čtrnáct dní nebo takhle si dám jointa někde, tak si myslím, že to bude v pohodě. Ale ne jako předtím, to bylo trochu bláznivý takový.

Už to bylo bláznivý?

Už toho bylo moc. To já nevím, třeba ve dvou sme šli dělat rekordy s kamarádem no.

Rekordy?

No rekordy, vyhulili sme dvacet gramů za dva dny, nebo za dvě odpoledne, takže už jako sme z toho byli všichni prostě hotový, a furt no, do školy sme už nechodili no. Asi mi to myslím něco přineslo tady, asi jak budu dlouho čistej, tak potom prostě nebude to pokračovat, pojedou nanovo, to je myslím že dobrý.

A kam pojeděš, je na tobě.

Pojedu tam, abych dodělal tu školu prostě. To je fakt, sem rád, že mě z ní nějak nevyhodili, protože teď bych tady řešil, jestli mě přeřaděj támhle nebo támhle na toho nějakýho kuchaře, zedníka nebo bůhvíco. To bych fakt nedělal, to bych radši, já nevím co, nějak emigroval, nevím (smích). Fakt bych to nedělal.

Jasně, chceš něco trochu jinýho.

Noo, tady ten obor nebo co to je, ani nevím, jak přesně se to menuje, asi nějaký sportovní management nebo něco takovýho, takže tam máte ekonomiku, právo, nějaký prostě, takže si myslím, že to sou jakoby předměty, který mi můžou něco přinést do toho budoucna.

Takovej širokej rozhled.

No, lepší než prostě, abych se učil nahazovat zdi.

Je to maturitní obor?

Jojo.

Takže maturita by byla.

Přesně tak. Aspoň tu chci prostě, když už sem se, jako já když sem byl menší, tak sem si říkal, jdu na gympl, pak vejška, dám to. A jako věděl sem, že na to mám, sem odcházel s těma dvojkama, že jo, a tak sem ještě jediný, co sem dělal, tak sem dělal blbosti a dostával dvojky z chování a takhle, takže sem trošku něco v tý hlavě měl, takže bych to prostě zvlád, vim to na sto procent.

Že na to máš.

No, ale pak prostě sem to, no takže teď budu rád, když udělám aspoň tu maturitu no. Prostě bezpodmínečně jí musím udělat.

Říkal si, že vlastně jako když si byl malej, tak si měl pocit, že bude ten gympl, vejška, a pak se změnilo co?

Pak se změnilo, to, že sem poznal všechny ty věci v prváku na gymplu. Nebo jako hulil sem asi od osmý třídy od základky, to byly vždycky o volnejch hodinách prostě s klukama první jointy, ale pak právě v prváku na gymplu sem poznal i ty jiné věci.

Co to je, ty jiné věci?

No jako všechno.

Si zkoušel tak nějak, co bylo.

Nó ale, pak sem jakoby, prostě já sem tam znal každého, všude každého, sice mi bylo šestnáct a takhle, ale vlastně všechny.

Všechny jako z jakýho okruhu?

Právě že ze všech okruhů skoro prostě, z těch normálních kluků, co prostě chodili do školy, byli v pohodě, ale i z takových těch grázlů a i z těch lidí, co prodávali všechno, co šlo a i prostě, takže sem potom ty dobroty nebo takhle sem měl za takový ceny, až to bylo až směšný

prostě. Takže sme si mohli dělat fakt, co sme chtěli. Takže to bylo potom, taky je to horší než lepší, ty vole.

Byla asi příležitost.

Byla příležitost ráno, odpoledne, večer a každý den.

A pak co s tím.

No jasný, pak už je to horší, pak sem se potil, i když bylo mínus pět (smích). Takže jakoby to bylo blbý no.

Máš toho za sebou hodně, to vypadá.

Hm, drobiček. Jo, ale zase na druhou stranu vim, že to ze mě úplnýho debila podle mě neudělalo, takže v pohodě jakoby, protože prostě v pohodě tu školu můžu dodělat. To je asi nejdůležitější teďka. A pak tady jakoby tady ráno vstanete, snídaně, nějaký rozcvičky, programy, malý kluby, velký kluby, nebo si dete zacvičit, ale jakoby nic nějak jako přínosnýho, jenom ste tu zavřenej prostě. Takže jediný, co mě jako drží trochu je ta škola, protože vim, že dělám něco pro to, abych tam jakoby zůstal. Jinak bych se tu zbláznil asi. Je to divný, v životě bych to ze sebe nevyslovil, ale jako škola mě tady normálně baví (smích), to je peklo, to ani nechápu, že sem tohle řek. Fakt hrůza. A těch prvních sedm dní, kdy ste tady fakt zavřený a nedostanete se ani ven, protože nemáte nějak to ručení, to vám pak dává ta skupina, když neutečete a takhle. Takže to bylo fakt peklo, ty vole, fakt peklo.

A hele, že by tě nenapadlo, že tohle řekneš, tak vlastně, jak tys to s tou školou měl?

Já sem prostě, mě se začalo, no i na hodině sem dělal blbosti, ale všechno sem uměl. Já si pamatuju třeba první druhou třídu, nebo druhá třetí třída, tak sem nic nemusel dělat, protože sem všechno znal. No a vono se pak, pak mi říkali různý ty psychologové nebo takhle, že to je taky špatně jakoby, že všechno umíte takhle dopředu, pak ste zvyklej na to, že nic nemusíte dělat, všechno umíte a pak vás to dožene, že jo prostě.

A kdy se to nějak tak zlomilo? Ono to nějak tak jelo samo, šlo to v tý škole jo?

No furt, vždyť já sem měl vyznamenání do půlky devítky snad ne, ale druhý pololetí devítky, to už sem věděl, že sem přijatej na gympl, se čtyřma dvojkama a jednou trojkou asi nebo tak něco. No tak to už sem začal trošku na to kašlat a měl sem asi, já nevím, osm čtyřek. Úplně sem to vypustil, ale úplně. Ale pak, to bylo ten první prvak na tom gymplu, to sem ještě

poznal ty dobroty, hmm, a pak už to jelo no. Pak už sem na tu školu nebral tolik jakoby jako tady no, úplně sem se jí moc nevěnoval.

Hm, najednou byly dobroty a už nebylo potřeba nic jinýho.

No jako, tak, ale furt sem měl v hlavě to, že i když na to budu kašlat jako dřív vždycky, tak, že to stejně zvládnou. Ale pak sem to vlastně jakoby nakonec nezvládl, protože na konci na tom gymplu prostě jedna pětka, protože sem nepřišel asi tři měsíce na chemii a už sem to prostě tu chemii nedohnal. No a pak sem si říkal, tak opravy, tak asi udělám opravy, kdy se prostě kouknu jenom na chemii, že jo. No ale pak sem si vlastně řek, že nepudu na tu vejšku, že si udělám jenom maturitu, že ten gympl by mi byl k ničemu. Pak že to vlastně udělám v pohodě na tadyhle tý maturitě, ten prvák, když sem to zvládal na gymplu skoro v pohodě, akorát sem nestih jednu pětku opravit, takže taky to bude úplně v klidu, takže sem na to zase kašlal, zas sem to neudělal a teď sem tady. A teď už to musím udělat prostě za každou cenu.

Hele já si říkám, jak ses tam rozhodl, že ten gympl ne, ta vejška ne, a tohleto si řešil i s vašíma?

Já sem hlavně jakoby máma mi říkala, že neví, jestli je to dobrá varianta jít na ten gympl a takhle, už předtím, a já sem si furt jel svojí, že tam chci a tamto, ono to bylo ještě sportovní gymnázium, já sem hrál ten fotbal furt, takže se mi ještě, říkám si, co by to mělo bejt za problém. No a potom sem zjistil, že to nebude tak jednoduchý prostě, ještě s tím, že sem začal jako bláznit, já sem si říkal, ještě pak vejška dalších pět let nebo kolik, tak ty vole to už asi nezvládnou. Prostě potřebuju, no takže sem prostě šel na tu druhou, na tu maturitu, no a tam sem se rozhod jakoby. A máma řekla, že jakoby dělám dobře, že prostě v pohodě.

A co třeba mamka teďka tady na to, že seš tady?

No tak byla úplně vykulená, taky jí to vůbec nenapadlo ne, a teďka najednou já sem prostě šel na tu sociálku, a pak mě jenom odvezli na nějakou zdravotní prohlídku, a pak sem rovnou jel sem s nějakým sou soudním, pánem od soudu. Tak ta to vůbec nevěděla, tak mi pak jen rychle přivezla, protože jí volala ta kurátorka, tak mi rychle přivezla, já nevím nějaký trenky a holení a takový ty věci. No a koukala jak blázen. No a teď tu byla v sobotu na návštěvě, takže mi jako říkala, že to tady musím hold přežít a že budu mít dovolenku potom nějak, ta je asi tak po čtyřech tejdnejch no ale.

Po tom prvním měsíci.

No a předtím je samostatka a každou sobotu sem můžou přijet jakoby na návštěvu, tak teďka tady byli v sobotu, tam mi říkala, že až budu mít tu samostatku, tak že přijedou do Prahy, abych tady nechodil sám jako po městě, jako znám tu nějaký lidi, ale radši budu s tou mámou. Prostě sem si uvědomil hrozně věci tady, protože já nevím, já si myslím, že by to prostě mohlo nějak fungovat, až se vrátím.

Když si říkal, že přijeli, takže i tatka nebo?

Ne, jako mámy přítel, jako táta ten jakoby je mimo republiku, takže jakoby ale oni se spolu s mámou rozešli, když mi byli tři, ale měli spolu supr vztah, takže jako všechno v pohodě, ale byla tu s tím přítelem. To byl vlastně i můj trenér ještě dřív, když sem hrál ve starších nebo mladších žákách. No a ten byl vlastně taky takovej, že ho zajímalo, jak to tady funguje, protože je to trenér, i tam dělá nějakýho sportovního zástupce pro já nevím v té sportovní škole, tam voni chodí a jako se s ním nějak to. Takže von všechno jak to tady funguje, jakože to pro mě možná bude dobrý a takhle. Takovej ten učitelскеj přístup prostě.

Jo, a jak ti to přišlo?

No, tak co mám jako dělat, tady ta škola mě skoro fakt zachraňuje, jinak bych se tu unudil k smrti, takže prostě pohoda.

Ještě jsme, si říkám, o tý základce, že si mluvil o tom, že začala ta osmička a do té osmičky to fungovalo jak?

No úplně v pohodě, jenom sem prostě dělal blbosti, já sem dělal takový ty blbosti klasický poznámky, já sem měl třicet poznámek za rok prostě, vždycky sem jakoby drobet bavil tu třídu a takhle, dělal sem občas blbce ze sebe, občas blbce z těch učitelů a prostě, no nevím ale stejně sem měl prostě jedničky, dvojky, takže prostě mi to neublížovalo, no jenom prostě, jak sem hrál fotbal, tak tam sme měli zavedený, že za buď pětku a poznámku máte čárku a když máte tři čárky za tejdén, tak ste nehráli zápas. To bylo, to je fakt propojený ta škola, protože to je jakoby sportovní škola, takže tam to jakoby bylo.

Takže tu základku si měl sportovní.

No jasně, a oni dávali prostě přednost na to, že prostě na prvním místě je škola a pak až prostě fotbal. Takže když sme nefungovali ve škole, tak sme nehráli zápas. Takže sem taky kolikrát nehrál, protože nějaký poznámky a tuto, ale školu sem furt zvládal jakoby. Nikdy sem neměl čárky za to, že bych měl pětky, vždycky jenom za poznámky.

Za ty poznámky, hm.

Jo prostě sem byl drzejš k těm učitelům, nebo sme někde nevim, sme chodili dýl na hodiny, prostě takový ty klasický základka prostě blbosti.

A to bylo už od první třídy?

Hm, v první sem měl třináct poznámek. To si pamatuju, protože mám doma ještě vystavenej ten notýsek, takže od první třídy furt no. Potom v šestý třídě dvojka z chování, ňáký ředitelský dutky, třídní dutky, každej rok něco.

Takže to bylo v tý šestce?

No to bylo furt no. Od šestý třídy, od druhýho stupně prostě no, hm.

Jo? A jak tomu rozumíš, že je to od toho druhýho stupně?

Tyjo nevim no, začli sme bejt asi eště drzejši nebo já nevim, my sme pak prostě třeba vzali učitelce brejle a prostě sme jí je rozšlapali a nevim, jak nás to mohlo napadnout, nevim no, kraviny.

Řikáš, sme vzali jo, takže to byla partička?

No to jak sme byli ta sportovní třída, tam sme spolu všichni hráli fotbal, sme spolu byli furt ne. Sme byli takový tři kámoši a furt sme dělali kraviny, když sme nehráli, tak sme nehráli spolu, přitom sme byli v tom týmu taky skoro nejlepší. Všechno to jakoby takovej kolotoč to byl, furt sme dělali kraviny, furt sme se spolu smáli něčemu, to bylo jakoby a rád na to vzpomínám, na tu základku, to byla sranda.

Jojo, a byl to kolotoč čeho?

Kolotoč toho, že všichni tři sme dělali blbosti, pak sme všichni tři nehráli, pak sme všichni tři nemohli ven, protože sme doma dostali, prostě sme v tom byli spolu jakoby. A pak sme všichni tři šli na ten gympl.

Aha, aha.

Ale takový ty dobroty, ty sme poznali jen já, a potom ještě ten druhej no. Ale já sem potom začal dělat takový ty blbosti i venku no, že sme prostě fetovali no a takhle. (pauza) A voni ne

no, takže voni hrajou jakoby dál. A já budu rád, když se teď dostanu tady vodsud' a udělám tu maturitu.

Takže teď si s nima ztratil ten kontakt nebo jak?

No tak jako s tím jedním, ten hraje dokonce i za repre teďka aaa s tím druhým, ten jakoby pohoda, ten za mnou vždycky i přijede, když potřebuju s něčím pomoci. Takže jako furt se všichni bavíme, jakoby míň no, ale každéj už sme na tý škole jiný, každéj jiný problémy a takhle no.

A jak ses takhle, tys teďka přestupoval docela, tak si říkám, ty přestupy byly rok co rok, docela častý, jak ti bylo, když si přišel do nový třídy?

Tyjo, mě to bylo úplně fuk, já sem nikdy neměl problémy poznat nový lidi, vždycky jako byl takovej jako prostě dokážu vyjít s každým, jako ne že bych jako chtěl vycházet s každým, když mě někdo naštvál, tak sem to taky řešil, ale prostě když ňák tak sem dokázal bavit se s tady tím o fotbale, s tady tím o blbostech a tady s tím učitelem klidně vo látce, prostě jakoby že prostě sem dokázal vyjít s každým no.

Akorát teda ty drzosti tam byly?

Jojo, potom neomluvený hodiny, pak taková ta arogance a všechno, to bylo blbý no. Jako ne blbý, ale prostě možná mi to drobet dostalo sem no, v průběhu, protože se to furt zvyšovalo nějaký ty, nejdřív to bylo jenom nějaký, že sme si dělali z těch učitelů srandu, pak už sme jim už třeba i něco udělali, pak sme jim nadávali, a pak to skončilo nějakým kravinama, který musela řešit policie. Já prostě, jak to říkali vždycky všichni ty dospělý, tak to tak nakonec dopadlo. Nikdy sem tomu nevěřil prostě, ale jo no.

Ted' bys jim musel dát za pravdu.

No i sem dal takhle mámě a všem.

Ono se to nějak postupně nakupí.

Hm, ale i když sem si to potom uvědomil, se všim sem přestal, i sem chodil na ty testy po měsíci negativní, po čtyřech letech sem měsíc nehulil. Tyjo nechápal sem, jak sem to zvládal, ale fakt potom a měl sem to, máte jakoby v moči asi říkaj dva tejdny ne nebo devět dní nebo něco takovýho, a já sem to tam měl těch dní osmadvacet prostě, nikdo to nechápal, ani ta

kurátorka, ani ty na těch testech, že sem jim tohleto ještě nestalo a přitom určitě sem nebyl ten, kdo hulil nejvíc, hulil sem třeba dva gramy denně každý den čtyři roky.

Dva gramy, to znamená kolik teda třeba jointů?

Třeba čtyři. A když to rozpočítám jakoby, prostě jeden den sme si sedli k flašce a vyhulili sme těch jointů patnáct, ale třeba druhý den sem nehulil, takže to prostě rozpočítám na ty dva gramy denně a ono to vyjde i finančně jakoby ne, protože to máte tři sta, třeba devět tisíc měsíčně, stopade gram, když to tak bejvalo, teď už je to zase dvě stě. Ale zase jak sem říkal, já sem byl u těch kluků a vždycky sem si bral víc a za levnějš.

Devět tisíc říkáš, kdes na to bral peníze?

(smích) To byste chtěla vědět. Jo jako jak sem hrál fotbal, tak sem měl třeba peníze za góly nebo různý takový odměny no, potom sem měl nějaký normální kapesný a no vono na to se vždycky nějak sehnalo no.

Od toho tady ani nejsem, abych to z tebe páčila.

To není důležitý, přesně tak.

Pro mě je důležitý, jak teď na to koukáš a vlastně i třeba co sis tady měl možnost uvědomovat a tak.

No měl sem možnost uvědomit tu třeba, že když bych nebyl pět dnů doma nebo tak, mi to bylo úplně jedno a teď se na tu mámu úplně těším no, fakt vim, že až pojedu na tu dovolenku, tak ten víkend, jasně že třeba přijede jakoby holka, ale třeba vim, že prostě spoustu těch kamarádu, který dělali stokrát horší věci než já, já teďka sem tady zavřenej, že je nepotřebuju vidět. Radši budu s mámou, po tadytý dlouhý době prostě bez holky a nějakým společným, víte co myslim, to je taky peklo, to je strašný jako, to se nedá vydržet už. No takže to, máma, na to se taky těším, a pak se si uvědomil, že tadyhle ty prostě všechny krávoviny vedou prostě sem, já už sem nikdy nechci, hlavně. Takže si myslim, že se jakoby hodně uklidnim no a budu se soustředit na tu školu. Školu sem měl úplně na háku a teďka vim, že mě bude třeba zajímat, že se jí jako minimálně budu víc věnovat. Já třeba od čtvrtý třídy neudělal žádný úkol, nikdy. Když sem měl pětky, tak to bylo vždycky jenom za úkoly, protože to bylo, já sem přišel domu, zahodil sem tašku a šel sem lítat ven, prostě sem všechno uměl, a pak sem přišel na test a dvojka, nejhůř trojka, jednička, prostě cokoliv. A když po mě chtěl někdo, abych prostě

seděl doma, místo abych byl venku a dělal třičtvrtě hodiny nějaký úkol, tak to se fakt zbláznil, to sem nikdy nedělal. Takže za to sem měl ty pětky.

Takže nějaký připravování se do školy si zažil?

Ne nikdy, jako třeba kluci si nosili věci na to, co sme ten den měli, já sem nosil takhle velké baťoh plnej všech těch věcí prostě furt, nikdy sem se jako nepřipravil, jakože teď máme angličtinu, češtinu, sem se tách se všema věcma, nikdy sem si nepřipravil věci do školy, nikdy sem se neučil, nedělal úkoly nic, ale stejně sem to jako zvládal.

A v tý škole třeba, že jo, často si lidi píšou a tys to měl jak, jak si fungoval ve škole?

No jako na tý základce sem si jako možná ještě jako něco málo psal, to jakoby sem si toho nedovolil tolik, no ale pak vůbec nic jako, nic sem si nepsal, vůbec nic. Já mám, teďka máma mi přivezla nějaký sešity z tý, z toho minulýho prváku na tý sportovní podnikatelský už, no a zeměpis já nevim nějaký základy zeměpisu a druhá stránka Norsko půlka a pak už nic nikde. Já vůbec sem si nic nezapisoval, nic, ale nějak sem to jako tak zvládal, ale pak sem na to začal kašlat úplně, přestal sem tam chodit. Z tý hodiny sem si ještě něco jako pamatoval jako, to ten test sem pak stejně zvlád třeba za tři, ale jak sem si to úplně přestal psát a úplně sem tam přestal chodit, tak už prostě ty pětky lítaly samy, ani ste se na ten test nedostali, protože ste nepřišel. Kdybych tam byl, tak tu trojku dostanu, nejhůř čtyřku, prostě bych to zvlád ještě. Ale já sem tam nechodil vůbec a rok sem promarnil, další. Takže prostě škoda no, dva roky no, už sem moč bejt ve třetíku, nechápu. Bude mi osmnáct no.

Už je ti plno let.

To je hrozný no. Normálně se stydim, když to takhle někomu říkám. A ještě jako neřeknu, kdybych byl fakt debil, ale uvědomíte si to až potom, to je prostě vždycky tak.

Je to nějaká cesta.

Škoda no. Nevim, co bych vám ještě pověděl.

Napadá tě ještě něco z toho, co sme tady povídali, že bys chtěl ještě něco říct nebo něco na co sem se třeba zapoměla zeptat nebo takhle?

To vůbec nevim.

Nebo něco, co bys rád ještě zmínil.

Myslim, že sem nějak tak jako projel všechno, nevim, co bych ještě.

Říkám si, tím, že budeme končit, tak abys měl ještě šanci.

Hm, ale nic mě nenapadá.

Tak jo, takhle skončíme, děkuju za rozhovor.

Příloha č. 5

Rozhovor č. 4: Dan (17, 8 let)

Datum rozhovoru: 11. 11. 2015

(mezi kluky v DÚM panuje napjatá atmosféra kvůli včerejšímu kolektivnímu průšvihy, o kterém se dozvídám hned ve dveřích, kdy na otázku, jak se daří, dostávám odpověď: „*Mám minus šestnáct, všechno je nanic, sem nasranej. Sme byli včera všichni testovaný.*“)

Řikáš, že si včera dostal minus šestnáct, co se stalo?

Včera sme si zahulili v práci, se našel špekvajgl, tak sme si vzali práska, a pak kluci ještě našli si další a tady na hřišti si zapálili jointa. Díky tomu to vzniklo, že budem testovaný. No stejně by se na to u mě přišlo, protože bych šel na samostatku v sobotu, takže bych stejně měl minus šestnáct tak či tak.

Hm, a jak ti to ted'ka přijde?

No spravedlivý, co jinýho bych na to měl říct, i když to člověka sere.

No jasně, zkazilo ti to ted' nějaký plány?

Samostatnou vycházku, dovolenku ne našťestí.

A ty si tady jak dlouho ted'ka už?

Ted' to bude pět týdnů. Já sem přišel sem, po osmi hodinách sem zdrhnul, v pondělí sem se vrátil, takže sem měl minus dvacet nesplněnej týden, takže ted'ka mám třetí splněnej, akorát mám minus šestnáct, takže nemám nárok na žádný odměnový akce, takže tak.

Řikal si, že ti to přijde spravedlivý.

No tak, když si zahulim, tak za to mám následek no.

A jak se ti vlastně stalo, že seš tady?

No stalo se to, že sem měl problémy s mámou, že sme se nedokázali dohodnout na nějakym usnesení nebo prostě věci, tak sem měl napřed chodit k psychologovi, že já sem byl jako ten špatnej, tak to pro mě vypadalo, jakože bych byl nějakej debil nebo já fakt nevím. No a potom, to by fungovalo, když sem měl toho psychologa, ale to sem furt dělal, aby to fakt

fungovalo, ale potom to sem měl nastoupit do nějakýho, jo napřed sem měl nastoupit do intru, tam sem přespal jednu noc, tam sem potom už nešel, potom sem měl nastoupit do nějakýho ústavu v Modřanech, tam sem taky nenastoupil, potom sem měl nastoupit sem, to sem utek, pak mě přivezla policie a od té doby už sem tady. No díky tomu, to vzniklo kvůli jedný partičce no.

To bylo nějaký docela složitý, říkáš, čekaly tě různý věci, měl si někam nastoupit, to sou docela změny. Kvůli jedný partičce, co to bylo za partičku?

Ze školy, takový debilci.

Dělali ste nějaký kraviny?

Ne kraviny dalo by se říct ne no. No teď sem byl na výslechu na magistrátu, protože sem díky tý partičce dvakrát řídil auto, mě chytla policie, takže tak.

A řidičák ještě nemáš.

Dělal sem si, za čtyři měsíce je mi osmnáct. Sem řídil, to bylo zase díky tý partičce. Chybama se člověk učí, no zákaz řízení v osmnácti a dvanáct a půl tisíce pokuta, sem debil.

Hele a kdy to tak začalo, tyhlety...

O prázdninách, těhle. Ten psycholog ale byl důvod, že tenkrát sem si našel přítelkyni a jezdil sem za ní, vona máma si myslela, že sem debilní nebo labilní, takže to sem tam chodil potom k tomu psychologovi.

A to je kolik zpátky?

Rok.

To bylo před rokem, ty sis našel přítelkyni a mamka nějak...

To sem trávil spíš u ní než u mámy no, a vona si furt myslela, že tam trávím hodně času.

Takže to takhle trochu chtěla řešit.

Ona nic neřešila sama, to samý tohlensto, řešila to hned u soudu.

Tak to vnímám, že je to jakoby pořád přes někoho dalšího.

No jasně, to je furt. Sem říkal často, abychom si sedli a řekli si, co vadí a co nevadí.

A jak ty to vnímáš?

No tak jasně, ty prázdniny, co mám dělat, když sem nenastoupil do třech zařízení, do dvou respektive, do třetího sem byl násilím podle policajtů.

To bylo sem, pod násilím. A žes nenastoupil do tamtěch?

To bylo taky z toho důvodu, že bych nemoch bejt s těma lidma z tý party.

Bylo to pro tebe nějak důležitý?

Tenkrát jo no, to sem nevěděl, že budou takový zmrdi.

Přijde mi, že seš z toho takovej nějak zklamanej?

No tak jasně, že sem čekal, že budou v pohodě a ne že se z nich, že budou zmrdi a budou chtít po mě peníze. To bylo všechno je všech, koupíte si cigarety a všechno je všech, vám nezbyde a oni po vás chtěj peníze, že do vás vráželi všichni peníze, takže všechno je všech. Jakoby tady ten papír (ukazuje na stůl), byl všech, co sou tady a teď by po všech chtěli ty peníze za ten papír. Prostě na hovno.

Kdes na ně narazil?

Ve škole. Kluci stejně starý jako já.

Ze třídy?

Z druháku, ze třetáku.

Na jakou si chodil školu teďka?

Já furt chodim, jen teď čekám na rozhodnutí soudu, ale chodim na elektrotechnika.

V kolikátym seš?

Měl sem bejt ve druháku, teda ve třetáku, ale sem v prváku.

A jak to probíhalo, ty seš tam teda už třetím rokem?

Sem tam druhym rokem, já sem měl odklad.

Takže po základce si šel rovnou tady na tu elektro?

Hm, akorát tam mi nefungovala ta elektrotechnika, tak sem musel přestoupit na druhý obor, ale to se začínalo zase od začátku.

Jak to nefungovalo?

Jako propadal sem z té elektrotechniky. Takže sem na strojní mechaniku, to mi funguje, ale teď sem tady, takže to nefunguje.

Takže si přestupoval z oboru na obor, v rámci toho prváku?

Já sem přestoupil z elektrotechniky na strojní mechaniku a to je všechno. Neukončil sem první ročník, ale sem na té stejné škole.

Takže se ti změnila třída.

No jasně, všechno zase od znova.

A jak ti to přišlo?

Frajírci. Takový ty šestnáctiletý, patnáctiletý frajírci, který si přijdou na střední, jo sem král, sem na střední, pitomci. Jako když by tohle dělali ve škole, co sem byl minulej rok, tak jednomu klukovi za to, že prásknul, že se tam kluci vožrali, tak dostal hlavou vo futru a skončil v nemocnici. A když by tohle udělali ty prváci dnešní, tak by fakt byli všichni v nemocnici.

Funguje to tam nějak jinak.

To samý tady, tady si každěj rozbije hubu jen venku, ne že přijdou tamhle na hřiště a jdou si rozmlátit hubu. Takhle to tady prostě funguje.

To víš, to já nevidím tohle. No hele a v té škole, teda samý frajírci, jak ti tam bylo ted'ka?

Mě to přišlo normální, já sem si jich nevšímal, když opakuju ročník, tam mi do nich nic není, hlavně že chci dodělat školu, oni sou fakt úplný kretění v týhle budově.

Říkal si, že chceš dodělat školu.

No jasně, proto říkám, ty kretění, protože tady ředitel je úplně, já chci vystudovat tu školu, než mi přijde usnesení z toho soudu, že budu mít nařízenou ústavku, pak pojedou do Kutné Hory a do té doby sem tady než dostanu soud, a to sem zatím mocht chodit do té školy a ne trčet tady, dělat hlavní přípravku jak debil.

Chápu, seš z toho naštvanej.

Jako jedinej mám tu školu tady ve městě.

A nefunguje takový to, že by ti posílali materiály?

Nefunguje to, já skoro nejsem ve škole, sem v práci nebo na přípravce nebo sem u psycholožky nebo takhle nebo sem na úřadě, nebo sem u zubaře prostě.

Je toho hodně.

Oni si myslej, že to je všechno lusknutím prstu, že sou páni tohodle baráku, a ono ve svý podstatě hovno, už tady udělali vzpouru, to jste asi slyšela. A oni si myslej, že to je nějaká vzpoura, že to není důvod. Byl to důvod, aby se zamysleli nad sebou už konečně ty všichni lidi tady, pořád nějaký režimy, body, jako fakt když je člověk odsud a má tady školu, tak proč ne? Proč musí čekat čtyři tejdny na to, než se dostane na samostatku nebo na dovolenku.

Seš na to takovej naštvanej?

No jasně, že je tady člověk naštvanej, když se lidi chovaj, jak se chovaj, ono to hulení trávy byla píčovina, to uznávám, ale tak jako to, že nemůžete jít do školy, když jste odsud, nepochopim.

Je teda nějaká možnost, že do tý školy se budeš vracet?

Neni, já už sem s tím seknul, protože budu čekat na to rozhodnutí a i kdyby byla ústavka a nebo nebyla ústavka, tak si nechám dát ústavku a pojedu do tý Kutný Hory, tam budu chodit.

Co tam je za obory?

To, co studuju já.

Takže akorát to bude zas další změna školy.

Já chci do prdele hlavně z týchle pakárny.

Tady z tý?

Ne z města. Je to takový lepší bejt mimo město, bejt sám mimo to město, ne bejt furt s lidma za prdelí.

Máš tam ted'ka hodně lidí?

Celou tuhle budovu, mámu, tetu, babičku, dědu, ředitele tohodle ústavu, všechny vychovatelky na žurnále. I když tu k tý blbýmu zubaři, tak musí se mnou jít, to je fakt na prd.

Tak je to tady tak.

Ale vono je to tady za rohem, ručení mám splněný, dva tejdny, budu mít třetí, to je na hovno.

Když se vrátíme k tý škole, za základce si byl si devět let na jedný škole?

No jasný.

Jak to tam vypadalo?

Neměl sem ani jednu poznámku, nic.

Takže uplnej klid?

Až to začlo tou střední no.

Čim to tak začlo?

Těma lidma, já sem byl se spolužákem minulej rok a ten byl právě, že tady taky. Myslim si, že je to tím kolektivem v tý škole, v tý třídě i.

Víš, jak se to tak jako přihodí, že se člověk dostane...

No to je jednoduchý se sem dostat.

Jak to přijde?

No jednoduše, člověk si zahulí, přijde na to policie a už to jede, někdo se vožere a už to jede taky, někoho najdou v hospodě, jak má pivo a už je tady a už jen čeká, jaký má předběžko, jestli áčkový, béčkový, jen čeká, až mu to přijde domu.

Takže říkáš, že to začalo na tý střední, že ta základka byla...

No jasně. Já sem se tam skoro s nikym nebavil, protože tam byli fakt kretění.

A kdo myslíš, ty spolužáci nebo ty učitelé?

Spolužáci, s učitelem sem vycházel normálně, v pohodě.

A co to bylo na těch spolužákách?

Namachrovaný frajírci, pořád, a já takový lidi fakt nemusim, kdybych moch, tak jim rozbiju hubu a šlo by to hned.

Jenže, to sou zas pak průšvihy. Takže si byl takovej ten spíš tichej?

Já sem si jich nevšímal no. Jasně, že párkrát na tý základce sem někomu tu hubu rozbil, to jo, ale vono na to naštěstí zatím nikdo nepřišel. Dvojky z chování nebyly, jen napomenutí, to jo.

To bylo za co?

To bylo za zapomínání žákovský knížky.

Hele a jak sem učil na tý základce?

Skoro každej den, přišel sem domu v půl čtvrtý a jediný, kdy sem vypadnul, bylo v půl osmý.

Jak to?

No furt sem se učil no.

Bylo potřeba takhle se učit?

No tak diktáty mi nešly, jinak všechno ostatní mi šlo, a matika, tak ty čtyřky. Jinak trojky, dvojky, čtyřka někdy, jak kdy.

To, že ses takhle učil, učil ses sám nebo s někym?

Někdy sám, někdy s mámou, prostě jak kdy.

A chtěls to tak?

Ne, sám vždycky sám.

Bylo to nějak potřeba teda.

Prej jo, tak nevim.

Takže si to plnil.

Musel sem.

A na tý střední potom, jak ti to šlo ty předměty?

Na tý střední, když sem se učil sám, tam to šlo, ale když sem to potom musel říkat mámě, tak to nešlo. Uplně pravej opak toho, na tý základce když sem se učil sám, tak to nefungovalo, jenom s mámou jo a na tý střední pravej opak.

Hm, hm, jak tomu rozumíš, že se to takhle otočilo?

Možná karma (smích), nevím.

A bavilo tě to?

Ta střední nebo základka? Ta nebaví nikoho, devět let skejsnout na tom stejným místě. Na tý střední, je to zábava, tam to utíká rychlejc.

Jo? Je to v něčem jiný?

Skoro v hodně věcech, ste tam a máte v hlavě, že tam budete tři roky, čtyři roky, že máte praxe, že máte možnost si jít zapálit, kdy chcete, a ne jako tady, přestávky.

To je zas ten režim, jak sme povídali.

Režim uplně na, no krávoviny.

A ty třeba doma, měl si nějakej režim?

Jo. Snažil sem se ho plnit, do tý doby, než mě to přestalo bavit, protože měla máma furt řeči, ty neděláš to, co máš, tak sem si řek, teď nebudu dělat to, co mám. No já sem dělal furt to, co se má, vona řekla, že nedělám, tak já sem řek, když nedělám, tak nedělám. A od tý doby už to šlo z kopce.

Hm, hm, a to začlo bejt tak kdy takhle?

O těch prázdninách.

Takže půl roku, ani ne, pár měsíců zpátky. Co se hlavně teda změnilo?

No, že sem nechodil domu, nebo sem chodil pozdě domu, někdy sem nešel vůbec, mámě sem řek třeba i špatnou adresu, potom kurátorka zase se přidávala k mámě, měla sem přijít, nepřišla, to jako člověka nasere, když to tak řeknu, když někdo má přijít, tak si uděláte ten čas prostě, čekáte na ten příchod, že konečně odněkad vypadnete, ze školy nebo z hlavní přípravy nebo já sem měl jít do práce a měla sem přijít ta kurátorka, kvůli tý kurátorce sem nešel do práce, takže sem byl naštvanej, že sem nemoch jít do práce vydělat si peníze. Jako

tady dělníci přijdou do práce, na nic nečekaj, ale tady se fakt musí čekat na všechno. Jako když máte tejdén před dovolenkou a potřebujete peníze, i když sem odsud, ale všechno se dá chtít koupit, ale potřebujete peníze a jediná možnost jak si tady vydělat peníze je práce.

A s tou kurátorkou teda, seš ted' nějak v kontaktu?

Ne.

A tys měl teda, chápu to tak, nějakej dohled poslední dobou, chodil si někam na testy?

Nechodil, já tu ani nejsem v podstatě kvůli hulení trávy.

Kvůli čemu teda vlastně?

Kvůli problémům s mámou, za nechození do školy, tři dny, čtyři, nechození domů, pozdní příchody domů, pak s tou partičkou.

Říkal si, že je to od těch prázdnin. Zeptám se, do tý školy si předtim chodil?

No jasně, ale ted' jak sem poznal tu partičku, tak už to potom padalo, sem tam nechodil.

Co bylo teda místo tý školy, cos dělal?

Hm, tak hlavně tady sem díky tomu, že sem dvakrát řídil to auto a bylo to samozřejmě víckrát, ale přišli jenom na to. No takže to bylo to, co sme dělali po tý škole.

Říkám si, v tý partě, jak to vypadalo?

V tý partě to vypadalo tak, že člověk koupil cigarety nebo jídlo, nebo dal na benzín, tak všechno všech, to je ten princip jedinej tý partičky, scházet se každěj den od rána do večera bejt spolu, to jedinej, co se mohlo dělat.

A co tě k tomu vedlo?

No vedlo mě k tomu to, že já sem chodil do práce, do McDonaldu, a tam dělal jeden kamarád, co byl v tý partičce a díky němu sem se seznámil s ostatníma a díky tomu to šlo dolů, takže tak.

Někdo to šéfoval?

Skoro nikdo, všichni to tak vošéfovali. To už je ted' jedno.

Přijde mi, že seš takovej naštvanej ted', jakoby na tu situaci...

Tak já nevim, nejsem jakoby naštvanej, ale celá tady ta parta lidí, co sme tady ve dvaceti lidech, tak všichni buď, voni fakt sou dobytci, voni třeba když mám hlavní přípravku, tak meju záchody a voni sou fakt takový dobytčkové, ani do hajzlu se neumí trefit, prostě jeden buď práskne druhýho, druhej práskne třetího, třetí práskne prvního, prostě všichni se práskaj navzájem, pak všichni si navzájem nadávaj, chtěj si rozbít huby, no tak měli by se spíš zamyslet nad sebou, ale když jim něco řeknete, tak to nedává smysl prej.

Hm, hm, a tohle si už někdy zažil?

Ne, nebo jako jo, zažil sem, když se neuměj dohodnout, to zažije asi každej člověk vodsad' nebo zvenku, ale prostě oni se neuměj, no sme tady dvacet čtyři hodin denně, někdo, kdo de do práce, tak asi patnáct hodin denně, ale furt je to dost dlouhá doba na to, abysme si museli vycházet vstříc a ne abychom se pošťuchovali, nadávali a pochcávali si hajzly, no tak jako.

Takže to tě vytáčí?

No jasně, protože tady sme zavřený skoro pořád a ten kdo vypadne na dovolenku, tak tady víkend není, ale furt je to takový to, že vypadnete a hned zase, že se vrátíte sem, do týhle strašný budovy, kde nemáte ani kousek tý svobody, i když máme všechny věci splněný.

A chápeš vlastně, proč seš tady?

No chápu, proč sem tady, já to беру i jako spravedlivě, ale čekal sem to, že když sme tady, sme tady na soudní rozhodnutí, tak aspoň to, že sme tady, by mohlo bejt aspoň trošku svobodnější. Aspoň když sme tady, třeba to hřiště, chodit kdy se nám zachce na hřiště, když máme volno přestávku, tak si jít zakouřit třeba na hřiště, ne kouřit pod lešením, prostě kdy máme volno, tak třeba můžem si zajít třeba na hřiště zahrát fotbálek a neptat se pořád někoho, jak debilové. Jo pani ta a ta, jdem nahoru, jo pani, jdem tam a tam.

Si říkám, že to asi taky vyplývá z těch zkušeností, s kym oni se tu potkávaj, že ty kluci utíkaj a tak, chtěj mít jasno v tom kde kdo je.

No jasně, když jim řeknu, jdu na hřiště, no tak běžte na hřiště, ale voni místo toho, když někdo uteče, aby mu zabránili v tom útěku, tak mu ještě pomůžou. Prostě třeba utečete, a namísto toho až za tři hodiny, když to maj zjistit hned, za tři hodiny už je dávno někde v pejru. A pak to odnesou všichni, co sou tady.

Že nic neřekli.

Jasně, voni to nenahlásej, voni si sednou do jídelny a seděj.

Tak si říkám, že vůbec, že teď seš v tom tady, a když se tě ptám na ty věci, co byly, jestli je to pro tebe vůbec nějak důležitý, když seš v takový situaci teďka.

Tak byly to důležitý věci, ale předtím, teď už to není důležitá věc, teď už je důležitá věc jenom soudní rozhodnutí.

Se to zúžilo jen na to.

Jen na jeden soud.

Co rozhodne, co bude dál. Když by to dopadlo všechno nějak tak dobře nebo vlastně, co ty bys chtěl?

Tak do budoucna hlavně odsud vypadnout a dát se na tu Kutnou Horu, tam si zařídit buď devatenáctku, nebo prostě do těch osmnácti, ale asi ta devatenáctka by byla lepší, najít si práci a po čase si najít byt a najít si nějakou holku, a prostě už potom začít nový život a ne že budu chodit po ústavech s ředitelama, čekat na soudní rozhodnutí, na školu. A hlavně taky dodělat tu školu no.

Jasně, teď to vypadá všechno nějak černě.

Jak co černě, něco dobře něco ne.

Co vypadá dobře?

No tak dobře vypadá, že když si nepodělám tu mínus šestnáctku v dalším tejdnu, tak pojedu do tý Kutný Hory, ale jediný, co mě teď nejvíc štve je, že sem dostal tu mínus šestnáctku, nejdu na samostatku, takže prostě dva tejdny budu tady.

A kdyby se to povedlo a šel si do tý Kutný Hory, to by znamenalo?

Že tam není takovej režim, jako je tady, chodí se tam v civilu, chodí se tam, kdy chci, jak chci, prostě v určitéj čas přijdete ze školy, dáte batoh, řeknete, kam dete a v určitéj čas se vrátíte.

To si takhle slyšel, s někym si o tom mluvil?

Jasný. S pani psycholožkou.

Ta ti povídala, jak by to tam mohlo vypadat. A jak ti to přišlo?

Prostě v pohodě. My sme se domlouvali, že i kdybysme měli řešit tu školu, takže ji najdu v tom městě vedle nebo co to je. A už se jenom čeká na tadyten hloupej papír.

A od toho se to bude všechno odvíjet a uvidí se, co bude dál. Proč by si chtěl radši tu devatenáctku?

Tu devatenáctku, protože jakoby, já nevim no, je to lepší jakoby v tý škole, si dodělat a když by se člověk vrátil třeba k nějakým těm krávovinám, tak furt se má kam vrátit a do tý devatenáctky buď bude tam, protože mezi tím, protože osmnáct je mi za čtyři měsíce a jestli do těch čtyřech měsíců se nedám tam, tak nemám jak si najít odsad' práci, jak si najít brigádu, jak si najít školu, protože nemám přístup k internetu, nemám telefon, telefon mám jenom na dovolence a ty sou jednou za čtrnáct dnů, tak kdy si to člověk má zjistit, když ne tak. Kluk tady byl třeba sedm měsíců prostě.

Do tý Kutný Hory by ses dostal nejdřív kdy, když to půjde dobře?

Tři měsíce, měsíc až tři trvá, než sem přijde usnesení od soudu.

To je ještě docela dlouhá doba.

Měsíc až tři, zatím měsíc a nepřišlo nic. A prej se už na tom pracuje na tý Kutný Hoře.

Jo, tak to vypadá docela nadějně.

Nadějně jo no.

Ještě si říkal, že kdyby se jako člověk vrátil k nějakým těm krávovinám?

To se dá lehko k tomu vrátit, všude.

Bojíš se toho nebo?

Jediný co, tak že už se nebudu bavit s tolika lidma, co sem se bavil a nebudu dělat kraviny, co sem dělal, to je tak jediný, co se dá slíbit.

Je možný, že vykouknout zas nějaký jiný kraviny?

To nevim, možná někde vykouknout můžou.

Záleží taky, jak je člověk hledá.

Přesně tak.

Jak myslíš, že to bude s tebou?

Já sem, možná skončím v nějaký jeskyni, zůstanu v tý jeskyni, já nevím. Jaký si to udělám, takový to budu mít, ale nechci bejt takovej ten člověk, že buď sou tady kluci kámoši, jako co sem dělal já, to fakt ne, a hlavně ne jakože si najdu dvacet sedmi letou holku a budu s ní mít tři děti.

To tady je někdo takovej jo. A ty bys to chtěl jak, říkáš, nebudu takovej jako ty kluci tady.

Jako nechci fetovat, nechci hulit trávu, nechci si najít sedmadvacetiletou holku, se kterou budu mít tři děti v sedmnácti letech. Budu jíst, chodit do práce, bejt s někym jinym, bejt někde jinde než v tomhle městě. Chata město chata, prostě ne.

Nějak z toho vypadnout.

Myslím si, že je to dost důležitý vypadnout z toho města, když vám to tu všechno připomíná. Nevím. Třeba je to špatnej nápad, ale uvidí se časem.

To určitě, rozhodně je to nověj začátek, máš možnost znovu začít, nový lidi, noví okolí a jak si říkal, jaký si to uděláš, takový to bude. Ještě se jenom vrátím, poslední věc takhle k tý škole, říkal si, že s učitelem si vycházel, se všema?

No jasně, se všema.

Jaký oni byli?

Chápající jako, docela pochopili člověka, když mu něco bylo, tak pochopili, pomohli mu, poradili. Tady člověk přijde, řekne co mu je a buď jede na psychiatrii, nebo zůstane tady, daj mu antidepresiva a to je všechno, prostě tady ty lidi nechápou ty kluky, co sou tady. Nikdo je skoro nechápe, jenom psycholožky možná, ale jinak vychovatelé, nikdo je nechápe.

Co myslíš, že jim uniká?

Uniká jim skoro všechno, třeba voni zakážou, že nejdeš kouřit, ale co má ten kluk dělat furt, když de jedinej ven si zapálit, jaký by to bylo jim, kdyby byli zavřený tady a měli přestávky, určenou dobu a nešli si zapálit, taky by je to sralo, taky by byli našťvaný, taky když by dostali

mínus šestnáctku, tak už by jim bylo u přčic, co by dělali, ještě mínus další a oni se tomu divěj.

Máš pocit, že nejsou tak chápaví, oproti těm lidem, se kterými ses potkal na tý škole?

Hm, to mi taky vadí, ale prostě, tady nikdo nikoho nevyslyší, krom těch psychologek.

A k těm se dostaneš jak často?

Když se k nim zapíšu, každý ráno, nebo když mě tam bude potřebovat.

A jak často chodíš?

Dneska sem byl poprvé zatím v tomhle tejdnu, jinak jednou tejdně tak.

Takže to je vlastně jako na vás.

No jasný. To samý, když má kluk tady nějakou holku, tak pět dopisů si musí poslat nejdřív, a jako dlouho trvá, než si napíšu pět dopisů.

Sou to takový pravidla.

No úplně, ale my žádný pravidla nemáme, oni dávaj pravidla nám.

Myslíš jako práva?

No tak jako právo na to je, taky mluvěj, že máme právo na svobodu, jo právo na svobodu leda tak když zdrhnem, nebo jako co je to za právo na svobodu, za to, že jdeme na hodinu na hřiště na sportovku, nebo na tématickou vycházku, která je dneska do půl pátý, do půl šestý? To je fakt trošku, jak bych to řek prostě, debilní.

Chápu. Tak budeme končit, jak sem slíbila, děkuju ti za rozhovor.

Příloha č. 6

Rozhovor č. 5: Emil (15, 8 let)

Datum rozhovoru: 23. 11. 2015

Na začátek bych se tě zeptala, jak se to vlastně stalo, že seš tady?

Nooo, kvůli jako nedocházení jakoby do školy.

Můžeš mi k tomu říct něco víc?

Do školy sem nechodil, protože sem to měl daleko a kvůli dojíždění. Jinak každý ráno sem vstával jako že v pět, někdy i ve čtyři, to abych musel stihnout ty první hodiny, který máme od půl osmý.

Jak si to měl daleko?

Bydlím v takový vesnici za městem.

Hm, a kampak si dojížděl?

Do města, to my zabralo tak dvě hodiny. Tam je střední průmyslová škola, obor informační technologie. Tam sem teď v prváku.

Takže teďka chvíličku. A jak si to zvládal s tím dojížděním?

Tak učení sem zvládal, s učení nemám vůbec problémy, na základce sem měl několikrát vyznamenání, takže sem úplně no, chtěl sem říct geniální.

Co byla teda ta potíž?

To dojíždění.

Tohle si dopředu věděl, že to takhle bude, když jste nebo sis vybíral tu školu?

Tak školu sem si vybíral sám, tam mi rodiče nezasahovali. A pak to dojíždění, sem věděl, že to bude strašný, ale tak ze začátku mi to nevadilo, a pak jak sem tam dojížděl víckrát, tak to no.

Hm, a kdy se to nějak zlomilo?

Tak v říjnu.

A jak to teda vypadalo potom, v tom říjnu?

Jako já nechodil, chodil sem do školy, ale jakože občas třeba když byly prázdniny, tak sem ty dva dny nechal a tak.

Hm, a o tom rodiče věděli? Co na to říkali?

Tak byli naštvaný, kvůli tomu mě poslali sem aaa sem tady.

Takže ty seš tady na dobrovolnej pobyt?

Jo.

Že si to přáli rodiče.

Jo, a z poloviny i já.

Jo, taky sis to přál?

Tak jako já nechtěl sem to mít tak jakože soudně, jako některý, co tu sou a nevědí prostě datum ukončení, tak já sem si to domluvil s paní kurátorkou, abych sem šel dobrovolně.

Takže tady budeš jak dlouho?

Měsíc. Teď sem tady dva tejdny, takže v pohodě.

Co bude potom?

Potom půjdu na internát a budu normálně chodit do školy.

A kdo vymyslel tohle řešení?

Já. Ten intr je rovnou v tom areálu.

Takže by si byl přes tejden na škole a o vikendu domu.

Jo.

Co na to rodiče?

Jo, přijali jako ten můj nápad.

No a ty, když si nechodil do té školy, nebo jak to bylo?

No, když sem nebyl ve škole, tak sem buď jakože ležel v posteli s počítačem, anebo sem šel, jakože jak hraju ten fotbal, tak sem šel sám na hřiště. Nebo si jít zaběhat nebo tak.

Říkám si, jaký to bylo tvoje záškoláctví, jak to vnímáš ty?

No myslím, že mám jakoby ze všech nejmenší problémy.

Máš nějaký problémy?

No tohle je takový průměrný záškoláctví, a pak jakože problémy s mamkou, ale to, včera tady byla, jakože na návštěvě a vůbec jakoby, řekla mi věci, který by mi nikdy neřekla. Jakože třeba jako malá hulila trávu a tak. Ale jakože nebrala jí jako tady kluci, ale takhle občas si dala s kámošema.

Cos na to říkal?

Celkem sem se jí divil, ale tak, já s trávou vůbec nemám problémy, jakože to, nehulim.

A zkoušel si?

Jo.

Takže nějaký drogy nebo takhle?

Ne.

No a jak to tedy vnímáš, ten pobyt tady, jaký to pro tebe je?

Tak tenhle pobyt vnímám, že není zbytečněj, jakože všichni si myslej, že je to tady nespravedlivý, ale na ty pravidla se dá zvyknout, pak že, sou tady příjemný psychologky a tak, a hlavně se tady můžu i vypovídat o všem.

Pomáhá to?

Hm. (souhlasné)

No a, to rozhodnutí, že půjdeš ted'ka na ten intr, to přišlo kdy?

Od předminulýho týdne?

Takže to už si byl tady.

Hm.

Takže jste asi nějak rozebírali, jaký sou možnosti?

Jasný, s paní kurátorkou.

S paní kurátorkou, s tou se vídáš jak dlouho?

No, už asi tak tři roky.

Kvůli čemu to je?

Kvůli jedné trestné činnosti.

Aha, co to bylo?

Jakože sme byli jako malý s klukama na železe v jednom servisu, a tak to nám bylo třináct, takže sme moc o tom nevěděli.

O čem?

Jakože jestli něco pak bude, byli jsme prostě takový blbý.

Takže jste ty důsledky úplně nedomysleli. To ti bylo třináct, to si byl teda na základce.

V sedmej, osmej.

Jak k tomu přišlo, jak to vzniklo?

Vzniklo to, že oni tam dřív jakože kluci chodili, tak sem se k nim přidal, byl sem tam jednou, ale pak se to jakože zjistilo, tím pádem sem do toho taky to začleněnej a od té doby byl soud a tak. Už se to tolik neřeší.

Měl si z toho nějaký postih tenkrát?

Mám probační dohled.

Na jak dlouho?

To vůbec nevim.

Ted' už je to teda ty tři roky. Od té doby byly nějaký takový problémy?

Ne.

A co to bylo za kluky?

No kluci z vesnice. Spolužáci, jeden o rok mladší a jeden o rok starší. Jinak to byli spolužáci.

A to byla nějaká parta, se kterou ses vídal?

A dodneška se vídám, ale už sme si řekli, že takovýdle blbosti dělat nebudem. Takže ty kluci to už taky potom nechali bejt.

Takže jste měli nějakou výstrahu.

Jakože není už nic. Ten dohled.

Jako třináctiletý kluci u soudu, jaký to bylo?

Takový prostě poprvé u soudu, když sem byl, sem nebyl kvůli tomu, ale už sem měl se soudama zkušenosti. Třeba kvůli pravému tátovi a tak.

Jaký to pro tebe bylo, ten trest, ten dohled?

Jakože nijak, dojíždím za paní probačnickou a nevádí mi to, taky se u ní vypovídám.

Ještě se zeptám, říkal si, že si měl soudy kvůli tátovi?

Můj pravej táta jakože neplatí alimenty na mamku a na mě, jakože ještě mám další, jakože tři sourozence, a sem to nějak jako, byl sem tam jako svědek a tak. Hm, už si toho tolik asi tolik nepamatuju, taky mám jiný starosti než řešit tyhle blbosti.

Jasně, co je teďka největší starost tvoje?

Dostat se domu co nejdřív.

Zeptám se ještě, jak to vypadalo na tý základce, ty si říkal teda tu věc v tý sedmičce, osmičce, jak to tam vypadalo předtím? Jak se ti dařilo?

No úplně v pohodě, já sem tam nebyl celou dobu na tý základce, sem přišel odjinud aaa od šestý třídy sem hned zapadl do kolektivu, já nemám prostě problém se zapojováním.

Přestup si měl teda po prvním stupni? Kvůli čemu to bylo?

Hm. Kvůli stěhování.

Stěhovali jste se teda s mamkou?

Jo.

Takže v šestce si přišel do toho nového kolektivu, tam si nějak zapadl, to bylo dobrý jo, co učení?

To sem zvládal taky. Tak já měl první, druhou, třetí, čtvrtou, pátou prostě vyznamenání, pak šestou sem se trošku zhoršil, to sem měl nějaký trojky, pak sedmou sem zase trošku doháněl, to sem měl asi jenom dvě trojky, na konci osmičky sem měl zase vyznamenání, a devítku, ta se mi tolik nepovedla.

Čím to bylo?

Sem zlenivěl a začal sem se víc věnovat počítači takže.

Co děláš na tom počítači takhle?

Hraju hry. To hrajem, jakože i s kámošema, jinak sem na fejsbuku nebo si pouštím i písničky.

Co je to za hru?

Je to s postavama, je to pět proti pěti, takže vždycky si seženu tým a si dáme proti někomu, prostě je to takový strategický.

Takže to tě baví. To si říkal, že si vlastně teda hrál, když si nechodil do té školy?

To hraju dodneška.

Potom, ty si říkal, že sis sám vybíral tu školu, tu střední, jak to probíhalo?

Tak, chtěl sem nejdřív jít jinou, taky na IT školu, ale tam tak jakoby mám spolužáka, souseda, spoluhráče, máme toho hodně společného, tak on říkal, ať jdu radši na tuhle, protože to je taky IT škola. Takže já sem to vzal, byl sem na návštěvě v té první, tam se mi to tolik nelíbilo, jakože to vybavení a tak. Tak sem se byl podívat na tuhle, tam hned bezvadný učitelé, všechno, tak sem šel tam, dělal sem i přijímačky, který dopadly hodně dobře.

Takže sis za tím takhle šel, zkoumal si varianty.

Dokonce sem se i učil před přijímačkama, i když sem polovinu, tři čtvrtě toho, co sem se naučil, tak bylo úplně zbytečný.

Říkáš, dokonce sem se i učil?

Já procházel, když sem měl vyznamenání, tak sem se vůbec neučil.

Neučil ses na tý základce, šlo to samo. Takže taková nějaký příprava do školy nebo tak.

Neexistovala. (smích)

A jak v tý škole, o těch hodinách?

Psal sem si výpisky. Jako já ani nevím, já mám takovou tu fotografickou paměť, takže to, já sem si pamatoval všechno z těch hodin.

Tak to je výhoda veliká. Potom si říkal ta devítka, to sem zlenivěl. Jak to?

No tak sem se pustil do toho počítače, pak to, že mi začalo být patnáct, tak prostě to sem cítil, že mám prostě takových víc možností, když mi je patnáct aaa tak ještě sem se začal věnovat víc tomu fotbalu, sem každéj den chodil na hřiště nebo i běhat.

Takže ti bylo těch patnáct, najednou bylo víc možností, jaký třeba?

Tak třeba sem mocht jít do klubu, tam je taková ta diskotéka.

Tam to teda nějak kontrolovali, takže od patnácti se tam mohlo, co to pro tebe znamenalo?

Že sem tam mocht chodit s kámošema.

Co se v tom klubu tak dělo?

Tak pouštíme písničky, kecáme s kámošema, kámoškama, pak to, pijeme, jako já tolik nepiju, a pak jakože jdeme půlnočákem domu.

Hm, tam chodíš dodneška?

Jako občas tam zajdu, byl sem tam jenom třikrát, jakože to.

Takže to bylo spíš kolem těch patnácti let?

No, většinou teď o prázdninách, ale já mám radši takový to stanování venku než to.

Vlastně ty ses teďka v prváku, takže to není vlastně zas tak dlouho. Kdy ti bylo těch patnáct?

V březnu.

Takže před nějakým tím půlrokem.

No tak já sem tady ze všech nejmladší.

A jak ti je?

Jako nevádí mi to. Takže zase mám výhodu, že sem tady většinou nejchytřejší takže.

Je to nějak znát, v čem myslíš?

Jakože přicházím rychle na ty logický, a prostě tak.

Chodíš teda tady do té školy nebo ti posílají materiály?

Chodím sem do školy, jakože ta co je tady, a materiály si hledám na bakalářích. Od příštího tejdne budu chodit na tu školu, takže to bude úplně v pohodě.

Takže vlastně zbytek toho pobytu, máš za sebou dva tejdny.

Teď bude třetí, zbejvaj mi poslední dva. Tenhle, pak bude víkend a pak budu mít dva tejdny. Takže mi zbývají teoreticky tři.

Jo takhle, a že budeš chodit od příštího týdne na tu školu tam, to se stalo jak?

To sem si domluvil já s paní psycholožkou.

Takže budeš odsud odcházet do školy. Jak se na to těšíš?

Celkem jo. Zase uvidím kámoše a tak.

Jaký sou tam ty lidi na té škole?

Ta komunita je úplně výborná, sme hned zapadli, sem hned zapadl, zase, a prostě sme jako jedna skupina.

Kolik vás tam je?

Dvacet. Okolo dvaceti, takže celkem malá třída.

Si představuju, že IT škola, že tam budou samí kluci?

Sou tam jenom čtyři holky na prváku celkem.

Jak se tam mají?

Jakože celkem ty tři sou v jedné třídě, v té sousedový, a jedna je na technickém lyceu. Naše třída je jenom klučičí.

Jo, říkals, že ste dobrá parta.

Hm, neděláme blbosti, šikana u nás vůbec neexistuje, ani ponižování, nic takového.

A s tím se třeba někdy setkal dřív?

S šikanou? Ne.

Nebo s nějakějma takovejma problémama.

Nikdy sem nebyl šikanovanej a nikoho sem taky nešikanoval. Protože na to sem moc vysoko.

Jak to myslíš?

Jakože mám, jakože u mě jakože šikana je moc nízko v tom, v chování. Jakože nevím, jak to mám říct, ve společnosti.

Není to něco, co bys ty chtěl dělat.

Dá se jinak zapadnout do společnosti.

Jakejma způsobama třeba?

Máte společný koníčky třeba, začnete hrát společný hry a tak a už to de.

A na tý základce, jakej byl ten kolektiv?

Taky dobrej.

Vlastně si tam přecházel, do tý šestky a ty lidi pokračovali nebo jak to bylo, ten přestup?

Pokračovali, jakože na tý základce bylo víc holek než kluků, kluků bylo jenom pět, holek deset, takže to, sme museli držet celkem spolu kluci. Aaa šlo to, prostě sme se vždycky scházeli venku, šli sme na hřiště, my sme byli celkem i fotbalová třída, takže v pohodě.

Tak to byla nějaká malá třída?

O čtrnácti, patnácti. V tý vesnici. Byli spolu už od školky některý.

Tak to se museli hodně znát. Co ty učitelé, jací byli?

Taky dobrý.

To vypadá, že to bylo nějak tak všechno dobrý. Bylo něco, co nebylo dobrý?

No, až na tý střední, to dojíždění, ale jinak to bylo, nemám problém.

No vypadá to tak, akorát nějaká partička tenkrát ve třinácti. Jak ty to vnímáš, to byl tvůj nějaký první takovej průšvih?

No první a poslední.

Jak teďka zpětně na to koukáš, když o tom mluvíme?

No je to, byla to blbost.

Už je to dávno možná.

Jakože v mý časový ose už je to dávno, protože kolik zábavy, co sem mezitím prošel, tak to. Takže to.

Co tě tak baví nejvíc?

No fotbal, dřív se chodil i na astronomický kroužek, a pak ještě počítače a pak ještě chození jako ven s kámošema.

Takhle to vypadá, že se jakoby bezproblémově kluk, kterej se ocitne najednou tady? Jak ti tady je?

Jo, nevadí mi to tady, vychovatelé mi nevaděj, psychologky mi vůbec, i s ředitelem sem za dobře. Pak je tady ještě pani ajťáčka, tak jako co tu dělá tu síť a tak, s tou si taky celkem rozumím, i pani psychologce sem dělal počítač.

Využil si svoje dovednosti tady.

No, chtěl bych co nejdřív domu, ale bude mi to tady jako celkem i chybět, takže.

Co ti bude chybět?

Ty lidi, co sou tady, za některýma budu furt dojíždět, tak jako jednou za čas se sem půjdu podívat.

A co bude teďka dál?

Vrátím se domů, půjdu na internát, do školy chodit, pak budou Vánoce, to se najim, ztloustnu (smích). Tak já sem měl vždycky svojí váhu kolem šedesáti, tady sem taky ještě celkem ztloustnul, protože tady jak je ta pravidelná strava, i když já sem měl svojí stravu, že sem si

dal mléko s piškotama, mamka mi koupila müsli tyčinky a takovej ten křupavej polystyrén, takže to, a já sem prostě chtěl sem žít zdravě, jediný, co nedělám zdravě je to kouření.

Kouříš.

Hm. Asi čtyři roky. No jakože ne jakoby pravidelně, ale jakože s přestávkama.

Jak to začlo?

Kamarád, hm. Jakoby měl sem svého nejlepšího kámoše, ještě mám, prostě mě naučil kouřit, všechno, a s nim sem prožil to, většinu času.

Ještě se vidáte?

Vídáme.

Říkáš, naučil mě kouřit a tak, zkoušel si nějaký jiný věci?

No drogy, trávu sem zkoušel s jinou partou, ještě máme vedlejší vesnici a scházíme se i s vedlejší vesnicí a ve vedlejší vesnici mě naučili trávu, ta mi jakože chutná, ale nechci dopadnout jako některý lidi. A pak pít, to sem viděl od táty, takže mi chutná celkem pivo a tak, a kafe nepiju. Jen jeden druh kafe piju, kapučíno s irským krémem.

Tak to si gurmán. Tak říkáš, byly tam různý partičky, v jedný sem kouřil, s druhou sem hulil a pil. Jak to tak přijde, že se člověk dostane do takový party?

Prostě se sejde banda kluků, který se znaj, ale jakože, nevím jak bych to, jeden zná prostě někoho druhýho, prostě se scházíme a seznamujeme se. Ono celkem v tý druhý partě, kde sem se naučil hulit, tak tam sou celkem velký věkový rozdíly. Třeba od třinácti do osmnácti.

A jak to funguje?

Uplně v pohodě, třeba o prázdninách sme chodili k vodě, k jezu, jakoby prázdniny proběhly celkem v pohodě, byl sem na táboře, jezdim prvních čtrnáct dnů na tábor, pak pojedou jako praktikant příští prázdniny, takže děti dostanou (smích).

Co je to za tábor?

V lese, bez elektřiny, beze všeho.

Takovej jako skautskej?

Něco podobného. Takovej normální tábor.

Baví tě to?

Už tam jezdím čtvrtým rokem. Přesně od té doby, co sem se přestěhoval, tak tam jezdím.
(delší pauza)

Tak ti to přijde, když o tom všem takhle mluvíme?

Jakože, mi to nevadí, jako nevim, jak to mám přesně říct.

Říkám si, na jednu stranu ta jedna tvář toho kluka, kterej jezdí na ty tábory, a studuje IT, na druhou stranu kluk, co má nějaký partičky a tak. Jak ty se vnímáš?

No, tak dokonalej říct nemůžu, i když si to občas myslím, že sem. Tak každej si myslí, že já sem namyšlenej, přitom to tak není, dělám si ze sebe jenom srandu.

Jak se teda vnímáš ty?

No, v pohodě kluk.

A jak tě vnímaj ty druhý, říkáš, někdy si myslej, že sem namyšlenej? Z čeho by to plynulo?

No, ale většinou, jakože si myslím, že sem chytřej. Teď mi to řek i pan učitel, že furt ponižuju druhý, přitom to není pravda, si to já tak aspoň nemyslím aaa v partě nemám vůbec problém, si o mně myslej, že sem kámoš.

V té partě je to v pohodě. A někdy vznikly nějaký nedorozumění?

Ne, jen vobčas, jenom kvůli holkám, ale to je jedno.

Takže říkáš, ted'ka s panem učitelem, že si tady měl nějakej...

Jakože sem něco řekl, jakože si myslím, že sem chytřejší než ostatní, ale jakože sem to tak nemyslel a on mi vysvětlil, že všichni se můžou urazit a jít proti mně, že on si myslí, že v týhle komunitě mě kvůli tomu můžou i nesnášet, jakože si myslím, že sem chytřejší než ostatní.

A tobě to přijde jak?

Já sem řekl normálně jakože, v týhle komunitě si může každej to vyložit jinak.

Co kluci na to?

Tak jim to nevadí, oni sou v naší skupině celkem rádi, že mě tak mají. Jakože kvůli kvízům a tak, takže celkem i kvůli sportu, ale nesportuju, jakože tolik, ale snažim se.

Kvůli nějakým těm bodům, ty dovednosti, něco tomu týmu dáváš.

Tak třeba minulej týden sme byli první, teď to vypadá, že budem znovu první.

Jaký to je, mít tady ty body, pravidla, režim?

No je to trošku těžší.

V čem?

Že se třeba tady brzo stává, třeba já o víkendu spim třeba do dvanácti. Tak ale oproti škole se tady stává pozdějš. Ty víkendy, to se stává v osm, to je celkem brzo.

Ještě bych se tě zeptala trochu k těm učitelům, ty si říkal, že si vždycky vycházel, nebo sou na tý škole, co seš, jsou hodně fajn, jak vypadá učitel, když je hodně fajn?

Tak je s nim sranda, něco naučí, jakoby má jakože nějaký pravidla, jakože má být ticho a tak, ale prostě všechno bere, jakože se srandou.

A to sou tady ty učitelé, který teďka máš?

Jak na střední, tak na základce, tak i tady, to bylo všechno dobrý.

Zažil si takhle dobrý. A naopak zažil se nějaký, co tohle nedělal, neměl? Ty druhý?

(pauza) Jednoho, ne jednu.

Jak to vypadalo?

To byla paní učitelka, na prvním stupni, ta byla ke mně celkem ke mně hnusná, protože mi zakazovala třeba psát tiskace. Takže třeba sem napsal diktát tiskace, ona mi to roztrhala a dostal sem pětku.

Jak to vypadalo v těch hodinách s ní?

Tak musel sem být ticho, snažit se, kvůli tomu sem taky přestoupil na jinou školu.

Kvůli teda nějakým potížím. Co se přesně stalo, kvůli čemu byl ten přestup?

No zaprvý stěhování, mamka si našla novýho partnera, a pak kvůli škole.

S tou školou, bylo to nějak těžký.

No tak první stupeň byl pro mě celkem těžkej zvládnout, ale pak sem se naučil s tím žít, pak bych chtěl třeba studovat psychologii, takže celkem, že už mám nějaký zkušenosti, že tohle není jakoby jediný zařízení, kde sem byl.

Kde si ještě byl?

Třeba dvakrát sem byl na es vé pé, a jednou na dětskym psychiatrickym léčení.

Kdy to bylo, tyhle ty pobyty?

Ve dvanácti, třinácti a patnácti jakože před půl rokem.

Jakej to mělo důvod?

Problémy doma.

Ty si vlastně říkal už na začátku, že to byly nějaký problémy s mamkou, jakýho rázu?

Že sme se hádali, pak jak sem byl línej, tak to, sem nepomáhal doma nic, a pak sem byl agresivní na sourozence. Ale prostě já k tomu měl důvod, když mě furt otravovali, a tak.

Hm, takže na základě těchto problémů ses dostal do SVP, na psychiatrii. Jaký to tam pro tebe bylo?

No bylo to tam trošku horší než tady, celkem o hodně, nechodilo se ven. Byl sem tam zavřenej, jak to bylo daleko, tak za mnou nemohli ani rodiče jezdit, byli tam jen jednou za mnou. A pak, tak s psycholožkama sem taky neměl problém.

Tak už si zkusil pár zařízení. Hlavně teda kvůli problémům doma. Jak to teďka vypadá doma?

Doma? Tak se sourozcema jakoby teď jak se budeme stěhovat do vedlejší vesnice, tak jako budeme mít větší barák, jako bysme ho neměli už tak dost velkéj, ale jako budu mít svůj vlastní pokoj a nebudu se sourozcema spát, takže budu úplně v klidu, budu mít to, co bych měl mít, pokoj.

Budeš mít nějaký svůj prostor.

Teď sem měl pokoj se sourozcema, se dvěma.

Mladší nebo starší?

Já sem nejstarší.

Jaká je to pozice?

Jakože celkem, no, měl bych nejvíc pomáhat mámě, to sem si uvědomil tady až taky.

Že by to tak mohlo bejt. Doted' to bylo jak?

Doted' sem na všechno kašlal, všechno za mě dělal mladší brácha, a hm, ale občas sem pomoch, že sem šel si zaběhat se psem a tak.

Bude to ted' nějak jinak jo.

Bude, bude to o hodně lepší, sem si tady o tom přemýšlel.

Byl na to nějak čas. Na co sis ještě přišel?

O tom už sem jakoby psal zprávu panu ředitelovi, takže no.

Co je z toho všeho nejdůležitější?

Že sem tady.

Jak to vnímáš teda?

To sem řekl na týdenním hodnocení, jak to tady vnímám, a to bylo, že sem řekl, že tenhle pobyt pro mě není zbytečný. To i pani psycholožka se divila. Protože já sem se první dva tejdny snažil odsud dostat, i když sem tady dobrovolně, tak sem taky dobrovolně chtěl odejít, jako bez útěku a tak.

Máš pocit, že to k něčemu je. Ještě když bych se vrátila, kdy vznikly ty problémy, s tou mamkou, s tou školou?

S mamkou kvůli tomu, že, no to si přesně nepamatuju, kdy to začlo.

Kdy se to zašmodrcho?

Myslím, že jak sme se stěhovali, tak ono to bylo i předtím, prostě to byla taková ta rivalita mezi bráchou, mnou a mamkou. Protože mamka mi většinou, chtěla na mě dávat co největší pozor, a prostě se snažila, abych byl, jakože co nejlepší a přitom jakoby to, hmmm, hmmm,

protože našla se prostě v tom, abych byl prostě co nejlepší kluk a nedělal takový problémy, ale přitom to šlo všechno do hnoje. Ale většinou to bylo kvůli mně, že sem si nedával, jakože větší pozor.

Že mamka se snažila, aby to bylo dobrý a ty?

Sem to zkazil. Všechno.

Hm, kdy to začalo?

V jedenácti?

Co se stalo?

Sme se stěhovali, já sem nechtěl opustit tu třídu.

Bylo to těžký pro tebe.

No s většinou lidí se setkávám furt, takže, to nedělá problém pro mě, ale to, nechtěl sem opustit to bydliště, kde sem bydlel. A teď sem přišel, jakoby dřív, jakoby po dvou letech sem přišel na to, že kde bydlel, je to ještě lepší než tam.

Předtím to asi bylo nějak těžký, všechno tam nechat, ty kamarády, koníčky...

No tak koníčky sem ani neměl.

To až teďka jo, ten fotbal.

Fotbalu sem se začal věnovat až tady, což je asi před rokem a půl sem se začal úplně věnovat fotbalu.

No a v té škole, ty si říkal, že tam byl nějaký problém.

Problém s učitelem, ale problém se žákama nebyl.

A pamatuješ si, kdy to bylo, jestli už od první třídy, když si tam nastoupil nebo?

Od první třídy to ne, ale až od čtvrtý, pátý, když sme dostali tu paní učitelku třídní.

Jak vlastně ona reagovala, na tu třídu, na ty ostatní?

No celkem dobře, ale na nás, jakože který byli slabší, ale uměli toho celkem hodně, ale byli takový ty chudší a tak, tak byla na mě prostě hnusná.

Tak to bylo takový těžký.

Ale tak sem se bavil s celou třídou, ale prostě to, jenom ta učitelka to všechno kazila.

Takže vlastně ona byla ten důvod, teda přišlo i to stěhování, nějak to bylo naráz ty věci takhle?

Hm.

Takže pani učitelka, stěhování a po stěhování problémy s mamkou, nějak tak to souviselo, jestli tomu rozumím dobře. Napadá tě k tomu něco k tomu, na co sem se třeba ještě nezeptala, a přišlo ti důležitý?

Už nic. Celkem sme si řekli dost věcí o mě.

Možná je to i těžký o tom takhle mluvit, možná trochu i nepříjemný, rýpat se v tom, co bylo, vzpomínat na to.

Občas jo.

Tak ti děkuju, žes mi o tom vyprávěl, ještě úplně poslední otázka, kam teda směřuješ po tý střední?

Na vysokou, asi pedagogickou, psychologickou nebo jak se to jmenuje. Asi půjdu na učitele, nebo něco takovýho. No když všichni mě od toho odrazujou, že bych měl být spíš nějakým programátorem nebo tak, ale prostě chci jít na toho učitele, protože chci pracovat s těma dětma a nechci, aby měli takový stejný problémy, jako sem měl já.

Aby neměli problémy, jako ty. Co tě teda vedlo k tomu vybrat si teď tu IT?

IT? Bavěj mě hodně počítače, pak že tam šli dva mý spolužáci, a pak no, už nic.

Tak ti děkuju za rozhovor.

Nemáte zač, doufám, že bude dobrá diplomová práce.

Příloha č. 7

Rozhovor č. 6: Filip (17, 4 let)

Datum rozhovoru: 17. 12. 2015

Já bych se tě na začátek zeptala, jak se vlastně stalo, že seš tady, tady v diagnostáku?

No tak, jakoby začlo to, dá se říct už docela dost dávno, někde v pátý třídě, kde já sem prostě byl hodně nespolečenskej, neměl sem kamarády nic, a tehdy sem právě dostal svůj první nápad, že bych si kamarády moch koupit. No tak prostě doma ty peníze začal brát, mamka mě to furt se snažila nějak omlouvat, tak sem to tak nakonec zase nějakou dobu nechal, našel sem si konečně kamarády, který mě brali opravdu takovýho, jakej sem, ale zase to mělo svý mínus, začal sem s nima prostě hulit, pít, kouřit a opět se stalo to, že sice sem nemusel brát peníze na to, abych si ty kamarády musel koupit, ale nebyl sem schopnej vyžít v tom stylu, takže sem je zase začal brát. Choval sem se doma hnusně a to mě sem vlastně dostalo no. Takže noo, uff.

Koukám, že je to poměrně, že je to takovej dlouhej příběh, kterej začal, už říkáš někdy v tý pátý třídě. Vlastně, co byla ta poslední věc, ta poslední kapka, že vlastně si tu?

Poslední kapka, já sem vlastně nikdy nesnes, když někdo nadával na mý kamarády nebo to, no a právě jednou sme se takhle s mamkou hádali právě o mejch kamarádech, takže já sem se na to nakonec vykašlal, šel sem do kotelny zatopit, já sem byl kdysi, dva tejdny předtím vlastně sem spadl ze skály a měl sem zlámaný obratle, tak sem šel zatopit a mamka tam přišla a začla dál prostě rejpat, vrazila mi facku, já sem jí tu ruku prostě akorát chytil, aby mi tu facku další nedala, no a schytil sem od ní ránu do zad, což sem opravdu nevydržel, prostě chytil sem jí ruce a odstrčil sem jí pryč no. Mamka to nahlásila kurátorce a do tejdne, sem byl tady.

Takže to bylo to poslední...

Tohle právě byl ten poslední zlom, kterej mě sem dostal no. A jak už předem sem někde tři čtyři měsíce předem sem už věděl, že se sem dostanu, že sem pudu, se řešilo, byl soud o ústavní výchově, takže sem to opravdu věděl. Akorát to nebylo rovnou na ústavku, ale na předběžný opatření.

Takže už to bylo něco, co ti hrozilo delší dobu.

A věděl sem to delší dobu, proto sem si snažil tu poslední dobu spíš užívat, ale dokud sem opravdu neměl úplně jistý, že už pudu na to předběžko, tak sem se furt snažil ještě chodit do školy, všechno, a v tu chvíli, když už tam padlo to předběžný opatření, to znamená ten poslední tejdne, tak sem se na tu školu už vykašlal, úplně.

Jak tomu rozumíš, co se stalo?

Protože sem věděl, že, já sem celou dobu doufal, že furt to vypadalo, že budu mít aspoň splněný pololetí, aspoň to, že jo, ale teďka, jak sem viděl, že prostě do tejdne půjdu pryč, to bylo už v listopadu, ne v říjnu ještě, tak už sem měl prostě jasno, že to pololetí mít prostě nebudu a že ze školy by mě stejně vyloučili, takže dva dny sem tam nebyl, třetí den sem tam jenom šel zažádat o ukončení.

Řikal si, začal sem si užívat, v jakym smyslu?

Jakoby snažil sem se trávit co nejmíň času s lidma, se kterejma sem se hádal, což byla třeba mamka, tak když sme spolu byli dýl jak půl hodiny, tak už sme se prostě hádali, tak sem opravdu šel trávit čas venku s kámošema a snažil sem se, aby to bylo co nejvíc v klidu, i s nima se prostě rozloučit a tak nějak.

Nachystat se na ten pobyt tady, kterej hrozil. Jak si to jako vnímal, že sem pudeš?

Tak jako vnímal sem jako, věděl sem, že sem něco udělal, že za to jako zaplatit musím, to sem věděl, a samozřejmě kdo by se sem těšil, kdo by byl rád, ale věděl sem, že si to můžu odbýt a v osmnácti, když všechno proběhne v pořádku, můžu jít zase pryč.

Takže jak by to potom vypadalo, až půjdeš odsud?

Až půjdu odsud, tak vlastně už mám s kámoškou, vzhledem k tomu, že teďka půjdu do pracovky do Kutný Hory, tak budu mít peníze vlastně nějaký až vylezu, takže mám tu určitou jistotu, že eh, když sem s kámoškou domluvenej, ona si bude kupovat byt, takže tam budeme vlastně napůl v pronájmu, k tomu chci ještě dodělávat školu pomalu a najít si nějakou prostě brigádu, abych moch i nadále pak přispívat trvale na ten byt.

Takže vlastně teďka ty plány sou nějak tak v tý Kutný Hoře?

Teďka rozhodně v tý Kutný Hoře, vydělat si nějaký peníze do začátku.

Ta pracovka, to mi řekni, co to vlastně je?

To je jako výchovnej ústav, s tím, že většina ústavů je s tím, že buď tam je nějaký obor se školou, nebo dochází člověk do civilní školy, ale já jelikož mám ukončený studium a v pololetí by mě nikde nevzali, protože nemám ukončený pololetí, tak můžu jít maximálně právě do pracovky, odkud budu každé den chodit někam makat.

Ještě, říkal si teda, pomalu si dodělat tu školu, takže s tou školou je to teda vlastně jak?

Byl sem vlastně už minulej rok, sem vlastně začal dělat normálně prvák, jenže tehdy sem se na to vykašlal, protože sme se s mamkou tak pohádali, že mě prostě vyhodila z domu, tak sem bydlel u kámoše a vlastně sem mu musel pomáhat s bydlením a to, že jo, taky sem mu chtěl něco přispívat, takže na tu školu sem se vykašlal, nechodil sem tam. No, pak se všechno dalo zase do pořádku, tak sem v pololetí nastoupil někam jinam, jenomže tam, mamka pak jela do lázní, já sem byl u dědy, onemocněl sem s angínou, dva tejdny sem tam byl, a najednou se mi do tý školy zase nechtělo. Bylo to tam zase nanovo, to sem nastoupil zpátky zase do tý první školy. S tím, že už prostě ten prvák chci minimálně to pololetí dodělat a to mi už nevyšlo, no.

Hm, takže ty seš teda, jestli to chápu správně jakoby pořád v prváku.

Ano.

Takže nemáš ukončený...

Ani pololetí.

Takže ty si vlastně vloni si šel do prváku, to byla tvoje první střední po základce vlastně, co to bylo za školu?

Střední průmyslová škola elektrotechnická.

V tý si teda po půl roce přestupoval, na jaký obor?

To byl, já sem furt zůstal u toho samýho oboru.

Jo, furt na tý průmyslovce.

Akorát, že v jiným městě.

To bylo, když si teda nebydlel u tý mamky, jo, tak si přestoupil na jinou školu?

Ne právě, že, když sem nebyl u tý mamky, tak sem se právě na tu školu, sem tam nechodil, tam sem se dostal třeba jednou za tři tejdny, prostě sem chodil na ty brigády a tak, no a právě

pak si mě mamka vzala zpátky k sobě, začlo to bejt zase v pořádku, z tamty školy mě teda vyloučili po mamčině podpisu a já sem si vlastně do tejdne sehnal novou školu, a to bylo někdy čtyři dny před koncem pololetí, takže mě tam ještě přijali. S tím, že si teda musím opravit známky a já sem tam normálně byl, a vlastně odtamtad mě vyloučili dva tejdny před koncem roku no.

Jak ti to takhle přijde, když o tom mluvíme?

Byl sem blbej prostě, já prostě už letos o prázdninách sem věděl, že tu školu si chci dodělat, že to pro mě ta prioritá prostě je, protože sám u sebe vim, že sem chytřej, že s učením sem nikdy neměl problémy, z devítky sem vylez z jednou dvojkou, a najednou se prostě stalo tohleto.

Je to teda prioritá říkáš.

Jo, určitě to pro mě je prioritá, tu školu prostě chci dodělat, chci v klidu odmaturovat.

Co to pro tebe znamená vlastně, dodělat tu školu?

Dodělat tu školu, tak pro mě to rozhodně je to, že tu práci si rozhodně najdu snáz a nebudu jenom nějakej ten člověk se základním vzděláním, na kterýho, já i když bych to třeba neměl lehký, když bych prostě, když bych proved prkotinu a dostal bych se s ní ošemetně třeba do vězení nebo něco, tak prostě to nikdo neuvidí, že to bylo nějakou blbostí, ale každej uvidí, že sem neměl na tu školu, že jo, každej zaměstnavatel, on nemá to vzdělání. A to je věc jako nechci, aby se na mě takhle lidi koukali.

Takže proto je to takovej ted'ka nějakej tvůj plán. Řikáš, ted' už vidim, že sem byl blbej, v čem?

Hm, neviděl sem tu školu, že je pro mě tak důležitá, vlastně já sem to tak bral jako, tak jakože tam chodim tak, aby se neřeklo, ale naopak to bylo naprosto obráceně. Ta škola mě tam prakticky přijala, strašně mockrát mě omlouvala, to co sem vlastně dělal nebo spíš nedělal nic právě, takže já sem jí měl bejt naopak vděčnej a naopak sem na to čím dál víc kašlal.

Přijde mi, ty seš ted'ka tady, nějak o tom mluvíme, že se to pro tebe ted' stalo nějak asi důležitější.

Ale tak jako ta škola, ta už pro mě právě, to sem věděl už letos o prázdninách, kdy sem vlastně měsíc strávil úplně mimo domov, to sem vlastně byl na táboře jako praktikant a sám sem tam měl pár dětí, co prostě nastupovalo na střední školu nebo to, a viděl sem, že sou

prostě šťastný, že rodiče je tam chtěj a doufaj prostě, že jim to vyjde a to a právě tam sem to pochopil, že je to prostě prioritní, když se o tom ty děti bavily.

Takže takhle když si to tam viděl, tak to na tebe nějak zapůsobilo.

Jo a hlavně strašně dlouho se znám s těma vedoucíma, s hlavním vedoucím, ten mě tam bral, už sem tam už někdy dvanáct let a ten se mi to taky snažil vsadit do hlavy, protože už tehdy sem věděl, že do toho ústavu prostě puđu, tak sme se o tom bavili a on říkal prostě, že i když ví, že tam puđu, i když to vim já, prostě abych se dál o to školu snažil, že je to opravdu důležitý a od něj sem to pochopil spíš, než od tý mamky.

Takže ta mamka o tom s tebou taky nějak mluvila?

Snažila se, ale to sem spíš ignoroval, protože to už sme na sebe byli lehce alergický.

Hm, byly tam nějaký problémy.

Byly no, hodně dlouho.

Kdy to začlo bejt nějaký takový špatný nebo jak to vlastně začalo?

Jakoby začlo to v tý pátý třídě, pak se to uklidnilo někde do osmičky a o prázdninách mezi osmou a devátou třídou sem se začal bavit právě s tadytěma kamarádama a snažil sem se, vlastně do té doby sem vůbec nechodil ven, neměl sem ty kamarády, že jo, takže mamka byla furt zvyklá, že sem byla doma a už se jí tehdy prostě nelíbilo, že chodim ven a tím to tak nějak začlo prostě.

Takže říkáš takže, nejdřív ta pětka...

No, tam sem začal krást. Pak sem se právě uklidnil, nechal sem toho, aaa pak to šlo nanovo mezi tou osmičkou, devítkou, o těch prázdninách.

To byla teda, si povídal, nějaká partička taková?

Ale bylo to, s určitejma lidma se bavim doteďka, sou to právě jediný lidi, který mě berou takovýho, jakej sem, i teďka když sem prostě v ústavu, vědí, za co tady sem a doufaj, že mi to prospěje.

Co to je za kluky nebo co to bylo za partičku?

Tak jako byla to partička, vlastně všichni prostě hulili, že jo, pili sme každou chvíli, ale když si to tak vezmu, tak bavim se teďka už asi jen se dvěma z nich, a to s jedním, kterej právě letos odmaturoval, a druhá má, ta holka má teďka před maturitou. Sou jediný dva, který mi zůstali, zbytek, jeden z nich mě dokonce zmlátil, prej že se doslech něco, co nebyla tak úplně pravda. Takže no.

To bylo nějak takový těžký.

Takže já sem postupně přišel o všechny kamarády, ať už to bylo tím, že třeba s ostatníma se tam nechtěli bavit, tak sem to nějak tak, mi zůstali tadyty dva prostě.

Řikal si, že tam si začal s nima, že si tam objevil nějaký to hulení?

No, sem s nima začal hulit, tehdy. (pauza) Ale upřímně, ze začátku to bylo v pořádku, ale pak sem dostával už takový i blbý stavy prostě, že už sem kolikrát sem byl strašně dlouho na záchodě s tím, že mi bylo prostě blbě, a pak prostě tyjo, nevím, kdy to bylo, jestli v lednu, možná v prosinci dokonce minulýho roku, sem si řek, ne prostě, teďka už hulit nebudu. Osm měsíců sem byl čistej, a pak sem si poprvé zahulil až den před odjezdem sem.

Po osmi měsících. Jak to?

Prostě, tak nějak na rozloučenou, prostě.

No a s tím hulením to máš teďka jak?

Teďka mám jasně daný hranice prostě, když si zahulim, vim, že nepojedu na dovolenku, nebo prostě vim, že přijdu o nějakou odměnu. Kdybych si zahulil dokonce na dovolence tak vim, že mě tam kurátorka nepustí hodně dlouho. Takže, tady vim, o co hraju, a zrovna já sem jeden z těch lidí, kterej když chce, tak si nemá problém zahulit. Vzhledem k tomu, že osm měsíců sem opravdu s těma kamarádama chodil ven, celou dobu sem byl s nima, i když prostě hulili, a neměl sem prostě problém s tím, přijít s tím prostě, že ne, že nechci.

Šlo to nějak.

Jo, jako já sem se závislostma měl problém jednou v životě a to bylo v pátý třídě, ještě k tomu sem byl závislej na počítačích hodně, (pauza) to sem kolikrát tři čtyři dny nespal, protože vlastně sem byl ve škole, potom sme byli normálně s mamkou doma, mamka šla spát, protože stávala do práce. Mezitím, co mamka usnula, tak sem šel k ségře do pokoje, sem šel na počítač. Deset minut předtím, než mamka šla vstávat, sem šel, uvařil jí kafe, mamka dojela do

práce, já sem šel zpátky na počítač, šel sem do školy, šel sem ze školy a takhle to šlo furt prostě.

Takovej to byl kolotoč jo.

Šílená doba.

Jak ses z toho dostal?

Tam sem se z toho dostal upřímně díky mamce. Mamka mě začala strašně moc kontrolovat a (pauza) právě díky tomu sem se z toho dostal no. Dávala pozor, abych tam na tom počítači nebyl a tak.

Řikáš, začala mě kontrolovat, jak to jakoby...

Začla třeba třikrát, čtyřikrát do noci mě chodit kontrolovat do pokoje, jestli tam sem nebo jestli sem na tom počítači a to mě opravdu donutilo k tomu, abych se na to vykašlal. A upřímně sem za to vděčnej.

Ted'ka přemejšlim, nad tím vlastně, ta kontrola, jak vy ste to doma s mamkou měli, byl si hodně kontrolovanej nebo?

Právě že prakticky vůbec, a když už mamka něco řekla, třeba že dostanu nějaký zarach, tak stejně sem měl jistotu, že ráno, když mi dá mamka zaracha, tak odpoledne, když se jí zeptám, tak už mi řekne, že můžu. Takže já sem měl tu jistotu, že prostě ten trest tam prostě nebude. Tak sem začal prostě neposlušovat no, protože sem věděl, že ten trest prostě od ní nenastane.

No a jak ti to přišlo nebo jak ti to přijde ted'ka s odstupem času?

(pauza) No upřímně, na tohle se furt nejsem schopnej kouknout, furt se bojím, že kdybych byl doma natrvalo, a věděl bych, že nad sebou ten nůž nemam opravdu, že to může akorát klapnout a to, tak sem, v tuhleto chvíli já se furt bojím, že by to bylo nanovo. Já bych se bál ještě ted'ka jít natrvalo domů. Neodvážil bych se.

Co nějak by tomu bránilo, co vlastně by doma chybělo, co ted' potřebuješ?

Ta určitá pevná ruka, kterou mám tady, kde mám jasně stanovený, co se stane, když něco provedu, to doma prostě nebude, prostě když mi mamka řekne trest, tak že se jí můžu opravdu maximálně vysmát. Ted'ka to udělat nemůžu, protože když to, tak mamka mi napíše špatnej

posudek na dovolenku, a je to zase v háji, že jo, teďka si to prostě nemůžu dovolit. Ale, sem si skoro jistej, že kdybych byl doma opravdu, bez nějakýho, něčeho takovýdlehého, takže to nepude.

Takže vlastně co pro tebe teďka znamená to, že půjdeš dál někam do ústavu?

Tak vlastně já co za sebe zjišťuju, tak se čím dál víc domu těším, těším se právě na tu mamku, na kterou sem se třeba na tu první dovolenku vůbec netěšil, prostě já sem to, napoprvý sem to bral dokonce, že to bude jenom styk s kámošema. A teďka se postupně začínám na tu mamku i těšit, takže doufám, že se to postupně opravdu dostane do té meze, že prostě jí opravdu začnu respektovat.

To tam teďka nějak jakoby chybí.

Hodně. (pauza) Mě i děda vždycky proti mamce jakoby strašně poštvoval, tak mamka pro něj byla vždycky jeho dcera, která nikdy nevystudovala, takže ten vždycky doufal, že vystuduju já no. Se mi vždycky snažil mamku přede mnou pomlouval, vždycky sem od něj dostal to, co sem chtěl, protože sem šel za dědou, potřebuju peníze na tohle a na tohle, a vždycky sem je dostal, prostě vždycky, od dědy vždycky. I když sem to měl zakázaný od mamky, od kurátorky, vždycky mi je dal.

A tys to věděl.

I peníze, který sem vzal mamce, tak děda jí je vždycky prostě vrátil a (pauza).

Je to těžký o tom takhle teďka mluvit, pro tebe?

Ne jenom se, jenom si prakticky říkám sám sobě sem k smíchu s tím chováním.

Seš schopnej teď o tom takhle teď mluvit...

Ale já osobně, já sám sem takovýhle kluky, který se takhle chovali, sem bral jako strašný spratky, to mě na tom přijde to směšný, že já sám tyhle ty lidi odsuzoval, který se takhle chovali, a nakonec sem takhle skončil já. A sám vim, že mě by nebylo příjemný, že by se takhle támhle na mě někdo koukal a vysmíval se mi za to. (pauza) Ale osobně sem taky člověk, kterej nerad do té minulosti kouká a to je další věc, kvůli který sme se strašně často hádali, nerad sem se vracel do minulosti, vždycky sem se snažil žít dneškem a budoucností. A mamka ta byla zas ta, která se vrtala strašně moc v minulosti furt, kvůli tomu vzniklo taky

strašně moc hádek mezi náma, a to právě o první dovolence jsme se kvůli tomu strašně pohádali.

Kvůli té minulosti.

Právě kvůli minulosti, kterou mamka začala rozebírat, chvilku sem to snášel, ale po půl hodině řešení minulosti už sem na to neměl. Už prostě sem to, že to bylo od mamky v jednom kuse čistě vyčítání, tak sem to už nevydržel prostě, křápl sem s dveřma, šel sem si do pokoje číst.

Takže ty spíš koukáš na tu přítomnost a na to jakoby...

Protože na minulosti už nic nezměním. Na tom prostě, stalo se stalo, nemůžu s tím udělat už nic. Můžu dělat s tím, co bude teď nebo co bude potom.

Když bych se ještě vrátila vlastně k té škole, na tu základku, jak ono to tam vlastně jakoby vypadalo, jak se ti tam dařilo?

Jako na základce, tam sem byl úspěšnej strašně moc, tam sem byl oblíbenec učitelů, protože všichni říkali, že sem až nadprůměrně chytřej, IQ testy u psychologek a to, to mě vychází prostě opravdu nadprůměrný, mamka se se mnou někdy do čtvrtý třídy prostě učila, a já už sem pak ani nepotřeboval se učit. Já ačkoliv sem většinu hodin prospal ve škole, tak stejně sem všechno věděl, sem byl opravdu prakticky čistě jedničkář, olympionik prostě, zeměpisný olympiády, všecko prakticky. Jediný v čem sem nikdy zas tak moc nevyňikal, byl přírodopis, ale i tam sem se na těch jedničkách držel, to byla právě jediná dvojka, kterou sem v té devítce dostal.

Takže takhle ty si měl velmi dobrej prospěch jo.

Velice dobrej, i na té střední, ačkoliv sem tam prakticky nechodil, tak když už sem se tam po těch třech tejdnech ukázal, dopsal sem si písemky na jedničku a zase sem se tři tejdny neukázal. I na té střední sem neměl problém, vzhledem k tomu, že to byl opět obor, o kterej sem se strašně dlouho už předem zajímal, už od šestý třídy sem věděl, kam chci.

Takže jak ses vlastně rozhodoval o tom, kam půjdeš na tu střední?

Tak vlastně v šestý třídě mě mamka zapsala na kroužek elektrikáře a strašně mě to bavilo a právě od té chvíle sem měl jasno, co chci v životě dělat. Elekrikařina mě prostě baví, vim, že

mě de, sám sem byl několikrát právě na brigádách ohledně elektrikařiny, vim, že je to i dobře placená práce a vim, a vim, že mě jde.

Takže je to něco, čemu by ses prostě chtěl fakt věnovat a šel sis za tím.

Šel sem si za tím, ačkoliv první rok docela blbě. To sem se opravdu staral jen o to, abych si prostě užíval. Věděl sem, že mamka nade mnou tu ruku vůbec nemá, to byla doba, že vůbec, tak jestli sme si za den řekli ahoj, tak to možná bylo asi i kolikrát moc. To sem opravdu, ráno sem se vzbudil, no ráno respektive sem se vzbudil někdy v deset jedenáct, šel sem ven, většinou to bylo ještě tak, že sem šel do hospody, odtamtad' sem vylez, když prostě kámoši končili ve škole, šel sem pak ven s nima a prostě sem si sednul do hospody a z hospody sem vylez ve dvanáct s tím, že sem šel domu, takže.

Takže vlastně, chodil si za školu?

Hodně. Strašně moc, v jednom kuse. Takhle vypadala ta doba, když sem byl doma. Když sem nebyl doma, tak sem pomáhal kamarádovi strašně na baráku, protože přeci jenom byl na ten barák sám a byl sem mu prostě vděčnej, že můžu bejt u něj.

Jasně, to byla ta doba, když si nebydlel doma. Když si byl u mamky, tak vlastně říkáš, užíval sem si...

Uplně neskutečně moc.

Jak to jako tak přišlo, říkám si, kdy se to zlomilo vlastně, že si pocítil nějakou potřebu začít si užívat, že se všechno takhle proměnilo?

Já sem vlastně s těma kamarádama sem se seznámil právě skrz jednoho spolužáka, se kterým sem se právě potkal jednou o prázdninách a prostě viděl sem, že si užívaj, sou takový veselý a to, tak sem se byl zeptat mamky, jestli bych s nima moch ven, on mě mezi ně jako prostě vzal a zjistil sem, že si prostě rozumíme. V tu dobu sem už kouřil.

A to bylo kdy tak?

To bylo právě prázdniny mezi osmičkou a devítkou, to sem už kouřil, vim, protože to sem nevycházel s mamčinyim přítelem tehdejším a on kouřil, tak sem mu prostě vždycky, poprvý sem mu zkusil cigaretu vzít prostě a zalíbilo se mi to. Takže sem kouřil už v tý době, ale vlastně co sem poprvý ochutnal alkohol, tak to bylo až v září někde, možná dokonce i v říjnu, ve školním roce v tý devítce. A hulení to nastalo tak, to nastalo tak leden možná únor 2014,

tak nějak. To byla taky ještě devítka. A pak už se to vlastně dostalo k tomu, že vlastně hulil sem ráno, před školou, po škole, ale v devítce se mi nikdy nestalo, že bych šel za školu, nikdy. Tam sem opravdu do té školy řádně chodil, šlo mě opravdu o to, ale tím hulením sem právě ještě víc začal spát, začlo mě to čím dál víc unavovat, ten prospěch se pomaličku začínal zhoršovat, ale furt sem to byl schopnej udržovat na té míře těch jedniček jako, furt sem to ještě zvládnul.

Řikáš, šlo mi o to, o co ti šlo?

O no, já sem vždycky chtěl bejt ten lepší, ať to bylo ve škole, v běhání, v čemkoliv, vždycky sem chtěl bejt ten lepší, chtěl sem prostě něco dokázat, aby se jednou mohlo říct, jo ten to dokázal.

Takže o něco ti šlo. To se nějak postupně změnilo nebo?

Furt mi o něco šlo, akorát, že ty priority se mi pomaličku začali měnit jako, a musím říct, že blbě, ale v tuhle chvíli ty priority prostě nechápu. V devítce sem měl jasnou prioritu školu, pak spadly prázdniny a normálně priorita se najednou strašně změnila, bejt nejlepší mezi kamarádama, bejt prostě ten, co třeba toho i vyhulí víc prostě, co je schopnej víc pít a tohleto. Nevim, jak se mi mohla tahleta priorita jenom během prázdnin prostě změnit, když ještě v devítce, na konci devítky sem měl prostě jasnou prioritu tu školu, najednou se to strašně změnilo a začal sem se, byl sem v hospodě den co den, čtrnáct dní v kuse sem opravdu od devíti od rána až do dvanácti do večera byl v hospodě zalezlej. Nejhorší na tom je, že ty peníze sem vždycky dostával od dědy s tím, že vždycky sem mu řek, že potřebuju peníze na nějaký pomůcky. Propil sem peníze na učebnice, propil sem peníze na obědy, všechno. Tak sem z toho měl ve škole problém, protože sem neměl učebnice, tak sem dostával zase poznámky, mamka se mě ptala jak to, když sem ty peníze dostal, já sem řek, že sem si je ještě neobjednal a už tam byl takovej ten blbej koloběh.

Kterej nějak začal prostě tím, že ti začalo jít o tu partu, jak si říkal...

Víc prostě než o svojí budoucnost.

Bylo to v tu chvíli prostě pro tebe nějak důležitý.

Tak pro mě to bylo prostě poprvý lidi, který mě chápou, poprvé lidi, se kterejma můžu chodit ven a bavit se s nima. Ani ve školce sem ty kamarády prostě nikdy neměl. Vždycky sem byl jenom doma s mamkou a se ségrou.

To chápu, že muselo bejt poměrně jako těžký pro tebe.

No jako nikdy sem si nestěžoval, ale právě sem to poznal až v tu chvíli, kdy sem poznal ty kamarády, jak je to prostě skvělý, že můžu bejt s někým venku.

Tak si do toho šel naplno.

Hm. A nevyplatilo se.

Takže takhle se ti to přehodilo trochu ty priority, a jak to vlastně potom pokračovalo, byl si v té partě.

Začlo to bejt čím dál horší, ale furt byl v rodině někdo, o koho sem se zajímal a byl to ten děda, ten když něco potřeboval, opravdu sem kdykoliv šel jako, a pomohl sem mu, ať to bylo s nákupem, ať to bylo zařizování elektřiny nebo čehokoliv, k němu sem vždycky šel a pomoch sem mu. Ten pro mě byl opravdu v té rodině prostě důležitěj. A ještě ségra občas s učením, ale mamka, ta mě absolutně nezajímala, ta ani nevím proč, opravdu se nějak prostě stalo, že prostě mě absolutně nezajímala, ignoroval sem jí, všechno. Byla mě prostě úplně ukradená. A (pauza) hm, takhle to postupně pokračovalo no, čím dál víc sem začínal hulit, čím dál víc sem začínal pít, a pak to vlastně ustalo, právě jak sem říkal začátkem roku 2015, kdy vlastně, a tak to ustalo zase a ironicky to ustalo kvůli kámošovi, se kterým sem hulil úplně nejvíc, a to ustalo díky tomu, že sem se seznámil s jeho spolužačkou, prostě opravdu perfektní holka a věděl sem, že to je prostě holka, která nemá ráda huliče, prostě nechce, aby její kluk prostě tolik pil. A najednou sem se začal měnit, najednou sem začal měnit prostě zpátky, začlo mi jít i o tu školu, jí sem pomáhal sem školou, zjistil sem, že mi to i jde a všechno postupně začlo lízt celý zase zpátky, s tím, že i s tou partou sem začal trávit míň času, i když ten čas sem s nima jako trávil, to jo, ale už sem začínal i s ní chodit ven a tak. A právě ty poslední hádky s mamkou vznikaly proto, že ta holka se mamce nezamlouvala a její kamarád údajně mamce říkal věci, že je prostě nějaká poběhlice a podobný věci, a nejvíc ironický je na tom, že ten mamčin kamarád je dlouholetej kamarád právě té kámošky táty. Takže to sem upřímně nepochopil, a pak sem se už vlastně v celku hádali kvůli tomu. Každopádně to byla věc, kvůli který sem se začal zase měnit zpátky. Začlo mi prostě na někom strašně záležet.

Záleželo ti na tom.

Ani sem si neuvědomoval, prostě tak nějak sem k tomu začal cítit i tu nechuť prostě, teďka když prostě, něřikám jakože se nenapiju, když přijedu na dovolenku, v pátek prostě přijedu, sednu si s kamarádama opravdu třeba na pivko, na dvě, ale víc prostě ne. Neni už to jako předtim, a sem za to rád, protože to sem byl opravdu vygumovanej, totálně. To sem byl opravdu jako kdyby mě někdo přejel zmizíkem prostě. Ať už to bylo v tom, že sem si strašně málo věcí pamatoval, vzpomínky mi prakticky vyprchaly v tu dobu, měl sem opravdu jenom, tam sem měl opravdu čistě tu přítomnost, nezajímalo mě, co bude doma, jestli mi mamka vynadá nebo to, mě v tu chvíli jen zajímalo, jak si užívám a sem šťastnej. A až pak sem právě začal přemějšlet do budoucna prostě, co dál.

Takže tam to bylo nějak hodně na tom, co bylo jako teď, ta přítomnost.

To bylo právě, když sem si našel tu holku, tak to začlo bejt zase všechno pomalu lepší.

Ale do toho vlastně teda jestli to správně chápu, už si měl za sebou nějaký ty jakoby průšvihy, měl si nad sebou nějaký dohled...

Ne, v tu dobu ještě ne, tahlensta to bylo právě to byly, to bylo krátce po tom sem jí poznal, krátce po těch dvou měsících, co sem bydlel u kámoše, krátce potom sem se s ní seznámil a vlastně to už byla ta doba, co sem záškolačil, vlastně sem jí chodil doprovázet do školy, ze školy a do tý školy sem dál nechodil a až když mě vyloučili z tý školy, tak až pak mi začal ten dohled kurátorky. Až potom v tom, ve čtvrtce února to začlo, v únoru to myslím, že bylo první to, co se u nás kurátorka ukázala. Tak sem se to zas snažil udržet, začal sem to tý druhý školy zase řádně chodit, všechno v pořádku, no a pak jak už sem říkal, sem prostě byl u dědy dva tejdny s angínou a už se mi zpátky do školy prostě nechtělo.

Jak to, co se stalo?

Zase sem zjistil, jaký je to prima, bejt prostě bez školy, nemuset ráno vstávat, protože do tý školy sem musel vstávat opravdu brzo, mně se blbě jezdilo a prostě zalíbilo se mi to zase. A už tam byl zase ten průser. Vim, že jakmile já, to u sebe vidím, že jakmile okusím něco z minula, tak se bojím, že se do toho sem schopnej zase strašně rychle znova namočít. Strašně rychle.

Nějak je to taková hrozba pořád.

Je, furt velká. Opravdu jediný v čem vim, že tu hrozbu nemám, že si opravdu nezahulim, to je opravdu jediná věc, kterou vim, že prostě tu hrozbu nemám, že mám ozkoušený, že když nechci, tak si nedám.

A kde cejtíš ty největší hrozby, v čem?

Právě ve vztazích s mamkou. Že bysme se mohli znova pohádat a já bych byl schopnej z domu totálně zmizet a jít si po svym. To je věc, kterou sem právě na první dovolence překonal jenom hodně těžko, sem se bál, že to nastane, když sem se už hádal, nakonec sem to opravdu překonal, šel sem k sobě, šel sem si v klidu číst. To byla věc, který sem se bál úplně nejvíc, že nastane a bojím se toho i teďka. Hlavně teďka přes Vánoce, to vlastně, vždyť budu pět dnů doma už a to, bojím se, že se něco stane, že spolu nevydržíme tak dlouho v klidu, že se opravdu strašně moc pohádáme. Zároveň tou dovolenkou hraju i o toho Silvestra, jestli pojedou na Silvestra domu nebo ne. To sem dřív vůbec nechtěl, sem v určitým smyslu sem věděl, že mamka by nechtěla, abych prostě sem šel někam s tím kamarádem a to, jenže na minulý dovolence sme se domluvili, že by to šlo, protože mamka byla s tou dovolenkou opravdu nadmíru spokojená, sem jí v určitým směru opravdu hodně pomoch. Byla vděčná, protože zjistila, že se pomalu začíná vracet to, že mám o ní i strach prostě. Tak mi to dovolila, s tím, že ona stejně pojedou se svým přítelem, pojedou někam jinam na Silvestra, že prostě budou mít svůj program, ségra, že bude u kamarádky, takže bych normálně mohl přijít s tím, že se domluvim s kámošema, že něco podniknem. Jediná podmínka v tom je, že ráno nebo druhý den až přijdu domu, tak prostě nesmim bejt opilej, druhý den.

Zvládneš to?

Jo. Jako upřímně sám vim, že s opilostí druhý den já osobně nemám problém. Já druhý den netrpim na kocoviny, na nic prostě. Já vim, kdy mám prostě přestat, abych to udržel. To je věc, kterou sem se taky za tu dobu naučil, vim, kdy mam dost.

Řikáš, je to věc, kterou sem se naučil, co ještě?

Osobně sem se naučil třeba makat rukama, což většina z těch lidí, se kterýma se bavim, neumí. Naučil sem se, že opravdu, co si sám neudělám, to nemám. Dědovi sem postupně taky ty peníze všechno začal vracet, protože pro mě to už taky začlo bejt prostě blbý. A to všechno začlo asi až letos, kdy sem nastoupil znova do tý školy. Teď o prázdninách na tom táboře sem si vydělal nějakých pět tisíc, to sem si dal ještě na svý starý dluhy, protože sem, protože sem

si ještě za tu dobu, co sem se s nima bavil zaplet i do distribuce trávy a do strašně moc věci sem se zaplet. Naštěstí na to nikdo, naštěstí na to policie doted'ka nepřišla, nooo.

Hm, hm, sou tak nějaký takovýdle věci, bylo toho tak nějak víc.

Strašně moc věci právě, na který právě policie nepřišla doted'ka, takže za to sem jedinej vděčnej.

Co ono by to znamenalo?

Tak vzhledem k tomu, že v tuhleto dobu sem v podmínce, tak by to pro mě znamenalo na osm měsíců kriminál minimálně.

A hele, ta podmínka, ta byla za co?

Podmínka, jako, eh, ohledně jakoby trestní oznámení padlo na krádež, protože dědovi se ztratilo dvaadevadesát tisíc, jenomže ironický na tom je, že sem z těch peněz neviděl ani korunu, ale byl sem prakticky nucenej to říct, kvůli tý distribuci, protože krátce potom, co se dědovi ty peníze ztratily, tak vlastně já, jelikož sem prodával, tak mamka mi prohledávala peněženku a já sem měl jen tak prostě v peněžence pětáctyřicet tisíc, tak komu by to nebylo divný, že jo. A vzhledem k tomu, že sem si já osobně zjistil, že za distribuci jsou daleko větší sazby, tak sem se přiklonil k tomu, že se prostě přiznám, že prostě řeknu, že sem to vzal. Pro mě to bylo opravdu výhodnější, sou opravdu dvojnásobný sazby za distribuci, tak sem to udělal takhle.

Takže na tu distribuci se vlastně nepřišlo, ale schovalo se to tady za to.

Schovalo se to tady za to. Ty peníze sem teda nucenej dědovi vrátit. Děda o tom ví, jak to bylo, dědovi sem to řek, mamka to taky ví, oba dva mě to prakticky řečeno schválili. S tím, že ani jeden z nich by mě neviděl rád prostě ve vězení. Prostě schválili mi, že sem to udělal takhle. (pauza) Nejvíc mě na týhle situaci štve, že se doted'ka nepřišlo na to, kdo je doopravdy vzal, protože to opravdu může bejt někdo, kdo o tom celou dobu věděl, že za to budu souzenej, akorát se mi za to mocht vysmívat.

Takže to pořád není jakoby jasný.

Mě ne, mě to prostě jasný není. A to je to, co mě štve, strašně moc, ale na druhou stranu to ani nechci zjistit, protože mám jistotu, že kdybych to zjistil, tak tu podmínku bych porušil.

Co by se stalo?

Asi ne moc úplně milýho pro toho člověka, ten by dostal strašnou čochku.

Hm, hm, kdy to bylo s tou podmínkou, s těma penězma?

Vlastně ty peníze se dědovi ztratily minulej rok mezi říjnem a listopadem aaa vlastně podmínku sem dostal teďka v úterý, když sem byl u soudu. Teďka vlastně od úterka mám tu podmínku no, osm měsíců na dva roky.

A ta distribuce, to je věc, kterou, to je jak dlouho, co ses tomu věnoval?

To bylo už od prázdnin minulýho roku, tři čtyři minimálně čtyři měsíce sem se tomu věnoval.

To bylo po tý devítce nebo?

To bylo, ehh, ne, to bylo minulý rok, takže po prváku, po prvním prváku. (pauza) I když ne vlastně, po devítce vlastně, po devítce no, jo po devítce. Vlastně když sem byl v prváku, tak se dědovi ztratily ty peníze, když sem byl poprvé v prváku, minulej rok v říjnu.

Jo, a to už si měl za sebou...

Jo, to už sem jí měl za sebou, no, v devítce sem s tím tak nějak začal, na konci devítky prostě, o těch prázdninách.

No a kdy si s tím skončil, jestli si s tím skončil?

Skončil sem s tím právě v tu chvíli, kdy u mě mamka našla těch čtyřicet tisíc. To sem měl akorát na ruce, v peněžence. V tu chvíli sem s tím skončil, řek sem si, že mi to za to nestojí, protože mohlo by se stát, že sám se mi kolikrát stalo, že když sem měl u sebe víc peněz a mamka to viděla tak řekla, no mě se ztratily peníze a tohleto. Přitom sem měl jasno, že jako tam se neztratily a to, takže tohleto už sem prostě neriskoval. Mohlo by se stát, že takhle by se na mě dostala nějaká ještě další krádež, třeba i daleko větší, takže to už sem riskovat prostě nechtěl.

Teďka máš teda tu podmínku, jak to vnímáš, co to pro tebe znamená?

Tak pro mě ta podmínka byla rozhodně výhra, protože sem mohl dostat až dva a půl roku, takže pro mě ta podmínka opravdu byla výhra. Já sem opravdu rád, že to skončilo tak, sice ty lidi, co tam byli se mnou, říkali, že kdyby to byla normální soudkyně a ne tak přísná

soudkyně, tak že bych dostal podmínku nanejvýš na rok, takhle mně dala víceméně největší podmínku, co mohla, ale jinak, já sem spokojenej. Dva roky nesmim nic udělat, jinak si puđu na osm měsíců sednout.

Jak to bude vypadat teďka ty dva roky?

No, že budu sekat latinu, aspoň se o to pokusim, protože nic mi nestojí za to, abych si prostě šel sednout. Nic, kromě teďka už musim říct, mojí rodiny. Kdyby se něco mělo stát, že by se něco mělo stát mojí rodině, tak by mi to bylo úplně jedno, už teďka o víkendu sem to málem po to, protože mne se opravdu stalo, nějaká ženská o víkendu víceméně ohrozila život mojí mamky, s tím, že jí vlastně dá se říct, úmyslně předávkovala. Mamka prostě chtěla prášky na energii a ona jí prostě dala x tobolek extáze, s tím, že jí řekla, čím víc, tím líp. No a s mamkou to seklo, no a já sem byl opravdu smířenej s tím, že když se dala konečně do pořádku, že si tu ženskou opravdu najdu a ta to prostě schytá za tohleto, že prostě tohleto, jediný štěstí, že mamka má nízký tlak, trpí nízkým tlakem, kdyby měla vysoký, tak to mohlo skončit úplně jinak. Zjišťuju, že rodina je věc opravdu, za kterou bych si šel sednout, jako ta pro mě důležitá opravdu v tomhleto směru je. Nikdy sem si na mamku nebo na ségru šáhnout nenechal. Ať to byl mamčin přítel, jeden nebo druhej, ať mamce zkusil vrazit, nedopadlo to dobře.

Hm, hm, i když vlastně, že jo, sami jste taky měli nějaký potyčky...

Sami smě měli potyčky, ale prostě, když mamku prostě někdo uhodil, tak to byl konec, tu mamku sem si prostě bránil.

Hm, hm, takhle to prostě máš. Ještě bych se tě zeptala, ty si vlastně říkal, že, když se ještě vrátím k tý škole, že u těch učitelů, ty si byl jako oblíbenej nebo jak to tam vypadalo s těma učitelem nebo jak tys je vnímal?

Ty učitelé mě měli strašně rádi z toho důvodu, že sem byl prostě jejich premiant. Prostě ať už ta olympiáda prostě, vždycky se na mě mohli spolehnout, že prostě tu školu nezostudim, prostě vždycky sem byl ten, co se pro tu školu snažil, ať už to bylo v tělesných soutěžích nebo opravdu na těch olympiádách.

A měl si někdy třeba nějaký problémy?

Problémy sem měl vždycky s jedním jediným učitelem a to byl vždycky buď matikářka, nebo matikář prostě, protože matika, to je věc, kde sem úplně extrémně vynikal a byl sem schopnej se s těma učitelem i dohadovat prostě, xkrát sem opravoval těm učitelům, to se jim prostě

nelíbilo, že jo. To byl jedinej učitel, se kterým sem měl kdy problém. Matikářka na základce a matikář na střední.

Žes je opravoval?

Jo, opravoval sem je, když dělali chyby, no komu by se to líbilo, když student, kterýho to maj učit, je schopnej je opravovat.

A jak na to teda reagovali?

Většinou tak jako, co si to dovoluju, že sem drzej jako a někdy jako po dvaceti minutách, co sme se dohadovali, sem jim dokázal, že tu chybu jako měli. Ale nebyli se schopný se omluvit, přiznat, že tu chybu opravdu udělali, nebyli toho nikdy schopný. A vždycky sem s nima ten problém měl od tý doby.

Nějaký takový poznámky, dvojky, jak to vypadalo?

Jako poznámky, těch sem neměl úplně málo, ale jako poznámky sem měl z toho důvodu, že sem víceméně kašlal na domácí úkoly, zapomínal sem si často pomůcky, to byla jediná věc no. Nebyl sem jakoby důslednej na tu přípravu z domu, to sem opravdu nebyl.

Jak vypadala teda ta příprava?

Prakticky nijak. Příprava do školy vypadala většinou tak, že sem si naházel všechno učení do tašky prostě a snažil sem se tam nechat všechno, a pak byl problém, když sem si jednou za čas něco vytáh s tím, že sem to ukázal mamce, tak už sem to nevrátil do tašky, někam sem to položil, a pak sem třeba tři tejdny prostě chodil bez toho do školy. Na tu domácí přípravu sem nikdy nějak nebyl no. Ta u mě vždycky nějak kolísala, protože mamka dokonce říkala, že sem jí řek, že domácí úkoly nikdy dělat nebudu, že sem jí to prej narovinu řek.

Taky si říkal, že do nějaký třídy jste se učili spolu...

Pak sme přestali, protože vlastně, když mi bylo šest, tak se narodila prostě ségra a mamka se pak už začla věnovat jí, takže pak už sem se učil sám a jak už sem byl od tý mamky nastartovanej, tak to nebyl problém.

Takže vlastně nějaká ta příprava tam byla, jakoby v tom smyslu, že ses učil na nějaký testy a tak?

Jako příprava byla, jakože sem třeba ještě tu čtvrtou, lehce pátou třídu sem se učil, a pak už sem do sešitu ani nekouk doted'ka, od nějaký tý pátý třídy sem se nekouk do sešitu, do učebnice, protože sem věděl, že to opravdu nepotřebuju.

Nějak to šlo?

Nějak to šlo samo, i když sem většinu hodin prospal, tak to šlo prostě samo.

Jak je to možný?

Nevim, to je věc, kterou sem já nikdy nepochopil, nepochopili to moji učitelé, spolužáci to tuplem prostě nechápali, jak je možný, že já, kterej se neučim, většinu hodin k tomu prospim, tak to všechno chápu.

Třeba jakoby zeptám se, psal sis nebo v těch hodinách, když si zrovna nespal, tak jestli sis psal nějaký zápisky?

Když se mi chtělo, tak jo, ale taky se mě často nechtělo no. Ale ty zápisky, ty tam ještě jakžtakž byly. Ty ještě jo.

Takže nějak to stačilo to, co si pochytal v tý škole a doma už nebylo potřeba.

Doma už fakt potřeba prostě nebylo. A to mě vydrželo i na tý střední, tam sem taky s těma jedničkama dvojkama furt vycházel, a to i s tím, že sem tam prakticky nechodil.

Takže říkáš, byly poznámky za to nepřipravení se, za ty úkoly, a byly nějaký dvojky z chování, důtky nebo takhle?

Jenom napomenutí třídního učitele za nenošení, za neustálé nenošení pomůcek. To bylo jediný, co sem tak nějak dostal. A jinak, tady na střední škole, tam sem se vlastně k tomu, že bych dostal dvojku z chování na vysvědčení nedostal, protože sem to vysvědčení ani nedostal. Jinak by to bylo za to záškoláctví no. Tam už by to za to záškoláctví bylo no. Dyt' já sem měl víc hodin zameškanejch, než co sem byl ve škole.

A vlastně říkal si ještě, říkal si vlastně ještě k tomu záškoláctví, že si ty začal s tou partičkou o těch prázdninách tý osmičky, ale tu devítku, že si nějak zvládal chodit do tý školy, že tam to záškoláctví nebylo.

Já nevim, tam to pro mě furt ta priorita prostě byla, tam sem prostě furt byl ještě smířenej s tím, že je to prostě pro mě priorita, strašně mě záleželo prostě na přijímačkách na tom no,

ale jakmile sem byl přijatej, padly ty prázdniny tak nevim, fakt se mi všechno otočilo. Úplně naopak, na škole mě nezáleželo, no.

Na čem ti vlastně v tu dobu záleželo?

Opravdu jenom na tý partě, na ničem jinym. A na tom dědovi, ten byl pro mě vždycky prostě důležitěj, protože strašně moc dělal pro mě a chtěl sem mu to vracet, aspoň tím, že mu opravdu dojdu na nákup, když nemůže prostě a že mu prostě budu takovýdle věci zařizovat, aspoň tím.

Ještě poslední věc mě napadá, občas se tady kluků ptám, když se bavíme o tý škole, o těch učitelích, jak prostě podle nich vypadá dobrej učitel, jestli nějakýho takovýho měli někdy, jak tys to měl?

Tak dobrej učitel, tohleto zní zajímavě, protože když je člověk mladej, nebo to, tak jakoby myslim mladší, tak dobrej učitel ten podle něj ten, kterej mu dá volno, jenže já sem teďka pochopil, právě ještě na střední, že dobrá učitelka právě byla dokonce i ta matikářka, která nás strašně moc naučila. Sice byla přísná, ale strašně perfektně to od ní člověk pochopil, pochytil všechno, takže já беру opravdu dobrýho učitele takovýho, kterej je třeba lehce přísnější, ale je to schopnej vysvětlit, opravdu je to člověk schopnej pochopit.

Vlastně říkáš, když je člověk mladej...

Na tý základce to bere člověk úplně jinak, než na tý střední, na tý základce by prostě člověk dal za to, aby prostě dostal volno a na tý střední, je to vždycky za to, že to volno neměl. Protože jinak by opravdu nepochodil. Sám to vim, protože spoustu spolužáků se dostalo na obchodku a tam pohořelo. Ať to bylo z angličtiny nebo z matiky, pohořeli strašně moc. Museli přestupovat.

Na závěr se tě ještě zeptám, jestli je něco, když sme se bavili o těch věcech, ti ještě běželo hlavou nebo jestli se třeba něco na co sem se nezeptala a tobě by přišlo důležitý ještě zmínit?

Ne já myslim, že sem řek tak nějak všechno, všechno podstatnýho.

Bezva, tak já ti za to moc děkuju, takhle skončíme.